

kk 87. /külpolitikai...folyt/pg

61. portugáliai hírek
62. mengisztu hazaérkezett a szovjetunióban / szigorúan a szerk. táj!/
63. afrika vegyes
64. hírek az ndk-ból
65. közel-keleti diplomácia
66. kieg a 36-os hírhez / brezsnyev/
67. almeyda a chilei junta új manőveréről
68. pakisztán - letartóztatások
69. maoizmus- norkensflammen
70. francia államtitkárok
71. sztrájkok izraelben
72. india: kp kongresszus
73. ensz tengerjogi konferencia
74. rövid hírek
moszkva: alkotmány-előkészítő bizottság
luanda: magyar kiállítás
varsó: paraszt párt
bukarest: irók együttműködése
bukarest: kínai küldöttség
moszkva: gromiko
moszkva: indra
75. szovjetunió - india
76. közös piaci csucs
77. izvesztija - kissinger - afrika
78. egyesült államok - törökország
79. amerikai tervek - perzsa-öböl
80. waldheim - közel-kelet
81. irán - taszsz
82. mengisztu hazaérkezett a szovjetunióból
83. libanon - esti összefoglaló
84. olaszország : költségvetés
85. közel-kelet
86. karamanlisz hazaérkezett
87. hírjegyzék

-v é g e -

-88-

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tiber
szerkesztették: németh gyula
bochkor jeno
patak károly
kopreda dezső
pirityi sándor

Áe

60.010/x

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk. 1. várható

gr il ng

1978. április 7. /mti/ péntek

vlagyivosztok:

brezsnyev távoli-keleti utja

koppenhága:

közös piaci csúcsértekezlet

brüsszel:

a nato miniszteri tanácsának ülése

manila:

választások

genf:

nemzetközi egészségügyi világnap /a who megalakításának évfordulója/
tengerjogi konferencia

genf:

/mti/
7.10/11

--

- 1 -

Nm 7:35

a szerkesztőségek tájékoztatására

kk. 2. heti várható

b-bl/ve il pi

1978. április 7./mti/

április 10., hétfő

- gustáv husák csehszlovák köztársasági elnök walter scheel nyugatnémet elnök meghívására négynapos hivatalos látogatásra az nszk-ba utazik;
- az oszszszk legfelsőbb tanácsa soronkívüli ülést tart, amelyen elfogadják a köztársaság alkotmányát;
- paavo va:yrynen finn külügyminiszter hivatalos látogatásra belgrádba érkezik;
- megkezdődik a szocialista országok tudományos akadémiai filozófiai intézetei vezetőinek tanácskozása berlinben;
- a pugwash mozgalom állandó bizottsága ülést tart varsóban;
- panamában kongresszust tart a keresztén békekonferencia latin-amerikai regionális bizottsága;
- moszkvában magyar napot tartanak a sport-78 kiállításon.

április 11., kedd

- az ensz európai gazdasági bizottsága megkezdi 33. ülészakát genfben /április 22-ig/;
- harold brown amerikai hadügyminiszter kilencnapos körutat tesz norvégiában, az nszk-ban, nagy-britanniában és dániában;
- hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter washingtonba utazik;
- nagy-britannia ez évi költségvetését a parlament elé terjesztik;
- brüsszelben háromnapos konferencia kezdődik a nato tudományos bizottsága megalakulásának 20. évfordulója alkalmából.

7.20/il

- 2 -

Nm 7.40

kk. 2./heti folyt./il

április 12., szerda

- a repülés és űrhajózás nemzetközi napja, egyben a szovjetunióban az űrhajózás nemzeti napja;
- oskar fischer, az ndk külügyminisztere kétnapos látogatásra iránba utazik;
- zakopanében négynapos szimpóziumot tart a pugwash konferencia; az ülés témája a „biztonság és együttműködés Európában - problémák és távlatok a belgrádi értekezlet után,,;
- nicolae ceausescu román elnök háromnapos hivatalos látogatásra washingtonba utazik;
- jugoszláviában megkezdődnek a parlamenti és helyi választások /április 21-ig/;
- thor-björn fa:lldin svéd miniszterelnök hivatalos látogatást tesz lengyelországban;
- hamburgban tartja a soronkövetkező tárgyalási fordulót az ndk-nszk határbizottsága
- ötnapos nemzetközi könyvvásár kezdődik montrealban.

április 13., csütörtök

- a csád köztársaság nemzeti ünnepe;
- knud andersen dán külügyminiszter hivatalos látogatásra izland-szigetére utazik /április 15-ig/;
- bülent ecevit török miniszterelnök veszelin gyuranovics jugoszláv miniszterelnök meghívására négynapos hivatalos látogatásra jugoszláviába utazik;

/folyt.köv./

7.25/il

Nm 7.50

- 3 -

kk. 2./heti ...2. folyt./il

- michael o. kennedy ir külügyminiszter kétnapos hivatalos látogatásra jugoszláviába utazik;
- harold brown amerikai hadügyminiszter bonnba érkezik, ahol hans apel nyugatnémet hadügyminiszterrel és helmut schmidt kancellárral találkozik;
- külügyminisztériumi főtitkári szinten folytatják a görög-török tárgyalásokat, amelyeket karamanlisz és ecevit kezdett újra montreuxben;
- roy jenkins, az európai közösségek bizottságának elnöke kétnapos látogatást tesz nyugat-berlinben;
- budavox kiállítás nyílik fr^{ny}ezében.

április 14., péntek

- a norvég kommunista párt megkezdi xvi. kongresszusát, amelyen megvitatják és elfogadják az új pártprogramot;
- ankarában görög és török szakértők tárgyalásokat kezdenek az égei-tengeri területi jogokról;
- a leszerelési bizottság értekezlete tavaszi ülésszakának záróülése genfben;
- lengyel egészségügyi dolgozók napja;
- a lengyel írószövetség xx. kongresszusa katowicében.

április 15., szombat

- a japán gazdasági szervezetek szövetségének /keidanren/ küldöttsége megkezdi kéthetes európai látogatását;
- a portugál kommunista párt határozata alapján az oktatás és a művelődés problémáival foglalkozó kétnapos országos konferenciát rendeznek;

7.25/11

Nm 7.55

- 4 -

kk. 2./heti ... 3. folyt./il

- prágában felavatják a szakszervezeti szövetség új székházát és elhelyezik a nemzetközi május 1-e emlékmű alapkövét.

április 16., vasárnap

- prágában megkezdődik a ix. szakszervezeti világkongresszus /április 23-ig/;
- walter scheel nyugatnémet elnök és hans-dietrich genscher külügyminiszter hatnapos látogatásra japánba utazik;
- az eak-ban 176 haladó személyiség ellen pert kezdenek.

-.-

kk. 3. egyesült államok - külföldi segélyek

b-sa jp/hf il pi w a s h i n g t o n , 1978. ápr. 7./mti/

az egyesült államok nemzetközi fejlesztési hivatalának - a kongresszus kérésére elkészített - jelentése arról tanus-
kodik, hogy az ország a legfőbb támogatója a népellenes re-
zsimeknek, amelyek s^mhibe veszik a nemzetközi törvényeket és
lábbal tiporják az elemi polgárjogokat.

a jelentés szerint az utolsó 15 évben az egyesült álla-
mok 120 milliárd dollár értékben nyújtott külföldi államoknak
katonai és gazdasági támogatást. ebből 51,3 milliárd dollárt
a fegyverek, különféle katonai felszerelések tettek ki.

az amerikai „támogatás”, egyik legfőbb élvezője izrael,
amely 1962 és 1977 között 7 milliárd dollár értékű fegyvert és
9,5 milliárd dollár értékű gazdasági támogatást kapott az
egyesült államoktól. izrael erre a segítségre támaszkodva foly-
tatja a nemzetközi közvélemény követeléseit figyelmen kívül
hagyó politikáját - nem hajlandó kivonni csapatait a megszállt
arab területekről, rendre megtorpedózza a közel-keleti válság
békés rendezésére irányuló erőfeszítéseket.

/folyt.köv./
7.30/il

-5 -

Nm 8.00

kk. 3./egyesült államok folyt./il

washington másik nagy ügyfele, a szöuli rezsim, az utóbbi 15 évben 5,5 milliárd dollárnyi fegyvert, és 8,2 milliárd dolláros gazdasági támogatást kapott. a tajvani vezetés 2 milliárd dollár értékben kapott fegyvereket, míg csaknem ilyen mértékben élvezik az egyesült államok katonai és gazdasági segítségét latin-amerikai elnyomó rendszerei - a chilei fasiszta junta, uruguay, paraguay, guatemala és haiti diktátorai. az amerikai imperializmus érdeklődése az utóbbi időben megnőtt afrika iránt is. a kontinensre irányuló fegyverszállítványok értéke az 1975-ös 70,5 millió dollárról 1977-ben 115 millió dollárra nőtt. washington ezen a földrészen is a legreakciósabb rendszereket részesíti támogatásban. egyik fő „ügyfele”, zaire, amely a múlt esztendőben az afrikába irányuló amerikai fegyverek oroszlánrészét kapta, 30,4 millió dollár értékben.

az amerikai hivatal beszámolója nem foglalkozik az egyesült államok által adott összes támogatással, hiszen a fegyverek egy része a különböző „kereskedelmi ügyletek”, keretében lebonyolított szállítások révén jut el a határokon túlra./taszsz/

--

kk. 4. bolgár egészségvédelem

tj il kd s z ó f i a , 1978. április 7.

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

a bolgár egészségügyi minisztérium vezetői szófiában csütörtökön sajtóértekezleten ismertették a bolgár egészségvédelem jelenlegi helyzetét.

radoj popivanov miniszter elmondotta, hogy bulgária az utóbbi években igen jó eredményt ért el az átlagos életkor meghosszabbításában /ez jelenleg 71,3 év/, a csecsemőhalandóság visszaszorításában /1977-ben ezer újszülött közül mindössze 23,7 százalék halt meg első életévében/, de továbbra is gond a viszonylag alacsony népszaporulat /1977-ben 16,1 ezrelék/.

/folyt.köv./
7.40/il

Nww 8-05

- 6 -

kk. 4./bolgár folyt./il

a bolgár egészségügy komoly eredménye, hogy az utóbbi évek átlagában csaknem valamennyi hatvan éven aluli korcsoportban csökkent a halálozások száma, több, korábban népbetegségnek számító járványt teljesen felszámoltak, másokat pedig minimális szintre szorítottak vissza. az ázsia és európa találkozásánál fekvő bulgária sikerrel állit meg több, ázsiából, és a közel-kelet térségéből európa felé haladó járványt. így például tavaly szigorú, és időben hozott rendelkezésekkel sikerült utját állni a közel-keleti kolerajárványnak és a törökországi maláriajárványnak.

az újságírók kérdéseire válaszolva a minisztérium szakemberei elmondották, hogy a bolgár orvostudomány egyre nagyobb sikereket ér el a korunk „divatos”, betegségeivel vívott küzdelemben is. egyre emelkedik a rákos megbetegedésekből gyógyultak száma, és a szocialista országok tudosaival kialakított szoros együttműködés keretében mind sikeresebb kutatásokat végeznek a szív- és véredényrendszerbeli betegségek megelőzése, illetve hatásos gyógykezelése terén. nemzetközi jelentőségű az etropolében működő művégtaggyár, amelynek termékei iránt egyre több ország érdeklődik./mti/

--

kk. 5. színes hírek a szocialista országokból

a-sa.br il pi

1978. április 7./mti/

varsó: munkácsy-kiállítás

munkácsy mihálynak, a xix. századi magyar képzőművészet kiemelkedő alakjának életművét áttekintő kiállítás nyílt varsóban. a magyar nemzeti galéria közreműködésével szervezett kiállításon az érdeklődők megismerkedhetnek munkácsy tájképeivel, portréival, zsánerképeivel, vallási és történelmi témájú festményeivel. a kiállítás képeit úgy válogatták össze, hogy a látogatók képet kaphassanak munkácsy művészi pályafutásának valamennyi szakaszáról.

/pap/
/folyt.köv./

- 7 -

7.45/il

Nww 8-10

kk. 5./szines folyt./il

berlin: népszerű-tudományos filmek

hat ország, köztük magyarország szakembereinek részvételével háromnapos tanácskozás folyik berlinben arról, hogyan bővíthetők a tudományos ismeretek az audiovizuális eszközök felhasználásával. a tanácskozáson felmerült, hogy filmheteket kellene szervezni azokban az országokban, amelyekben gyengébb a népszerű-tudományos filmek forgalmazása./adm/

moszkva: il-62

a moszkva-szófia-moszkva utvonalon megkezdte a közlekedést az új szovjet teherszállító repülőgép, az il-62-es. a rendszeres külföldi forgalomban most bemutatkozó gép negyven tonna árut képes szállítani, óránként 800 kilométeres sebességgel. az il-62-es első nemzetközi repülésének uticélja néhány héttel ezelőtt genf volt, amikor szovjet berendezéseket szállított az európai atomkutató központ számára./taszsz/

alma-ata: költöző madak

a tiensan-hegység nyugati részén fekvő csokpak-hágó tiltott területté vált a vadászok számára. helyüket a térségben azok a kutatók vették át, akik az india és pakisztán felé húzó költöző madarakat tanulmányozzák. a szovjet tudósok itt létrehozott állomásán jegyzik a madarak számát, megfigyelik repülési magasságukat, ami fajtánként eltérő. a kutatások eredményeit a szakértők a természeti környezet védelmében hasznosítják.

a csokpak-hágó térségében sajátos madártani rekordot jegyeztek fel: az itt átvonuló pelikánok másutt nem tapasztalt magasságban - ötezer méteren - repültek./taszsz/
/folyt.köv./

7.50/il

Nw 8.15

- 8 -

kk. 5./szines ...2. folyt./il

varsó: háborus dokumentumok

„az 1939-1945-ös háborus évek dokumentumai”, elnevezésű krakkói kiállítás 300 különleges dokumentum-értékű fényképet mutat be. a felvételekre a közelmúltban megtalált hitlerista okmányok között és a lengyel ellenállási mozgalom archívumában bukkantak rá. megdöbbentő képek tanuskodnak a lengyel, francia, jugoszláv és szovjet emberek között végrehajtott tömegmészárlásokról, és a háborus idők több, eddig ismeretlen eseményéről.
/pap/

--

kk. 6. neutronfegyver - vance, strauss

b-fg hf il ng

1978. április 7./mti/

w a s h i n g t o n

„az amerikai kormány nagyon rövid idő múlva - lehetséges, hogy már pénteken - eldönti, hogy igent mond-e a neutronfegyver gyártására, vagy nem”, - jelentette csütörtökön cyrus vance amerikai külügyminiszter a képviselőháznak a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó bizottsága előtt.

vance, aki a törökországgal szemben alkalmazott amerikai fegyverszállítási embargó ügyében jelent meg a bizottság előtt, utalt arra, hogy pénteken lesz a nato miniszteri tanácsának ülése, és sejtetni engedte, hogy a neutronfegyver gyártásával kapcsolatos döntést ott hozzák nyilvánosságra./ap, reuter, upi/

h a m b u r g

franz josef strauss, a csu elnöke, a nyugatnémet jobboldal egyik vezére csütörtökön hamburgban kijelentette, hogy a neutronbomba gyártásáról való lemondás „katasztrófa lenne a nato számára,,. „egy ilyen döntés-füzte hozzá - aláásná az egyesült államoknak azt a jogát, hogy vezetője legyen a nyugati szövetségnek.,,
/reuter/

--

7.55/il

Nw 8.20

- 9 -

kk. 7. japán-egyesült államok

fn il ng

t o k i ó, 1978. április 7.

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

fukuda kormányfő és carter elnök május harmadikára kitűzött washingtoni csúcstalálkozója előtt ismét fellángolt a japán-amerikai külkereskedelmi vita, amelyet a felek januárban már hivatalosan rendezettnek nyilvánítottak. robert straussnak, az amerikai elnök különleges megbízottjának az év elején tokióban tett látogatása idején a japán kormány megígérte, hogy már ebben a költségvetésévében jelentős mértékben csökkenti az egyesült államokkal szemben fennálló aktívumát. a japán gazdaságtervezési hivatal most közzétett jelentése szerint azonban - a jen nagymértékű felértékelődése ellenére - változatlanul fokozódik a szigetország exportja. az amerikai kormány elégedetlen az eddig életbe léptetett japán rendszabályokkal, és washington rosszállásának a napokban minden eddiginél erélyesebben adott hangot mike mansfield, az egyesült államok tokiói nagykövete.

a befolyásos amerikai diplomata az oszakai kereskedelmi és ipari kamara ülésén kijelentette: ha a japán aktívum belátható időn belül nem apad le, akkor az amerikai kongresszus minden valószínűség szerint olyan törvényt szavaz meg, amely hátrányosan hat majd a japán gazdasági érdekekre. az amerikai törvényhozás türelme fogytán van. már eddig is súlyos helyzetet idézett elő az a körülmény, hogy továbbra is növekszik a japán export, tokió változatlanul nem számolja fel az importjának gyarapodását akadályozó vámkorlátokat, és emiatt az amerikai vállalatok képtelenek elhelyezni áruikat a japán piacokon. elengedhetetlenül fontos, hogy a két ország a kölcsönös érdekek tiszteletben tartásával teljesen egyenlő módon részesüljön egymás piacainak előnyeiben. amíg ez az egyenlő bánásmód ki nem alakul, és japán méltánytalan importkorlátozásokat hagy érvényben, addig a külkereskedelmi egyensúly hiányáért érthetően a szigetországot hibáztatják - jelentette ki a nagykövet.

néhány nappal mansfield beszéde előtt az amerikai pénzügyminisztérium 46 millió dolláros dömpingellenes vámilleték kifizetésére, vagyis az okozott gazdasági kár megtérítésére kötelezett mintegy 100 olyan amerikai importvállalatot, amely 1972 és 1973 között japán televíziókat adott el az egyesült államokban.

/folyt.köv./

8.00/il

- 10 -

Nm 8:25

kk. 7./japán folyt./il

enne az intézkedésre annak ellenére került sor, hogy a japán fél kérte washingtont: tartózkodjék minden olyan lépéstől, amely a fukuda-carter csúcstalálkozó előtt új konfliktust okozhat a két állam kapcsolataiban. japán lapjelentések szerint az egyesült államok azal a követeléssel állt elő, hogy a szigetország „jószándékának tanujelét”, adva csökkentse az amerikai elektronikus számítógépekre és a színesfilmre kiszabott vámtételeket.

a japán sajtó és az üzleti körök élesen reagáltak az amerikai nagykövet szavaira és az amerikai intézkedésekre. az asahi simbun megállapította, hogy az egyesült államok fokozza japánra kifejtett kereskedelmi nyomását, a japán villamosipari vállalatok országos szövetsége pedig tiltakozást jelentett be az amerikai dömpingvadás ellen. usiba nobuniko külgazdasági államminiszter a japán sajtóklubban elhangzott beszédében nagyobb megértést kért washingtontól. arra hivatkozott, hogy tokió már eddig is jelentős engedményeket tett: például kötelezettséget vállalt arra, hogy az 1978-as költségvetési évben elérje a 7 százalékos gazdaságnövekedési rátát. a gazdaság ilyen mértékű bővítése megfelelően növeli majd a belső keresletet és az importigényt. emellett japán már végrehajtott bizonyos vámcsökkentéseket is, és import kérdését tanulmányozó delegációt küldött az egyesült államokba. usiba felszólította az egyesült államokat, hogy elsősorban költséghozatalának csökkentésével fagyagja le külkereskedelmi deficitjét. rámutatott, hogy az egyesült államok „könnyen kilábal”, az 1973-as olajválságból, japán azonban még érzi a tőkés energiaválság hatását. mint mondtotta, a tőkés valutapiac zavarai - a jen, a nyugatnémet márka és a svájci frank erős felértékelődése - hátráltatják a japán gazdaság talpraállítását és kárt okoznak a nyugati gazdasági rendszernek. sürgette washingtont, hogy minden uton-módon szilárdítsa meg a dollár helyzetét. jelenleg ez a legfontosabb feladat, és egyben azoknak a gazdasági problémáknak a kulcsa, amelyekkel japánnak és az egyesült államoknak most szembe kell néznie - szögezte le usiba.

a japán lapok szerint fukuda és carter találkozásán az amerikai elnök nagyon határozott követeléseket terjeszt elő, és hasonlóképpen nehéz dolga lesz a japán kormányfőnek a fejlett tőkésországok júliusban bennmaradó megtartandó értekezletén is. annál is inkább, mivel nemcsak az egyesült államok, hanem az európai gazdasági közösség is egyre türelmetlenebb a japán ígéretek teljesítésének elmaradása miatt. ezt az egk-országok külügyminisztereinek luxembourgi tanácskozásán ismét kifejezésre juttatták.

-.-

8.10/il
Nm 8:30

- 11 -

kk. 8. rövid hírek

b-fg fkj mp il ng

1978. április 7./mti/

párizs:nemzetgyűlés

a francia nemzetgyűlés csütörtökön megválasztotta a bizottságok elnökeit. valamennyi bizottság elnöki székébe kormánypárti politikus került. a szocialista párt visszatartotta a részére felajánlott elnöki posztot, hangsúlyozva, hogy az ellenzéknek legkevesebb két elnökség járna./mti/

párizs: esa — ülés

az európai úrkutatási hivatal /esa/ tanácsa csütörtökön kezdte meg tanácskozását a francia fővárosban, és várhatóan számos fontos határozatot hoz majd az európai úrkutatás kérdéseiben. többek között tanulmányozza a nyugat-európai országok által kifejlesztett „ariane”, hordozórakéta kísérleti példány felbocsátásának ügyét is, amelyek hetek óta húzódik. megvitatják annak az öt mesterséges holdnak az előállítását is, amelyeket ezzel a hordozórakétával kellene föld körüli pályára állítani./afp/

párizs: leszerelés

csütörtökön párizsban befejeződött az a kétnapos leszerelési tanácskozás, amelyet a nemzetközi diplomata akadémia szervezett, az ENSZ-közgyűlés rendkívüli leszerelési ülés szakának előkészítése jegyében. a tanácskozáson négy földrész képviselői vettek részt. a felszólalók hangsúlyozták, hogy a leszerelést az atomfegyvereken kell kezdeni, és követelték az új tömegpusztító fegyverek, köztük a neutronfegyver betiltását.
/taszsz/

--

- 12 -

8.15/il

Nhu 8.35

kk. 9. budapest táncgyűttes

fp il ng

h a v a n n a , 1978. április 7./mti/

magysikerű bucsufellépésével fejezte be hat előadásból álló kubai vendégszereplését a budapest táncgyűttes.

a szardán este havannában megtartott bucsuelőadással az együttes nagyszabású körutat zárt le, amelynek során az egyesült államokban, rövid ideig kanadában, és végül a kubai köztársaságban adott izelítőt a magyar, és általában a közép-európai népzene és néptánc legjavából. a kubai köztársaságban rendkívül nagy közönségsikert aratott az együttes: az ország keleti tartományában, orientében, guantanamon és camagüeyben például összesen mintegy kilencezer néző előtt léptek fel a magyar művészek.

a budapest táncgyűttes csütörtökön este havannából visszaindult budapestre./fort/

--

kk. 10. neutronfegyver - washington

ha il ng

w a s h i n g t o n g , 1978. április 7.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

carter amerikai elnök várhatóan már pénteken bejelenti: egyelőre elhalasztják a neutronfegyver gyártását, de nyitva hagyják a lehetőséget, hogy az új tömegpusztító fegyvert a jövőben bármikor előállítsák és a nyugat-európai nato-erők rendelkezésére bocsássák. carter a kérdés végső eldöntését a szovjetunióval folyó tárgyalások alakulásától kívánja függővé tenni.

az amerikai elnök felemás állásfoglalása a neutronbomba elleni világméretű harc legalábbis részleges győzelmét jelentené. a washingtoni döntés ugyanakkor éles összecsapásokhoz, vitákhoz fog vezetni az amerikai belpolitikában-ami tovább nehezíthet minden fegyverkorlátozási megállapodást.

8.20/il

Nhu 8.40

- 13 -

/folyt.köv./a

kk. 10./neutronfegyver folyt./il

az amerikai külügyminisztérium egyik mértékadó személyisége csütörtökön megerősítette az mti tudósítójának keddi jelentését, miszerint a pentagon neutronfegyver-párti körei meghatározó szerepet játszottak a helyzet alakulásában. ezek a körök szivárogtatták ki ugyanis a héten a new york times-nak, hogy carter az új fegyver feladására készül.

hir szerint az elnök még hetekkel ezelőtt, egyedül hozta meg előzetes döntését - a többi között azért is, hogy a bizonytalan vezetését bírálók előtt bebizonyítsa: kész népszerűtlen döntésekkel kockázatot vállalni. a terv kiszivárgása után kormányának tagjai, fehér házi tanácsadói nyomatékosan azt javasolták carternek, ne foglaljon még véglegesen állást a kérdésben.

az amerikai tv- és rádióhálózatok csütörtök esti egybehangzó jelentései szerint carter azt várja, illetve reméli, hogy a neutronfegyver tervének legalábbis ideiglenes feladása kedvezőbb tárgyalási helyzetbe hozza a szovjetunióval szemben. /amerikai részről egy új szovjet rakétatípus korlátozását szeretnék - bár elismerik, hogy a harcászati jellegű neutronfegyver nem lehet „elentétel,, a salt-tárgyalásokon./

washington egyúttal arra számít, hogy a halasztás lehetőséget ad a nato-szövetségesek megnyugtatóra. a cbs úgy tudja: az egyesült államok ígéretet tesz majd nato-partnereinek, hogy adott esetben a neutronfegyver helyett más, új amerikai fegyverekkel korszerűsítik majd a nyugat-európai haderőket.

az amerikai sajtó egyébként rendkívül nagy nyilvánosságot ad a kérdés nyugatnémet vonatkozásainak. a new york times bonni tudósítója szerint az spd vezetői attól tartanak: washington helmut schmidt kancellárt próbálja majd felelőssé tenni a neutronfegyverre vonatkozó tervek elodázásáért, mert nem állt ki idejében nyíltan az új fegyver mellett. „schmidt pedig, pártja bal-szárnyának ellenkezése dacára, lényegében hozzájárult a neutronfegyverhez,, - emlékeztet rá a lap, majd hozzáteszi: carter döntése további kételyeket támaszt bonnban az amerikai elnök politikája iránt, abban a tekintetben, hogy képes-e szilárdan vezetni a nato-t? alig ültek el a nyugatnémet gazdaságpolitikáról washingtonnal folyt viták, a neutronfegyver ügye végképp állandó bizalmatlansághoz vezethet a két ország között.

/folyt.köv./
8.25/il

- 14 -

Nm 8.45

kk. 10./neutronfegyver2. folyt./il

a washington post szerint schmidt figyelmeztette cartert: a neutronfegyverrel kapcsolatos amerikai álláspont megváltozása veszélyes támadásoknak teszi ki a bonni kormánykoalíciót a jobboldali ellenzék részéről. a lap ugyanakkor felhívja rá a figyelmet: bonnban úgy látszik arra a lehetőségre nem gondolnak, hogy a fegyverzetkorlátozásra vonatkozó szovjet-amerikai megállapodás végső soron növelheti az nszk biztonságát - és ezzel hosszú távon erősítheti schmidt kancellár helyzetét.

--

kk. 11. nicaragua

b-gr mp il ng m a n a g u a , 1978. április 7./mti/

anastasio somoza nicaraguai elnök csütörtökön kormánybizottságot nevezett ki pedro joaquin chamorro ellenzéki lapszerkesztő és kiadó januárban történt meggyilkolása körülményeinek kivizsgálására. a bizottság élére josé antonio rostrán belügyminisztert állította.

mint emlékeztet, az ellenzéki politikus meggyilkolása tovább növelte a diktatura elleni gyűlöletet, és a latin-amerikai ország lakossága általános sztrájkokkal és nyílt kormányellenes lázongásokkal próbálta kikényszeríteni a diktátor távozását.

a hatóságok azóta négy személyt őrizetbe vettek azzal a váddal, hogy résztvettek chamorro meggyilkolásában. az egyik gyanúsított kihallgatása során kijelentette, hogy a büntény elkövetésében magasrangú kormánytisztviselőknek is részük volt.
/ap/

--

8.30/il

Nm 8.50

- 15 -

kk. 12. olasz pártvezetők a moro-ügyről

fm mh il ng r ó m a , 1978. április 7./mti/

„szilárd,, magatartásra szólított fel a moro-ügyben csütörtök esti tv-nyilatkozatában enrico berlinguer, az olasz kommunista párt főtitkára, mert - mint mondotta - „csak szilárdsággal lehet megmenteni a tusz életét, megóvni a közösség általános érdekeit,,.

az olasz kp főtitkára állást foglalt amellett, hogy a moro-ügyben határozottan el kell utasítani minden zsarolást. „az államnak hajthatatlannak kell lennie - hangsúlyozta. - ez azt jelenti, hogy az alkotmány keretében szó szerinti értelemben kell alkalmazni a törvényeket, és a rendőröknek, valamint az igazságügyi tisztviselőknek meg kell adni a lehetőséget megrehajtására,,.

berlinguer felszólította a kormányt, hogy minden területen ténylegesen és komolyan irányítson, majd rámutatott, hogy a terrorizmus elleni harc „az összes állampolgárok ügye, mert a terrorizmus a dolgozóknak, mindazoknak az ellensége, akik a demokratikus haladásért küzdenek,,. ennek kapcsán felhívta az értelmiségieket, hogy egyértelműen foglaljanak állást a „vörös brigádok,, akcióival szemben. „azok az értelmiségiek - mondotta -, akik ma azt mondogatják, hogy nem állnak sem az állam, sem a vörös brigádok pártján, valójában arról tesznek tanubizonyságot, hogy számukra idegenek az olasz nép igaz érzelmei,,.

benigno zaccagnini, a kereszténydemokrata párt főtitkára - ugyancsak a tv kamerái előtt - újból megerősítette: pártjának elhatározott szándéka, hogy nem bocsátkozik alkuba a terroristákkal. ugyanannak a tv-programnak a keretében bettino craxi, az olasz szocialista párt főtitkára kifejtette: joggal lehet nem egyetérteni azzal a móddal, ahogyan a társadalmat kormányozzák, de „semmiesetre sem mondhatjuk, hogy nem helyezkedünk szembe a vörös brigádokkal és barbár harci módszereikkel,,.

/folyt.köv./
8.43/il
Nuv 9.00

- 16 -

kk. 12./olasz folyt./il

egyébként csütörtökön este szabadon engedtek harminckét személyt, akiket moro elrablásával összefüggésben az utóbbi napokban kihallgatás végett vettek őrizetbe Rómában.

az il giorno című milánói napilap pénteki számában közölte eleonora moro-nak elrabolt férjéhez intézett nyílt levelét. „e végeláthatatlannak tűnő napok minden percében, minden órájában lélekben veled vagyunk,, - írja moro asszony, majd hozzáteszi, hogy a politikus családtagjai „mindennek ellenére biznak az emberekben, és hisznek a viszontlátás lehetőségében,,./afp, ap, upi/

kk. 13. magyar-kubai művészcsere.

fp il ng h a v a n n a , 1978. április 7./mti/

a kubai művészek nemzetközi szintű cseréjével megbízott „cubartista,, cég és a magyar interkoncert havannában megállapodást írt alá a két ország művészei kölcsönös vendégszerepeltetéséről 1979-ben és 1980-ban.

a redento morejon, a cubartista igazgatója és rusz ferenc, az interkoncert főosztályvezetője által aláírt megállapodás értelmében kubába látogat egyebek között a Lokomotiv GT együttes, a kuba-szerte igen népszerű kovács kati, valamint zalatnay sarolta. a kubai közönség láthatja majd pongor ildikó és keveházi gábor balettművészeket, akik részt vesznek a kubai negyedik nemzetközi balettfesztiválon.

a jövő év végén, a tervezett kubai kulturális napokra jeles kubai művészek érkeznek budapestre.

8.50/il
Nuv 9.05

--

- 17 -

kk. 14. kissinger - krasznaja zvezda

ék 1l bj

m o s z k v a , 1978. április 7./mti/

- az amerikai nép éppugy érdekelt a tartós biztonságban, a nemzetközi együttműködés fejlődésében, mint a világ más népei. az egyesült államokban azonban aktívan hatnak olyan befolyásos erők, amelyek nem az enyhülésre, hanem a nemzetközi feszültség szítására törekszenek. mindenekeelőtt a katonai-ipari komplexumról van szó. - írja m. ponomarov ezredes a krasznaja zvezda pénteki számában.

a szovjetunió honvédelmi minisztériumának lapja henry kissinger volt amerikai külügyminiszter és nemzetbiztonsági főtanácsadó néhány legutóbbi kijelentéséhez fűz megjegyzéseket.

a georgetown-i egyetem professzora az ohio állambeli cincinnati-ban mondott beszédében éles támadást intézett a szovjetunió külpolitikája ellen. természetesen irreális lenne arra számítani, hogy az amerikai burzsoá politika képviselői feltétlenül egyetértsenek a szovjetunió minden nemzetközi akciójával. a diplomácia professzorától azonban joggal várható el a közismert tények tiszteletben tartása és helyes értelmezése.

a volt amerikai külügyminiszter időnként látszólag megfélelkezve arról, hogy már nem a kormányzatot képviseli/ olyan kijelentéseket tesz, hogy az egyesült államok nem követheti a nemzetközi enyhülést, mert - jelenti ki kissinger a zavar legkisebb jele nélkül - a szovjetunió, ugymond, „nagy mértékben fegyvereket és lőszeret szállít a földkerekség minden forró pontjára,..

az egész világ előtt ismert, hogy erre a visszataszító szerepre éppen az egyesült államok vállalkozott és vállalkozik ma is.

az amerikai haditechnika garmadáját zudították a sokat szenvedett vietnami földre. sok milliárd dollárt fordított az egyesült államok arra, hogy állig felfegyverezze az izraeli agresszorokat, az arab földek elfoglalására bátorítva ezzel tel-aviv-ot.

/folyt.köv./

- 18 -

9.10/1l

Nm 9:30

kk. 14./kissinger folyt./il

az északkelet-afrikai konfliktus kezdetekor az amerikai kormány mogadishuba küldte képviselőjét, hogy amerikai fegyvereket ajánljon somáliának.

kissinger próbálkozása hiábavaló és hasztalan, ha úgy veti fel a kérdést, hogy a nemzetközi enyhülés folytatása attól függ, hogy a szovjetunió az egyesült államoknak tetszően cselekszik-e. az enyhülésre nemcsak a szovjet népnek van szüksége.

a volt amerikai külügyminiszter a szavakkal játszik, amikor azzal szólít fel a fegyverkezés folytatására, hogy komoly aggodalomra lenne ok, ha a következő 10 évben az egyesült államok nem igyekeznék lépést tartani a szovjetunió által diktált ütemmel... egyszerűen arról van szó, hogy kissinger a feketét szemrebbenés nélkül fehérnek tünteti fel, kész nem éppen vonzó szerepet vállalva álcázni az amerikai katonai-ipari komplexum kielégíthetetlen étvágyát. - mutat rá a krasznaja zvezda kommentárja./mti/

--

kk. 15. szovjet-etiópiai közös közlemény

a-fl-ml il ng

m o s z k v a , 1978. április 7./mti/

1. cs.

mengisztu haile mariam alezredes, az etiópiai ideiglenes katonai kormányzó tanács elnöke, miniszterelnök 1978. április 3-5. között munkalátogatást tett a szovjetunióban.

leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke, aki moszkván kívül tartózkodik, április 5-én telefonon meleg, baráti beszélgetést folytatott mengisztu haile mariammal.

/folyt.köv./
9.15/1l

- 19 -

Nm 9:35

kk. 15./szovjet1. folyt./il

Leonyid brezsnyev elismerését fejezte ki mengisztu haile mariamnak, és személyében az egész etióp népnek azokért a jelentős eredményekért, amelyeket az ország forradalmi vívmányainak és szuverenitásának a nemzetközi reakció mesterkedéseivel szembeni védelme során értek el, és további sikereket kívánt az új élet építéséhez.

mengisztu haile mariam köszönetet mondott Leonyid brezsnyevnek azért a Lankadatlan figyelemért, amelyet az etióp nép harcának szentelt, és azért az internacionalista segítségért és támogatásért, amelyet a szovjetunió nyújtott az etiópai forradalomnak.

2. cs.

alekszej koszigin, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke és mengisztu haile mariam alezredes, az etiópai ideiglenes katonai kormányzó tanács elnöke, miniszterelnök megbeszéléseket folytatott egymással. a tárgyalások szívélyes légkörben, a kölcsönös megértés szellemében zajlottak le. a megbeszéléseken részt vettek:

szovjet részről - r. a. uljanovszkij, az szkp kb osztályvezető-helyettese, g.m. kornyijenko, a szovjetunió külügyminiszterének első helyettese, n. v. ogarkov marsall, a szovjetunió fegyveres erőinek vezérkari főnöke, a szovjetunió honvédelmi miniszterének első helyettese, sz. a. szkacskov, a külgazdasági kapcsolatok állami bizottsága elnöke, l.f. iljicsov külügyminiszter-helyettes, i. i. csernisev, a külgazdasági kapcsolatok állami bizottsága elnökének első helyettese, a.p. ratanov, a szovjetunió etiópai nagykövete, j. v. firszov, a minisztertanács elnökének tanácsadója, v. a. usztyinov, a szovjetunió külügyminisztériumának osztályvezetője;

3. cs.

etióp részről - legessze aszfau hadnagy, az ideiglenes katonai kormányzó tanács állandó bizottságának a hadseregben folyó politikai munkáért felelős tagja,

/folyt.köv./
9.20/il

Nm 940

- 20 -

kk. 15./szovjet 2. folyt./il

gessesz volde kidan hadnagy, az ideiglenes katonai kormányzó tanács állandó bizottságának gazdasági kérdésekért felelős tagja, addisz tedla őrnagy, az ideiglenes katonai kormányzó tanács állandó bizottságának védelmi kérdésekért felelős tagja, mengisztu gemecsu hadnagy, az ideiglenes katonai kormányzó tanács tagja, a tanács elnökének személyes tanácsadója, dauit volde giorgisz őrnagy, a külügyminisztérium állandó titkára, cegaje mesesa ezredes, etiópia moszkvai nagykövete.

a felek áttekintették a két ország közötti baráti kapcsolatokat helyzetét és megszilárdításuk lehetőségeit. elégedetten állapították meg, hogy ezek a kapcsolatok minden területen gyümölcsözően fejlődnek. mindkét fél sikraszállt a szovjetunió és etiópia közötti barátság és sokoldalú együttműködés mindkét ország népeinek, afrika és az egész világ békéjének érdekében történő erősítéséért.

4. cs.

az etiópai fél beszámolt az etiópai forradalom eredményeiről és jelenlegi feladatairól, az etiópai népnek az imperializmus, a belső és a külső reakció mesterkedései ellen, hazája forradalmi vívmányainak és területi egységének védelmében vívott harcáról.

↑
mengisztu haile mariam alezredes, az ideiglenes katonai kormányzó tanács elnöke az etiópai vezetés és a nép nevében kifejezte háláját a szovjet népnek, az szkp központi bizottságának, a szovjet kormánynak, és személyesen leonyid brezsnyevnek azért a határozott támogatásért és internacionalista segítségért, amelyet e harcban az etiópai forradalomnak nyújtottak.

a szovjet fél nagy jelentőséget tulajdonít az etiópai nép által a haladó jellegű átalakítások során elért sikereknek, a belső és a külső reakciós erők fölött aratott győzelemnek, az új etiópia nemzetközi kérdésekben elfoglalt antiimperialista álláspontjának.

/folyt.köv./
8.25/il

- 21 -

Nm 945

5.cs.

a szovjetunió és etiópia közötti baráti kapcsolatok és együttműködés alapjairól szóló nyilatkozat továbbfejlesztésé-
ként megállapodás született az államközi, valamint a tár-
sadműködés és intézmények közötti kapcsolatok kiszé-
lesítéséről, a gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés,
valamint a kereskedelem kérdéseivel foglalkozó szovjet-etióp-
iai kormányközi bizottság felállításáról, illetve a nemzet-
közi kérdésekben folytatandó rendszeres konzultációkról.

a felek elítélték az etiópia ellen ogadenben indított
agressziót, az afrikai államok egységének aláásására, a belü-
gyeikbe történő beavatkozásra, a fejlődés útjára lépett orszá-
gok helyzetének gyengítésére törő imperialista és más reakci-
ós erők mesterkedéseit.

6. cs.

a szovjetunió és a szocialista etiópia sikraszáll azért,
hogy az ensz alapokmánya és az afrikai egységsszervezet ide
vonatkozó határozatai céljával és elveivel összhangban afrika
szarván mielőbb létrejőjön a terjeszkedési tervekről való le-
mondáson, az államok szuverenitásának, területi egységének, ha-
táraik sérthetlenségének és az egymás belügyeibe való be nem
avatkozás elvének tiszteletben tartásán alapuló tartós béke. a
felek hangsúlyozták, hogy az afrika szarvának nevezett térség
államai közötti baráti, jószomszédi kapcsolatok megteremtése e-
lősegíti a térség valamennyi országának fejlődését. kifejezték
aggalmukat a nemzetközi reakció arra irányuló próbálkozása mi-
att, hogy lelassítsa a térség országai közötti kapcsolatok nor-
malizálódásának folyamatát és a térségben fenntartsa a feszültsé-
get.

7.cs.

mindkét fél elítélte az imperialista és más reakciós erők
arra irányuló kísérletét, hogy a vörös-tenger partjai mentén
fekvő országok, köztük etiópia, törvényes jogaival és érdekei-
vel ellentétben testvérgyilkos háborút robbantsanak ki a vörös-
tenger térségében és ellenőrzésük alá vonják a területet.
/folyt.köv./
9.30/il

- 22 -

Nw 9.30

a felek véleménye szerint a térség országai közötti kapcsola-
toknak a jószomszedság és az egymás belügyeibe való be nem a-
vatkozás alapján történő fejlesztése és erősítése elősegíti
a béke és a biztonság megszilárdítását a fontos nemzetközi vi-
ziutnak számító vörös-tenger medencéjében.

a szovjetunió és a szocialista etiópia ismételten hatá-
rozott támogatásáról biztosította zimbabwe, namibia és a dél-
afrikai köztársaság népeinek szabadságért és nemzeti
függetlenségért vívott harcát. a felek elítélnék minden olyan
mesterkedést, amelynek az a célja, hogy a gyarmati és faji el-
nyomás maradványainak felszámolását bábrendszerek hatalomra jut-
tatásával odázzák el, és ezzel szavatolják a neokolonialista
érdekek védelmét. követelik a rhodesiai fajüldöző rezsim azonna-
li felszámolását és a hatalomnak a zimbabwei népet képviselő
hazafias frontnak történő átadását. sürgetik, hogy a dél-afri-
kai köztársaság haladéktalanul vonuljon ki namibiából, adja át a
hatalmat a swapo-nak, az ország népe igazi képviselőjének, és
követelik a dél-afrikai apartheid politika megszüntetését.

8.cs.

a felek komoly aggodalmukat fejezték ki pretoria saját atom-
fegyver megteremtésére irányuló terve miatt. hangsúlyozták,
hogy e tervek megvalósítása veszélyeztetné a nemzetközi békét
és biztonságot. ennek kapcsán egyetértettek abban, hogy dél-
afrikai fajüldöző rendszer terveinek megakadályozása érdekében
ujabb erélyes erőfeszítésekre van szükség, többek között az
ensz részéről, a világszervezet közgyűlésének 32. ülésén
elfogadott határozatnak megfelelően.

a felek hangsúlyozták az afrikai egységsszervezet által a
független afrikai államok egyesítésében, az imperializmus, a
gyarmatosítás és a fajüldözés ellen, az afrikai földrésznek a
gyarmati elnyomás alóli teljes felszabadításáért vívott harc-
ban játszott pozitív szerepet. támogatásukról biztosították
az ensz-nek a szervezet alapokmányával és határozataival össz-
hangban álló, az afrikai államok közötti kapcsolatok rende-
zésére irányuló erőfeszítéseit.
/folyt.köv./

- 23 -

9.40/il

Nw 9.55

kk. 15./szovjet5. folyt./il

9.cs.

a közel-keleti helyzet megvitatása során a felek mélységes aggodalmuknak adtak hangot amiatt, hogy a térségben nem csökken a feszültség. élesen elítélték a libanoni köztársaság elleni izraeli agressziót, amelynek célja libanon déli területeinek elfoglalása és a palesztinai felszabadítási szervezet szétzúzása. a felek véleménye szerint a különtárgyalásokkal kapcsolatos izraeli és egyiptomi mesterkedések védőpajzsul szolgálnak izraelnek ahhoz, hogy folytassa az arab országok elleni agressziós cselekményeit.

a szovjetunió és a szocialista etiópia úgy véli, hogy a közel-keleten kialakult helyzet különösen fontossá teszi a térség haladó erői együttműködésének megerősítését, mivel enélkül nem járhat sikerrel az izraeli agresszió következményeinek felszámolásáért és az igazságos, tartós békéért vívott harc.

10.cs.

a felek kinyilvánították azt a szándékukat, hogy elősegítik a közel-keleti helyzet átfogó, békés rendezését, amelynek alapja az izraeli csapatok kivonása valamennyi 1967-ben megszállt arab területről: a palesztinai arab nép elidegeníthetetlen jogainak tiszteletben tartása, beleértve az önrendelkezésre és a saját állam létrehozására való jogot is; a térség valamennyi állama független létezésének és biztonságának szavatolása. meggyőződésük, hogy ez a rendezés csak együttes erőfeszítések útján, a genfi békeértekezlet keretein belül érhető el, valamennyi érdekelt fél, köztük a palesztinai felszabadítási szervezet részvételével.

a felek kinyilvánították azt a szándékukat, hogy folytatják aktív erőfeszítéseiket a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításáért, az újabb háboru veszélyének elhárításáért.

/folyt.köv./

9.43/il

Nm 10.00

- 24 -

kk 16. spanyolország - parlamenti vita

fm/mh um ng m a d r i d , 1978. április 7./mti/

a spanyol kormány és az ellenzék csütörtökön, kétnapos képviselőházi vita után egyetértésre jutott abban, hogy az alkotmány végleges elfogadásáig meghosszabbítják a moncloa-megállapodás aláírásával 1977 őszén meghirdetett „politikai tüzszünetet”, ez a megállapodás - mint ismeretes - lényegében az infláció és a munkanélküliség elleni harc elősegítésére, a gazdaság talpraállítása végett jött létre a kormány és az összes pártok között.

az adolfo suarez miniszterelnök szerdai parlamenti beszédét követő vitában csütörtökön santiago carrillo, a spanyol kommunista párt főtitkára, felipe gonzález marques, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára, enrique tierno galvan, a szocialista néppárt elnöke és manuel fraga iribarne, a hét jobboldali pártot tömörítő népi szövetség főtitkára szólalt fel.

carrillo szorgalmazta, hogy a munkásosztály aktívabban vehessen részt a politikai döntésekben, és nem zárta ki a lehetőséget, hogy a jövőben szocialistákból és kommunistákból álló kormány alakulhat. gonzález nagy vonalakban felvázolta a túlhaladott múlt és a demokratikus reformok közötti átmeneti időszak politikáját. tierno galvan kijelentette: „az alkotmányos népszavazásig néhány hónappal meghosszabbítottuk a moncloa-megállapodás aláírásával a kormánynak tavaly ősszel adott „hitellevél”, érvényességét,, fraga iribarne erős kormány szükségességét hangsúlyozta.

a képviselőház ülészakának második napját csütörtökön este adolfo suarez kormányfő zárta le. bejelentette, hogy a községtanácsi választásokat az alkotmányos népszavazás után tartják meg. akárcsak szerdán, újból hangsúlyozta: elsődleges fontosságot tulajdonít annak, hogy spanyolország új alkotmányát népszavazással hagyják jóvá. a népszavazást előkészítő vita nyár előtt befejeződhet - fűzte hozzá. végül közölte, hogy hamarosan „konkrét tartalma”, lesz annak az ideiglenes önkormányzatnak, amelyben jelenleg hat spanyol terület részesül, és hogy ebből a célból a jövő héten tárgyalásokat kezdenek a baszk főtanáccsal. /afp/

-.-

- 25 -

9.50/um

Nm 10.15

kk. 15./szovjet ...6. folyt./il

11.cs.

a felek megalázkodással állapították meg, hogy a nemzetközi kapcsolatokban pozitív változások következtek be, és hangsúlyozták annak fontosságát, hogy az enyhülés visszafordíthatatlan folyamattá váljék, és terjedjen ki a világ valamennyi térségére. ez megfelelne valamennyi ország és nép létfontosságú érdekeinek, és kedvező feltételeket teremtene a fejlődő országok szuverenitásáért és függetlenségének megszilárdításához, a gyarmati népek nemzeti és társadalmi felszabadulásáért vívott harcának fokozásához. rámutattak a nemzetközi feszültség enyhítésének elmélyüléséről és erősítéséről elfogadott ENSZ-nyilatkozat fontosságára és időszerűségére.

^{Enak}
a szovjetunió és a szocialista etiópia képviselői megalázkodásukat fejezték ki a leszerelésért vívott harc kérdéseivel kapcsolatos nézeteik nagyfokú azonossága miatt és hangsúlyozták, hogy e kérdések megoldásában készek kiszélesíteni együttműködésüket. a felek kifejezték azt a törekvésüket, hogy biztosítsák az ENSZ-közgyűlés rendkívüli leszerelési ülészakájának sikerét; az ülészakának fontos szakaszt kell jelentenie a leszerelési világkonferencia összehívásához vezető úton.

12.-13.cs.

a szovjetunió és a szocialista etiópia sikraszáll azért, hogy az erő alkalmazásáról való lemondás elve a nemzetközi élet megmásíthatatlan törvényévé váljék; mindkét fél törekedni fog az erőszakról a nemzetközi kapcsolatokban történő lemondásról szóló nemzetközi szerződés mielőbbi megkötésére.

a szovjetunió és etiópia - hangsúlyozva az ENSZ fontos szerepét a jelenlegi nemzetközi kapcsolatokban - sikraszáll azért, hogy az ENSZ növelje hatékonyságát a Világszervezet alapokmányában foglalt elvek és célok szigorú tiszteletben tartásán alapuló nemzetközi béke és biztonság fenntartásában.

a felek egyetértettek abban, hogy a nemzetközi gazdasági kapcsolatok átalakításának szavatolnia kell az egyenjogúságot és az igazságosságot.
/folyt.köv./

9.55/il

Nww 10.10

- 26 -

kk. 15./szovjet ...7. folyt./il

mindkét fél megalázkodását fejezte ki a megbeszélések eredményessége és a tanácskozásokon a feleket érintő kérdésekben megnyilvánult nézetazonosság miatt. a felek úgy vélik, hogy megszüntesse haile mariam alezredesnek, az etiópiai ideiglenes katonai kormányzó tanács és a minisztertanács elnökeinek, valamint a kíséretében lévő személyiségeknek a szovjetunióban tett munkalátogatása újabb ösztönzést adott a két ország közötti baráti kapcsolatok fejlődésének.

megszüntesse haile mariam alezredes köszönetét mondott azért a szívélyes és meleg fogadtatásért, melyben őt és kíséretének tagjait részesítették./taszsz/

kk 17. dél-Libanon

b-pn/um mp ng

1978. április 7./mti/

n e w y o r k

csütörtökön este, néhány órával azután, hogy Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár menahem Begin izraeli miniszterelnökhez intézett személyes üzenetben sürgette az izraeli csapatok kivonását dél-Libanonból, a Világszervezet székhelyén bejelentették, hogy Izrael a jövő hét keddjén kezdi meg a csapatkivonásokat.

amint egy ENSZ-szóvivő közölte, Mordehai Gur tábornok, izraeli vezérkari főnök eljuttatta Ensis Siilasvuo tábornokhoz, az ENSZ közel-keleti haderői főkoordinátorához a csapatkivonási tervet. ez két szakaszra osztja a műveletet. az első szakasz április 11-én - kedden - kezdődik mardzsajun-arkub térségében, ott az izraeliek három-hét kilométeres mélységben vonulnak vissza, feladják a Litani folyót átívelő kardhali hidat, valamint Kaukaba, el-Faradis, el-Habbarija, ebel-el-szaki, Kafr Houba és Sabaa falvakat. a második szakasz április 14-én indul egy másik körzetben, amely a Litani átívelő Akaja hidtól két kilométerre nyugatra kezdődik és Deir Mimesz faluig terjed. a visszavonulás mélysége ebben a térségben hozzávetőlegesen öt-hat kilométer lesz.

a bejelentett izraeli visszavonulás rendkívül korlátozott jellegét mindennél jobban tanúsítja az a hozzávetőleges adat, hogy Izrael jelenleg körülbelül ezer négyzetkilométert - Libanon egész területének mintegy egytizedét - tartja megszállva. /upi, dpa, adn, reuter/

/folyt.köv./

- 27 -

10.00/um

Nww 10.20

kk 17. /dél-Libanon...folyt./um

w a s h i n g t o n

még az izraeli bejelentés előtt a washingtoni kongresszus képviselőházának külügyi bizottsága meghallgatta vance külügyminisztert arról, vajon megsértette-e izrael az egyesült államokkal 1952-ben kötött katonai szerződést azzal, hogy az egyesült államoktól kapott fegyvereket vetett be dél-Libanon elfoglalásakor. vance a meghallgatáson is azt állította, hogy véleménye szerint a dél-libanoni hadműveletek nem minősülhetnek agresszióknak, „izrael önvédelemből cselekedett, s ezért ő maga részéről fölöslegesnek tartana bármilyen ellenintézkedést, annál is inkább, mert izrael „igéretet tett a megszállt libanoni területekről történő kivonulásra,„ /az 1952-es szerződés értelmében izrael csak védelmi célokra fordíthatja az egyesült államoktól kapott fegyvereket. ennek a feltételnek a megszegése esetén washington fegyverszállítási embargót rendelhet el./ /upi/

t e l - a v i v

csütörtökön este a libanoni jobboldal fegyveresei megakadályozták megbízatása teljesítésében az ensz „kéksisakosainak,„ egyik norvég alakulatát, s lefegyverezték a norvég katonákat. az incidens a litani folyótól délre fekvő ett taibe helységben zajlott le. amikor a norvég katonák bevonultak a faluba és el akarták foglalni a szálláshelyüknek kijelölt épületet, az izraeli megszállókkal együttműködő libanoni jobboldal milicistái körülvették a norvég katonákat, és elvették fegyvereiket. /adn/

--

kk. 18. rhodesia

b-wa mp il nt

s a l i s b u r y , 1978. ápr. 7./mti/

a hét végén salisburybe érkező brit és amerikai küldöttek látogatása előtt a rhodesiai rezsim azzal kísérletezik, hogy minél jobb színben tüntesse fel a „belső rendezés,„ néven létrejött helyzetet: a végrehajtó tanács csütörtökön többszáz színesbőrű politikai fogoly szabadonbocsátását helyezte kilátásba. a foglyoknak azonban szabadulásuk előtt irásban kell kötelezniük magukat arra, hogy a jövőben semmiféle „törvénytelen, felforgató,„ akcióban sem vesznek részt. /folyt.köv./

10.10/il

Nm 10.25

- 28 -

kk. 18./rhodesia folyt./il

bár a szabadonbocsátásra a közlemény szerint már a jövő héten sor kerül, a felszabadító mozgalom rhodesiai szervezetének még mindig nincs tudomása arról, hogy bebörtönzött tagjai közül valakit is érintene az „amnesztia,„

a korlátozott, kevesekre kiterjedő és feltételekhez kötött amnesztian kívül azt is bejelentették, hogy szerdán megállapodás jött létre az ideiglenes kormány politikai felépítéséről, és már a jövő héten megalakul a kabinet. ebben természetesen csak olyan színesbőrű politikusok kapnak helyet, akik a nevüket adták a fajöldözők diktálta megállapodáshoz, a „belső rendezéshez,„ salisburyben azt is közölték, hogy megalakult egy, a „belső rendezés,„ alkotmányát kidolgozó bizottság.

mindez nyugati hírügynökségek szerint is john graham brit külügyi államtitkárnak és stephen low zambiai amerikai nagykövetnek szól, akik a hét végén salisburyben a rhodesiai rendezés amerikai-angol változatát szeretnék elfogadtatni./ap, afp, upi alapján/

--

kk. 19. hírek franciaországból

bd il bj

p á r i z s , 1978. április 7.

husz nappal az amoco cadiz libériai tankhajó elsüllyedése után még mindig új partrészeket fenyeget a tenger mintegy ezer négyzetkilométeres térségét borító szakadozott olajfolt. az elmúlt két napon a szél megfordulása a katasztrófa térségétől keletre sodorta a partra a fekete szennyező anyagot. párizsban csütörtök este 15 ezren vonultak fel a baloldali pártok, szakszervezetek, környezetvédő szervezetek felhívására, hogy tiltakozzanak a kőolajtársaságok és a kormány felelőtlensége ellen az amoco cadiz katasztrófája nyomán.

x x x

a cgt, a francia általános munkásszövetség országos irodája csütörtökön közleményben értékelte a cfdt szakszervezeti központ legutóbbi, március 29-i levelét, és „elfogadhatatlannak,„ minősítette. /folyt.köv./

- 29 -

10.15/il

Nm 10.30

kk. 19./hírek folyt./il

a szocialistákhoz közel álló cfdt levele szerint a cgt a francia kp „szócsöve”, a cfdt magatartása veszélyezteti az akció egységet /a cgt-vel/ - mutat rá a közlemény, amely ugyanakkor újra leszögezi, hogy a cgt találkozót kíván a cfdt vezetőivel.

x x x

az ifop közvéleménykutató intézet kimutatása szerint 59 százalékos rekordszintet ért el giscard d'Estaing francia államfő népszerűségi kvótája. ilyen arányban nyilatkoztak a közvéleménykutatás résztvevői, hogy elégedettek az államfővel. az elégedetlenek aránya 30 százalék volt. a közvéleménykutatás a kormány megalakulása előtt készült. raymond barre miniszterelnök esetében az arány 45:42 az elégedettek javára.

--

kk. 20. szadat-begin

b-pn mp il ng kairó, jeruzsálem, 1978. április 7./mti/

csütörtökön kairóban és jeruzsálemben közvetett üzenetváltásként is felfogható beszédek hangzottak el.

szadat egyiptomi elnök a mohammed daud afganisztáni államfő tiszteletére adott banketten újból kijelentette, hogy izraelt terheli a felelősség, amiért félbeszakadtak az ő /szadat/ jeruzsálemi kezdeményezése nyomán megindult béketárgyalások. egyiptom csak akkor hajlandó újból felvenni a megbeszélések fonalát - hangoztatta szadat -, ha izraelt változtat makacs álláspontján: elismeri a palesztinai nép önrendelkezési jogát, és kivonul az összes megszállt arab területekről. a korábbiakhoz hasonlóan szadat ebben a beszédben sem tett említést a pfsz-ről, amelyet több arab csucsértekezlet a palesztinai arab nép egyedüli törvényes képviselőjének ismert el.

jeruzsálemben menahem begin kormányfő a héber egyetemen megtartott előadásában megerősítette, hogy kormánya „öngyilkos akciónak”, tartaná, ha izraelt maradéktalanul visszavonulna az 1967-es határok mögé. ez - fűzte hozzá - mindenképp a jordan folyó nyugati partjára és a gazai övezetre vonatkozik.
/folyt.köv./

- 30 -

10.20/11
Nw 10*35

kk. 20./szadat folyt./il

begin utalt arra is, hogy ebben az elhatározásában amerikai nyomás sem tudná megingatni.

begin előadásának idején az egyetem falain kívül diák-tüntetés zajlott le a kormány politikája ellen. „béke igen, háború nem”, „önrendelkezést a palesztinoknak”, - voltak a tüntetők fő jelmondatai./upi/

--

kk. 21. karamanlisz-nyilatkozat

fm fm il ng a t h é n , 1978. április 7./mti/

„tárgyalásaim során teljes megértésre találtam, olyannyira, hogy most már biztos vagyok abban: görögország két éven belül az egk tizedik tagállama lesz, - jelentette ki csütörtökön az athéni repülőtéren konsztantin karamanlisz. a görög kormányfő - mint jelentettük - csütörtökön este érkezett haza négy közösi tagországban, dániában, luxemburgban, hollandiában és olaszországban tett tiznapos körutjáról.

repülőtéren nyilatkozatában az ország jövője szemszögéből igen fontosnak nevezte görögország belépését az egk-ba. azt is közölte, hogy a meglátogatott négy ország miniszterelnökeit tájékoztatta görögországnak a görög-török ellentéttel és a ciprusi válsággal kapcsolatos álláspontjáról.

karamanlisz az év elején négy másik egk-tagállamban, nagybritanniában, belgiumban, franciaországban és az nszk-ban járt. akkori és mostani látogató körutjának egyaránt az volt a fő célja, hogy megszeresse a felkeresett országok támogatását görögországnak az egk-ba való felvételéhez./reuter, ap, afp/

--

10.23/11
Nw 10*45

- 31 -

kk. 22. carter = négerkérdés

b-wa mh il mp

w a s h i n g t o n , 1978. április 7.
/mti/

james carter, az egyesült államok elnöke a napokban egy tv-interjúban beismerte, hogy az egyesült államokban távolról sem alakul kedvezően az emberi jogok érvényesülése. sokat kell még tenni azért, hogy az amerikaiak számára biztosíthassuk az emberi jogokat - mondotta az elnök, rámutatva, hogy nemcsak a politikai jogokra kell gondolni, hanem a tanuláshoz és a továbbképzéshez, az egészségvédelemhez, valamint a megfelelő életkörülményekhez való jogokra is.

az egyesült államok színesbőrű lakossága számára készített tv-műsor riportereinek adott válaszaiban azonban carter újból kitért a nyílt állásfoglalás elöl a wilmingtoni tizek ügyével kapcsolatban. az emberi jogok megsértésének erről a tipikus példájáról csupán annyit volt hajlandó mondani, hogy az ügyről a szövetségi bíróság fog döntené. /mint ismeretes, a wilmingtoni tizeket, a közelmúltban ítélték el erősen kétséges vádak alapján./

carter beismerte, hogy a néger lakosság foglalkoztatása számos kívánnivalót hagy maga után, és a fehér- és színesbőrű amerikaiak lehetőségei között, nagy a szakadék, . **hogy**

a riporterek felhívták az elnök figyelmét arra, hogy az utóbbi időben a néger szervezetek vezetői bírálni kezdték politikáját, és hogy a színesbőrű lakosság körében egyre nagyobb a kiábrándultság. /taszsz/

--

kk. 23. rövid hírek

b-it mp il ng

1978. április 7. /mti/

ankara: pakisztáni külügyminiszter

a kétnapos látogatáson ankarában tartózkodó aga sai pakisztáni külügyminiszter csütörtökön találkozott bülent ecevit török minisztereinnökkel és gunduz okcum külügyminiszterrel. a pakisztáni diplomácia vezetője átadta ecevitnek ziaul haknak, a pakisztáni katonai kormányzat vezetőjének személyes üzenetét. /bta/ /folyt. köv./

- 32 -

10.50/11

Nu 11.05

kk. 23./rövid folyt./il

ankara: jobboldali diákok támadása

szélsőjobboldali elemek támadást intéztek az ankarai műszaki főiskola baloldali diákjainak egy csoportja ellen. az összeecsapásban egy diák életét veszítette, 15-en megsebesültek. további összetűzések megelőzése érdekében április 10-ig szüneteltetik az oktatást a főiskolán és az ankarai egyetemen. /bta/

kuala lumpur: kalóztámadások

a malaysiai felségvizeken az elmúlt három évben ötvennél is több kalóztámadást hajtottak végre kereskedelmi és halászhajók ellen. a kalózok elleni küzdelem fokozása érdekében a malaysiai kormány hat gyorsjáratu űrhajót és négy repülőgépet szándékozik vásárolni, és sűrítik a parti vizeket ellenőrző űrjáratokat. /taszsz/

dar es-salaam: kolera

a tanzánia keleti részét sújtó kolerajárvány fél év alatt 356 halálos áldozatot követelt - közölték csütörtökön dar es-salaam-i hivatalos forrásból. a megbetegedések száma meghaladta a hétezeret. a járvány továbbterjedésének megakadályozása érdekében a fővárost a fertőzött területtel összekötő utakon leállították a közlekedést. /afp/

--

kk. 24. moro - tudósítói

se il bj

r ó m a , 1978. április 7.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

aldo moro elrablója, az álforradalmi „vörös brigádok”, pénteken újabb merényletet követtek el: genovában pisztollyal többször rálőttek felice schiavettire, a genovai gyáriparosok szövetségének elnökére, amikor az lakásából kijövet gépkocsijába akart szállni. a megsebesült schiavettit kórházba szállították. /folyt. köv./ 10.55/11

- 33 -

Nu 11.10

kk. 24./moro folyt./il

az olasz tv csütörtök esti „politikai tribün”, műsorában zaccagnini, berlinguer és craxi, a kereszténydemokrata a kommunista és a szocialista párt főtitkára a nézők előtt is megismételte: a demokratikus erők összetartanak a terrorizmus ellen, a polgári szabadságjogok védelmében. zaccagnini döntőnek nevezte a demokratikus erők egységét a köztársasági intézmények megvédésében. berlinguer sikraszállt a fel-forgatókkal szemben alkalmazandó szigorú eljárás mellett - összhangban az alkotmánnyal. nélkülözhetetlennek nevezte, hogy a terrorizmus elleni harccal egyidejűleg „kormányoz-zák is az országot”, kézzelfogható bizonyítékokat adjanak a dolgozóknak arra, hogy „valami valóban változik”, a gazdasági-társadalmi életben. berlinguer határozottan leszögezte: a terrorizmus a demokrácia ellenségeinek malmára hajtja a vizet.

Luciano lama, az olasz általános szakszervezeti szövetség /cgil/ főtitkára a római la repubblica pénteki számában megjelent nyilatkozatában megbélyegezte azt a jelszót, amely szerint „a dolgozó nem tarthat sem a vörös brigádokkal, sem az állammal, . . . , nincs helyük a szakszervezeti mozgalomban azoknak, akik ilyen nézeteket vallanak. vagy maguktól távoznak, vagy mi tesszük ki a szűrüket. nem engedhetünk meg semmi-féle kétértelműséget az erőszak gyakorlatával szemben, - mondta lama. a szakszervezeti vezető összefüggésbe hozta a terrorizmus elleni harcot a gazdasági és szociális teendőkkal. a kormánynak azonnal hozzá kell fognia a foglalkoztatottság növelésére irányuló beruházásokhoz, a délvidék fejlesztéséhez, hiszen a dolgozók támogatását végső soron csak olyan gazdaságpolitikával nyerhetik el, amely felkarolja a népi tömegek érdekeit.

-. -

kk. 25. fülöp-szigetek - választások

b-kf mp il ng m a n i l a , 1978. április 7./mti/

a fülöp-szigeteken reggel megkezdődött az ideiglenes nemzetgyűlés képviselőinek megválasztása. a 165 képviselői helyért mintegy 600 jelölt verseng. első ízben tartanak választásokat az országban 1972, a katonai kormányzat bevezetése óta; a választások is részét képezik marcos elnök ama törekvésének, hogy liberalizálja rendszerét.

/folyt.köv./

11.15/il

Nm 11.30

- 34 -

kk. 25./fülöp-szigetek folyt./il

a választások fő esélyese ferdinand marcos elnök mozgalom az új társadalomért elnevezésű pártja. maga az elnök nem jelöltette magát, mivel az új alkotmány értelmében - pártja eredményétől függetlenül - elnök és képviselő marad. a választási hadjáratban rendkívül tevékeny szerepet vitt imelda marcos, az elnök felesége, manila polgármestere is.

az ellenzék fő erejét a benigno aquino volt szenátor által vezetett néphatalom párt képviseli. aquino több mint öt éve - a rendkívüli állapot és a katonai biráskodás bevezetése óta - börtönben van. pártja választási hadjáratát felesége irányította. marcos elnök pártja minden olyan eszközzel rendelkezett, amellyel maga mellé állíthatta a választókat. a kampány során a tömegtájékoztatási eszközök ugyyszólván kizárólagosan a kormány szolgálatában álltak. marcos a választások előtt szociális intézkedéseket jelentett be, és új, független külpolitikát ígért. az elnök hatalmának biztosítására szolgál az is, hogy a 200 tagú ideiglenes nemzetgyűlésnek csak 165 tagját választják meg - a többi marcos nevezi ki.

az ellenzéknek elsősorban a lázongó muzulmánok lakta vidékeken és a fővárosban vannak esélyei. fő támogatója a fiatalság, a diákok, de munkás és értelmiségi rétegek is.

legújabb jelentések szerint a választások általában nyugodt légkörben folynak. manila elővárosaiban az ellenzék kisebb méretű tüntetéseket rendezett.

lorenzo tanada, az ellenzék egyik vezetője röviddel a szavazás megkezdése után tiltakozást nyújtott be a választási bizottsághoz. tanada szerint makatiban, manila egyik elővárosában letartóztatták a választási bizottság egyik tagját, aki a helyi ellenzék vezetője. rajta kívül - hangzott a tiltakozás - őrizetbe vették a választás száz ellenzéki ellenőreit is. makati polgármestere cáfolta a vádakot, /adn, reuter, ap, afp/

-. -

- 35 -

11.20/il

Nm 11.30

kk. 26. brezsnyev - csendes-óceáni flotta

a-ml-dm ml il ng vlagyivosztok, 1978. április 7./mti/

Leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke, a szovjetunió honvédelmi tanácsának elnöke, dmitrij usztyinovnak, az szkp kb politikai bizottsága tagjának, a szovjetunió honvédelmi miniszterének és szergej gorskov flottatengernagynak, a haditengerészet főparancsnokának kíséretében pénteken látogatást tett a szovjetunió csendes-óceáni flottájánál.

Leonyid brezsnyev tiszteletére diszórség sorakozott fel, felcsendült a szovjetunió állami himnusza.

Leonyid brezsnyev, dmitrij usztyinov, szergej gorskov és ivan trefyak hadseregtábornok vlagyimir maszlov altengernaggyal, a csendes-óceáni flotta parancsnokával együtt a „szenyavin tengernagy, cirkáló fedélzetéről megtekintette a flotta erőinek kétoldalu hadgyakorlatát.

a hadgyakorlatot határterületi és területi pártbizottságok első titkárai is megtekintették./taszsz/

-. -

kk. 27. brezsnyev-beszéd

a-fl, it ml il ng vlagyivosztok, 1978. április 7./mti/

1.cs.

Leonyid brezsnyev, az szkp főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke, a szovjetunió honvédelmi tanácsának elnöke pénteken a „szenyavin tengernagy, cirkáló fedélzetén, a szovjet csendes-óceáni flotta tengerészei előtt elhangzott beszédében a következőket mondotta:

/folyt.köv./

- 36 -

11.30/il
Nuv 11³⁰

kk. 27./brezsnyev1. folyt./il

„engedjék meg, hogy az szkp központi bizottsága, a központi bizottság politikai bizottsága és a magam nevében üdvözöljem önöket és az önök személyében a dicsőséges csendes-óceáni flotta valamennyi tengerészét, tisztjét és tengernagyát.

ma részt vettem a flotta hadgyakorlatán, és elégedetten állapíthatom meg, hogy a flotta személyi állománya és parancsnoksága jelentős munkát végzett az új technika elsajátítása, a tengeri hadműveletek végrehajtásának tökéletesítése terén.

2.cs.

meggyőződésem, hogy a csendes-óceáni flotta és személyi állománya továbbra is becsülettel eleget tesz szent kötelességének - megbízhatóan védelmezi a szovjetunió állami érdekeit.

békés körülmények között oldjuk meg az szkp xxv. kongresszusa által kijelölt hatalmas gazdasági és szociális feladatokat. terveink középpontjában a szovjet nép életszínvonalának szakadatlan emelése áll.

a párt által kijelölt, országunk továbbfejlesztésére, a gazdasági építésre vonatkozó terveket végrehajtva természetesen nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy figyelemmel kísérjük a nemzetközi helyzet alakulását.

3.cs.

a mai nemzetközi helyzet meghatározó eleme az enyhülés irányában történt fordulat. az ezen a téren elért jelentős eredményekben hatalmas szerepe volt pártunk következetes lenini békepolitikájának, a szovjetunió, a testvéri szocialista országok, valamennyi békeszerető erő és nép céltudatos erőfeszítéseinek.

/folyt.köv./
11.35/il
Nuv 11³⁵

- 37 -

kk. 27./brezsnyev ...2. folyt./il

ezek a sikerek nem könnyen, hanem kiélezett harcban születtek meg. az enyhülés további sorsával kapcsolatos harc ma sem csökken, sőt még keményebbé válik.

4.cs.

elvtársak!

a jelenlegi körülmények között, bármilyen fontos legyen is egyik vagy másik kérdés, nincsen fontosabb feladat, mint a leszerelés megvalósítása, amely befolyásolná a föld valamennyi lakosának sorsát. legfontosabb feladatunk az, hogy megállítsuk a fegyverkezési hajszát, és előrelépünk a nukleáris katasztrófa veszélyének csökkentése, végül pedig teljes kiküszöbölése irányában. ezen a téren dől el az alapvető kérdés, hogy miként alakul a nemzetközi helyzet, és ez az a terület, ahol jelenleg a legélesebb harc folyik.

nem titok, hogy tőlünk mind nyugatra, mind keletre vannak olyan erők, amelyek érdekeltek a fegyverkezési hajszában, a félelemtől terhes, ellenséges légkör kialakításában. ezek az erők kétséget keltenek a tekintetben, hogy lehetséges-e gyakorlati intézkedéseket hozni a fegyverzetek korlátozása, a leszerelés területén, és akadályozzák a megegyezést.

5.cs.

ezeknek az erőknek a tevékenysége kedvezőtlenül befolyásolja az egyesült államoknak és más olyan országoknak az álláspontját, amelyek tárgyalásokat folytatnak a szovjetunióval a fegyverkezési hajszára feltartóztatásának és megszüntetésének kérdéseiről.

mint ismert, 1974. novemberében itt, a távol-keleten, vlagyivosztokban legfelsőbb szintű szovjet-amerikai találkozóra került sor. ezen a találkozón megállapodás született arról, hogy a szovjetunió és az egyesült államok közötti hosszútávú egyezményt köt a hadászati támadó fegyverrendszerek korlátozásáról. abban az időben a két fél, átfogóan értékelve a helyzetet, arra a következtetésre jutott, hogy az egyezmény kidolgozása már a következő évben, 1975-ben befejeződhet.
/folyt.köv./

11.40/il
Nuv 12.00

- 38 -

kk. 27./brezsnyev 3. folyt./il

6.cs.

azóta már csaknem három és fél év telt el, de az egyezmény aláírására még mindig nem került sor. ennek okairól már volt alkalmam beszélni. mint a tárgyalásokon szerzett tapasztalatok, és a korábban ezen a téren létrejött egyezmények tanúsítják, a felek akár a legbonyolultabb kérdéseket is képesek eldönteni, ha megfelelően felméri az adott probléma hatalmas jelentőségét, és valóban arra törekszenek, hogy az egyenjogúság és az egyenlő biztonság alapján megállapodásra jussanak. a most készülő dokumentumoknak már jelentős részét egyeztetett és végleges formába öntöttük.

7.cs.

ha a munka befejezése mégis elhúzódik, akkor ez kétségtelenül politikai okoknak tulajdonítható. a dolog lényege az, hogy az egyesült államok kormánya határozatlan, következtelen magatartást tanúsít, és állandóan azokra a körökre tekintget, amelyek kezdettől fogva ellenezték a megállapodást, mindent megtesznek meggyőzés érdekében, és ellenőrzés nélküli nukleáris és rakétafegyverkezést igyekeznek folytatni. ez az oka annak, hogy az amerikai fél a tárgyalások során több ízben megpróbálta a saját érdekeinek megfelelően módosítani, sőt kétségbe vonni mindazt, amiről korábban már megállapodás született, és igyekezett olyan kérdések felvetésével akadályozni a tárgyszerű vitát, amelyek tulajdonképpen a megegyezésre való készség hiányát takarják.

8. cs.

olyan törekvéseknek is tanúi lehetünk, amelyeknek célja az, hogy a tárgyalásokon való előrehaladást, és általában a megállapodás sorsát összekapcsolják és más politikai kérdésekkel, ily módon nyomást gyakorolva a szovjetunióra.

az egyesült államoknak ez a törekvése már röviddel a vlagyivosztoki találkozó után megnyilvánult. hatására az egyezmények megkötése érdekében végzett munka gyakorlatilag elakadt, sőt, több kérdésben visszalépés történt.
/folyt.köv./

Nuv 12.05

- 39 -

kk. 27./brezsnyev4. folyt./il

nagy erőfeszítésekre volt szükség ahhoz, hogy a megbeszéléseket visszavezessük a vlagyivosztoi megállapodás által kijelölt mederbe. ezt végül is sikerült elérni. elvi megállapodásra jutottunk néhány további kérdésben, és jelentősen szűkítettük az egyezmény véglegesen még ki nem dolgozott cikkelyeinek körét. ez nagyrészt a szovjetunió türelmes és építőjellelű magatartásának köszönhető.

9.cs.

világos, hogy az egyesült államok részéről teendő válaszlépések nélkül nem lehet megoldani a tisztázatlan kérdéseket. ám őszintén szólva, eddig nem voltunk tanúi ilyen lépéseknek. úgy tűnik, az egyesült államokban egyesek hajlamosak a megállapodás megkötésére irányuló készségünket lehetőségként értelmezni arra, hogy egyoldalú előnyöket szerezzenek az egyesült államok számára. csak ezzel magyarázhatók azok a próbálkozások, hogy a tárgyalásokon figyelmen kívül hagyják a szárnyasrakéták korlátozása tekintetében kialakult egyetértést, vagy szovjet rakétákra vonatkozó indokolatlan korlátozásokat követeljenek, ugyanakkor azonban szabad kezet igyekeznek biztosítani az egyesült államoknak a hadászati fegyverrendszerek korszerűsítésére, új típusok létrehozására.

10.cs.

határozottan visszautasítunk minden arra irányuló kísérletet, hogy elfogadhatatlan feltételeket erőszakoljanak ránk. álláspontunk változatlan: a szovjetunió a megállapodás mielőbbi megkötésére törekszik, de csak olyan megállapodást fogad el, amely teljes egészében összhangban van az egyenlőség és az egyenlő biztonság elveivel, ténylegesen megtestesíti ezeket az alapvető elveket. nem kívánjuk, hogy a megállapodás bármiféle előnyöket biztosítson számunkra, a másik fél hátrányára, de ugyan-
ezt várjuk el az egyesült államoktól is. más megoldás nem lehet.
/folyt.köv./

- 40 -

Nm 12°35

kk. 27./brezsnyev ...5. folyt./il

11.cs.

további késleltetés és mesterkedések csak arra vezethetnek, hogy elszalasztjuk a megállapodás megkötésének lehetőségét, sőt talán a hadászati fegyverrendszerek korlátozását és csökkentését célzó, messzebbre vezető lépésekre való áttérés lehetőségét is. szilárd meggyőződésünk, hogy az ilyen kilátás senkit sem elégíthet ki.

ezért szeretném remélni, hogy washingtonban levonják a megfelelő következtetéseket, és végül is a tárgyalások sikeres befejezésére fognak törekedni.

számos más, olyan leszerelési kérdésről is folynak tárgyalások, amelyeknek megoldása már régóta időszerű. ezekkel kapcsolatos konstruktív javaslataink jól ismertek.

12.cs.

ismereteseek az európai katonai enyhülés elmélyítését célzó konkrét intézkedések széles körére vonatkozó javaslataink is. feltett szándékunk, hogy kitartóan törekedünk valamennyi intézkedés megvalósítására.

az utóbbi időben nyugaton, az egyesült államokban is számos, a leszerelést támogató nyilatkozat hangzott el. a népek azonban nem a szavak, hanem a tettek alapján ítélnék. e tekintetben jellemző a neutronfegyver, az új tömegpusztító fegyverfajta kérdése. nem felelnek meg a valóságnak a neutronfegyver „védelmi”, jellegével kapcsolatos állítások. a neutronfegyver támadó atomfegyver, és elsősorban az emberek ellen irányul. ez a fegyver fokozza az atomháború kitörésének veszélyét.

13.cs.

a neutronfegyver létrehozására és Európában történő elhelyezésére vonatkozó tervek elleni tömeges tiltakozó mozgalom láttán az egyesült államok és néhány más nato-tagország megpróbálja félrevezetni a közvéleményt. olyan látszatot igyekeznek kelteni, mintha hajlandók lennének e kérdésről tárgyalásokat kezdeni a szovjetunióval.
/folyt.köv./

- 41 -

12.40/il
Ké 13°00
Nm 13°03

kk. 27./brezsnyev 6.folyt./il

valójában alku tárgyává szeretné_k tenni a neutronfegyvert, össze akarják kapcsolni egyéb, teljesen más jellegű kérdésekkel. e mögött csak egy törekvés rejtőzhet - az a szándék, hogy megkerüljék a szovjetunió által a neutronfegyver gyártásáról való kölcsönös lemondásra tett konkrét javaslatot. nyilvánvaló, hogy ez a lavirozás egyáltalán nem tanuskodik leszerelésre irányuló komoly szándékokról, nem segíti elő a cél elérését.

14.cs.

itt az ideje, hogy egyes nyugati vezetők komolyan elgondolkozzanak azon, mekkora felelősség terheli őket a béke sorsáért saját népük, az egész emberiség iránt, itt az ideje, hogy valóban készen álljanak a fegyverkezési hajszák megfékezésére célzó hatékony lépésekre.

a szovjetunió a maga részéről folytatja erőfeszítéseit, hogy előre lehessen lépni a katonai enyhüléshez, a leszerelésre való áttéréshez vezető uton. ezt a politikát folytattuk eddig, és folytatjuk a jövőben is.

15.cs.

elvtársak!

mi senkit sem fenyegetünk. az állítólagos „szovjet veszéllyel”, kapcsolatos szövegek - csak a nemzetközi enyhülés ellenségeinek koholmányai. egyetlen célból tökéletesítjük védelmünket: azért, hogy megbízhatóan védelmezhesük a nagy október vívmányait, a szovjet emberek, barátaink és szövetségeseink békés munkáját. ezt a magasztos célt szolgálják a szovjet hadsereg és a haditengerészeti flotta harcosai.

örök dicsőség a szovjet tengerészeknek! növeljék katonai tudásukat és képzettségüket, tökéletesítsék politikai felkészültségüket, becsülettel vigyék tovább a szovjet fegyveres erőik zászlaját!

engedjék meg, elvtársak, hogy további kiemelkedő sikereket kívánjak önöknek és vlagyivosztoi lakosainak - annak a városnak, amely oly nagy becsben tartja a tengermellék korábbi nemzedékeinek forradalmi, harci és munkahagyományait.

éljen a szovjet haditengerészeti flotta, hazánk szent határainak szilárd őrzője./taszsz/
--

12.45/11

Ké 13.00
Nem 13.08

- 42 -

kk. 28. rövid hírek

b-ma mp il ng

1978. április 7./mti/

washington:kinevezés

carter elnök csütörtökön bejelentette: margaret berwer asszonyt vezérőrnaggyá nevezi ki. ő lesz így az első nő, aki a tengerészgyalogságnál ilyen magas rangot ér el. a 48 éves berwer asszony, aki 1970-ben lépett elő ezredessé, kinevezése szenátusi jóváhagyása után a tengerészgyalogság hírszerző szolgálatát fogja vezetni./afp/

york: mérgezés

az angliai york 100 000 lakosa szerdán víz nélkül maradt, mivel mérgező vegyianyag szennyezte a várost vízzel ellátó ouse folyót. a szennyező anyagokat tüzoltók juttatták a folyóba, amikor egy vegyianyag-raktárban kiütött tüzet igyekeztek elfojtani a katedrálisáról híres város közelében./reuter/

washington: cento

a cento /közép-ázsiai szövetség/ katonai bizottsága pénteken fejezte be öt ország katonai vezetőinek részvételével megtartott kétnapos ülését. az egyesült államok, nagy-britannia, irán, törökország és pakisztán képviselői a hivatalos közlemény szerint, „áttekintették a cento-tértséget érintő katonai problémákat, és megalágyedéssel nyugtázták a cento-tagországok fegyveres erői egyesített kiképzésének múlt évi sikereit,„
/folyt.köv./
12.55/11

- 43 -

Nem 13.15

kk. 28./rövid ... folyt./il

a cento-t az egyesült államok világméretű kommunistaellenes politikájának alátámasztására hozták létre 1950-ben./az ap alapján/

-. -

kk. 29. merénylet genovában

fm fm il ng g e n o v a , 1978. április 7./mti/

mint röviden már jelentettük, pénteken reggel két fegyveres több lövést adott le felice schiavettire, az olasz gyáriparosok szövetségének genovai elnökére, kiragadta kezéből aktatáskáját, majd kerekét oldott. a genovai nagyiparost munkába menet érte a támadás. a golyók lábán és karján sebesítették meg. jelenleg kórházban ápolják.

percekkel a merénylet után jelentkeztek a tettesek: egy ismeretlen telefonáló közölte egy helyi lap szerkesztőségével, hogy az akciót a „vörös brigádok”, egyik kommandója hajtotta végre.

a terrorszervezet az elmúlt négy évben 16 gyilkosság és 6 emberrablás elkövetését vállalta magára. a „vörös brigádok”, foglya több mint három hete aldo moro kereszténydemokrata pártelnök, ennek a szervezetnek a tagjai gyilkolták meg a politikus öt testvérét. a péntek reggeli genovai fegyveres támadás moro elrablása óta a „vörös brigádok”, második személy elleni merénylete: 2 héttel ezelőtt egyik kommandójuk torinóban lövésekkel megsebesített giovanni piccorát, a város egykori kereszténydemokrata párti polgármesterét./ap, reuter/

-. -

- 44 -

13.00/il

Nm 13.20

kk. 30. oszszszk - alkotmányvita

ék il bj m o s z k v a , 1978. áprils 7./mti/

a nagy kreml palotában hétfőn nyílik meg az oroszországi föderáció legfelsőbb tanácsának rendkívüli ülészsaka.

sok ezer kilométeres távolságról érkeznek moszkvába a népi küldöttek, hogy részt vegyenek a szovjetunió területét és lélekszámát tekintve egyaránt leghatalmasabb szövetségi köztársaságok, az oroszországi föderációnak hétfőn kezdődő parlamenti ülészsakán. az oszszszk legfelsőbb tanácsa háromnapos rendkívüli ülészsakának egyetlen napirendi pontja a szövetségi köztársaság új alkotmányának megvitatása és elfogadása.

fél éve van hatályban a szovjetunió új, sorrendben negyedik alkotmánya, amelynek 70. cikkelye kimondja, hogy a szovjetunió egységes szövetségi soknemzetiségű állam, amely a szocialista föderalizmus elveire épül, a nemzetek szabad önrendelkezése és az egyenjogú köztársaságok önkéntes egyesülése eredményeként jött létre.

a szovjet alkotmányjog az ország alaptörvényéből és a szövetségi köztársaságok alkotmányaiból áll. az a tény, hogy minden szövetségi köztársaságnak önálló alaptörvénye van, már önmagában sokat mond. mindenekelőtt tanuskodik a köztársaság népének valódi szuverenitásáról.

a tavaly október 7-én hatályba lépett új szovjet alkotmány értelmében 1978 végéig minden köztársaságnak meg kell alkotnia saját új alkotmányát. a köztársasági alkotmánytervezeteket - amelyeket egyrészt kötnek az ~~össz~~ szövetségi alkotmány előírásai, másrészt maximálisan tükrözik az államélet helyi sajátosságait és nemzeti vonásait - mindenütt nyilvánosságra hozták és össznépi vitára bocsátották.

elvi normáikban a köztársasági alkotmányok nem térhetnek el sem egymástól, sem pedig a szovjetunió alkotmányától. az egyes köztársasági alkotmányokban azonban természetesen érzékelhető különbségek vannak. az oroszországi föderáció állami berendezkedése egyedülálló a maga nemében: 16 autonóm köztársaság, 5 autonóm terület, 10 autonóm körzet, 6 határterület és 49 terület alkotja. ehhez hasonló nemzetiségi-állami és közigazgatási-területi berendezkedés nincs még egy a szovjetunióban. az alkotmánytervezet tükrözi e sajátosságokat, és külön fejezeteket szentel az autonóm köztársaságoknak, területeknek és körzeteknek. /folyt.köv./

- 45 -

13.20/il

Nm 13.35

kk. 30./ oszszszk ... folyt./il

a köztársasági alkotmánytervezetek az ~~összszövetségi~~ alap-
törvénytől eltérően, külön fejezetben foglalkoznak a gazdasági
és társadalmi fejlődés állami tervével és az állami költségve-
téssel. ez újabb biztosítéka a köztársaságok szuverenitásának.

az oszszszk alkotmányának megalkotása után, április 19-
én az ukrán legfelsőbb tanács rendkívüli ülészsaka ül össze a
köztársasági alkotmány elfogadására./mti/

-. -

kk. 31. jordániai diplomácia

b-pn csr il pk

amman, 1978. április 7./mti/

husszein jordániai uralkodó csütörtökön ammanban megbe-
szélést folytatott mahmud riaddal, az arab liga főtitkárával,
és tájékoztatta őt arról, hogy milyen napirendet javasol jor-
dánia egy esetleges arab csucsértekezletre. a javaslat nagy
vonalakban a közel-keleti válság rendezését szolgáló kollektív
arab akciókat irányoz elő politikai és katonai téren, és amma-
ni hírek szerint „egyesített arab fegyveres erők”, létrehozás-
át is indítványozza.

ammanban hivatalosan közölték, hogy husszein az összes a-
rab fővárosba elküldi a napirendtervezetet.

ammanban közölték azt is, hogy mudar badran kormányfő,
aki csütörtökön este tért vissza libiai látogatásáról, átadta kad-
hafi libiai elnöknek husszein király meghívóját egy arab csucs-
találkozóra.

badran libiai látogatása az első ilyen magas szintű jordá-
niai-libiai kapcsolatfelvétel volt 1970 óta. a két ország kö-
zött akkoriban megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok amiatt,
hogy jordánia kiüzte palesztin gerillaszervezeteket. a két ország
kapcsolatai csak tavaly álltak helyre.

ammani jelentések szerint a jordániai kormányfő látogatása
igen sikeres volt: tripoliban több - gazdasági, műszaki, oktatá-
si és kulturális-egyezményt írtak alá, s libia érdeklődést muta-
tott a kapcsolatok további fejlesztése iránt is./upi/

-. -

14.00/il

Nw 14.10

- 46 -

kk. 32. owen-beszéd - visszhang

Lb il bj

L o n d o n , 1978. április 7.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

Londoni politikai megfigyelők dr. david owen angol kül-
ügyminiszter szerda esti beszédét a jelenlegi munkáspárti
kormány eddig legélesebb szovjetellenes megnyilatkozásaként
értékelték, amely nyersségében feltűnően tulment carter a-
merikai elnök korábbi hasonló témájú beszédén. külügyi körök-
ben mindenestre buzgón cáfolják, hogy bármilyen london-
washington egyeztetés vagy washingtoni sugalmazás állna a beszéd
mögött. a financial times megkockáztatta, hogy owen beszéde
„az egyik legkeményebb támadás volt moszkva afrikai politiká-
ja ellen rangosabb nyugati miniszter szájából. a tulnyomó-
részt jobboldali sajtóban azonban nem keltett különösebb ag-
godalmat, hogy a beszéd erősen ártott a szovjet-brit kapcso-
latoknak, alig fél évvel dr. owen moszkvai látogatása után, a-
mely még a korrekt, sőt jó viszony új kezdetét ígér-
te.

más megfigyelők owen beszédéből inkább arra követke-
zettek, hogy angliát nem elsősorban etiópia és afrika szarva,
hanem rhodesiai és namibiai pozícióinak jövője aggasztja, s
az ragadtatta owent szokatlanul éles szovjetellenes kiroha-
násra.

a times és a daily telegraph arra biztatja a közös piac
kormányfőit, hogy koppenhágai csucsértekezletükön kövessék ang-
lia példáját, és kollektívan ítéljék el az etiópiai kormány po-
litikáját és a „szovjet beavatkozást”, „az általában hűvösen
mértéktartó times ezuttal az elvakult jobboldali szélsőség hang-
ján gyalázkodik.

a daily telegraph az enyhülés ellenségeinek kedvenc nő-
táját fujja. azt hajtogatja, hogy ha a nyugat politikailag kép-
telen a fegyveres beavatkozásra afrikában, akkor a kereskedelmi-
gazdasági téren és a salt-tárgyalásokon vágjon vissza a szovjet-
unióknak. a guardian szerint a mostani fejlemények valószínűleg az-
zal járnak, hogy a csendes-óceánon folytatódik a flották erősíté-
se, a nagyhatalmak fegyverkezési hajszája.

x x x

/folyt. köv./

14.05/il

Nw 14.20

- 47 -

kk. 32./owen- folyt./il

h a v a n n a

fort péter, az mti tudósítója jelenti:

a kubai külügyminisztérium csütörtökön rendkívül határozott hangon nyilatkozatban utasította vissza david owen brit külügyminiszter kijelentéseit.

„a brit külügyminiszter - úgy tűnik - elfeledkezett arról, hogy egy gyarmattartó hatalom képviselője. ezt a hatalmat századokon át az afrikai népek elnyomója példájaként emlegették. később, mérsékeltebb formák között, különböző kormányok és pártok révén, az angol kolonializmus megőrzésére törekedett. éppen ezért, e politika képviselője nincs olyan helyzetben, hogy leckéket adjon az afrikai népek szolidaritása és függetlensége dolgában egyetlen kormánynak is, még kevésbé a kubai kormánynak, azon ország képviselőjének, amely megannyi áldozatot hozott, győzedelmesen száll szembe korunk leghatalmasabb imperialista nagyhatalmának támadásaival, a gyengén fejlett országok szolidaritását hirdeti, támogatja a nemzetközi szolidaritást az angolai és az etiópiai nép demokratikus, forradalmi és népi kormányainak nyújtott segítséggel. owen ur talán, az angol gyarmatosítás történelmi tapasztalataiból adódó torzulások folytán, nem képes felfogni a kis nemzetek, közöttük kuba, nemes és érdek nélküli szerepét mai történelmi korunkban, amikor e nemzetek együtt küzdenek testvéreikkel a függetlenség elnyeréséért és megszilárdításáért-hangoztatja a nyilatkozat.

végül a leghatározottabb hangon visszautasítja az angol külügyminiszter állításait és leszögezi: etiópia belügye /beleértve eritrea kérdését/ szigorúan az etiópiai népre és kormánynak tartozik, és ebbe az egyesült királyság külügyminiszterének semmiféle beavatkozási joga sincs.

-. -

kk. 33. észak-írország

l b i l b j l o n d o n , 1978. április 7./mti/

az észak-írországi lurganban újabb terrorista merénylet történt. a bíróság előtt megállt egy gépkocsi, kiugrott belőle egy fegyveres férfi, és szinte vaktában tucatnyi lövést adott le a körülállókra.

/folyt.köv./
14.10/11

- 48 -

Nm 14.25

kk. 33./észak -írország folyt./il

három rendőr és két polgári személy könnyebb sérüléseket szenvedett. a merénylet nyomban elmenekült. a gépkocsit később elhagyva találták egy országuton.

ezzel szinte egyidőben a konzervatív „árnyékkormány”, észak-^L szóvivője, airey-neave belfastban közönséges bünyözőknek nevezte az ideiglenes sinn fein, az ira-val szoros kapcsolatban álló párt tagjait, és követelte a szervezet betiltását. a konzervatív politikus a katonai kormányzás, az elnyomó intézkedések fokozását sürgette, és a „terrorizmus”, eleni hadjárat fokozására szólította fel a kormányt./lászló/

/írországi ügyeinek -. -

kk. 35. hazaérkezett a kubai külügyminiszter

a-km br il pk h a v a n n a , 1978. április 7./mti/

isidoro malmierca peoli kubai külügyminiszter közel-keleti és afrikai országokban tett látogatásáról visszaérkezett havannába.

a külügyminiszter a havannai repülőtéren újságíróknak jelentette: irakban, a demokratikus jemenben és etiópiában tett látogatása elősegítette kuba és az említett országok kapcsolatainak megszilárdítását, s megbeszélései hozzájárultak az el nem kötelezett országok jövő évi, havannában sorra kerülő hatodik állam- és kormányfői értekezletének előkészítéséhez./taszsz/

-. -

kk. 34. vietnam-kambodzsa

g y s i l b j h a n o i , 1978. április 7.

győri sándor, az mti tudósítója jelenti:

hanoi pénteken újabb diplomáciai erőfeszítést tett ^{az} elhuzódó vietnami-kambodzsa konfliktus megoldására.

/folyt.köv./
14.15/11

- 49 -

Nm 14.35

kk. 34./vietnam-....1. folyt./il

ngo dien, a vietnami kormány szóvivője, a külügyminisztérium sajtó főosztályának vezetője nemzetközi sajtóértekezleten fejtette ki hanoi eltökéltségét, hogy kész a kambodzsai rágalomhadjárat ellenére is az ellentétek békés, tárgyalások útján történő rendezésére.

a szóvivő ismertette a vietnami kormány pénteken közzétett dokumentumát, amely újból pontosan meghatározta a vietnami vezetés álláspontját. a dokumentum emlékeztet rá, hogy a szuverenitás és a területi integritás minden nép számára szent kérdés, majd így folytatja: szomszédországok között nem egyszer felléphetnek a történelem által örökül hagyott határ- és területi ellentétek, amelyek összetettek, és elmélyült vizsgálatot igényelnek. az érintett országoknak - az egyenlőség, a kölcsönös tisztelet, a barátság, a jószomszédság elvei alapján, tárgyalások útján kell tanulmányozniuk a problémákat.

a dokumentum meghatározza vietnamnak a két ország között húzódó határvonalról vallott álláspontját:

a/ a szárazföldi határnak fogadják el a jelenlegi vonalat, úgy, ahogy azt a francia gyarmati adminisztráció 1/100.000-es /1954 előtt forgalomban volt/ térképe rögzítette.

b/ a szigetek között demarkációs vonalként fogadják el az 1939-ben meghatározott un. brevée-vonalat.

c/ a tengeri határokról a két fél kezdjen tárgyalásokat, hogy felkutassák az egyenlőségen és ésszerűségeen nyugvó megoldást.

a tengeri határok kijelöléséről folytatandó tárgyalások alapjául szolgálhat a vszk kormányának 1977 májusában közzétett nyilatkozata vietnam partmenti vizeiről, kontinentális talapzatáról. e nyilatkozatban hanoi kifejezte szándékát, hogy „a különböző tengeri övezetekkel, s az egyes országok kontinentális talapzatával kapcsolatos problémákat vietnam az érdekelt országokkal tárgyalások útján, a függetlenség és a szuverenitás kölcsönös tiszteletbentartása alapján, a nemzetközi jog és gyakorlat elveivel összhangban akarja rendezni,„.

/folyt.köv./

- 50 -

14.20/il
Nuv 14'46

kk. 34./vietnam- 2. folyt./il

- éppígy a tárgyalások alapját képezheti a kambodzsai külügyi szóvivő 1978. január 15-i nyilatkozatának 6. pontja, amely szerint „a demokratikus kambodzsza kormánya a valóságos helyzetet szem előtt tartva akarja rendezni a problémákat a területi vizeivel kapcsolatban álló országokkal,„.

a vszk kormánya úgy véli - hangoztatja a dokumentum -, hogy e két nyilatkozatból kiindulva a felek megkezdhetik eszmecseréjüket a tengeri határok kijelöléséről.

az un. „indokinai szövetséggel,„ kapcsolatos, szünni nem akaró kambodzsai vádaskodások egyértelmű cáfolatként közreadtak egy minden eddiginél átfogóbb dokumentumot. a kérdés történeti háttérének megvilágítása után a vszk kormány megalapítja: 1954, azaz vietnam, laosz és kambodzsza nemzeti szuverenitásának és területi integritásának helyreállítása óta egyik indokinai ország sem vetette fel ezt a kérdést. „magasra tartva a függetlenség és a szocializmus zászlaját, a vszk kormánya kinyilvánítja, hogy nincs többé szó az indokinai szövetségről,„

vietnam kormánya kész arra, hogy szerződést írjon alá kambodzsával egymás kölcsönös tiszteletben tartásáról és a két ország közötti határokról, miként az az 1978. február 5-i nyilatkozatban is megfogalmazódott - hangoztatja a dokumentum.

ha az indokinai szövetség problémája tényleg akadályt képezi a két ország közötti baráti viszony helyreállításának, miért nem fogadják el a kambodzsai hatóságok a fenti szerződések megkötésére vonatkozó vietnami javaslatot?

a kambodzsai külpolitika, azzal, hogy gyűlölködést szít a két nép között, utat nyit a szüklátó körű nacionalizmusnak, meggátolja a nemzetközi és a regionális együttműködést /pl. a mekong-bizottságban/. „a kambodzsai hatóságok külpolitikája a belső megtorlások, a forradalmi és hazafias erővel szembeni tisztogatások fokozását szolgálja,„ - hangoztatja az okmány.

a vietnami kormány szóvivője, kérdésekre válaszolva, foglalkozott pol pot kambodzsai miniszterelnök március 17-én jugoszláv újságírók csoportja előtt tett nyilatkozatával. pol pot a többi között kijelentette: ha vietnam „valóban,„ barátságra és rendezésre törekszik, akkor az ellentétek megoldásának nem lesz akadály.

/folyt.köv./
14.24/il

Nuv 14'48

- 51 -

kk. 34./vietnam-...3. folyt./il

a vietnami politikus megjegyezte: „nem ismerem pontosan pol pot ur szavait, de nem ez az első ilyen jellegű megnyilatkozás kambodzsai vezetői részéről. „ ngo dien válaszképp jónéhány más bizonyíték mellett ismertette pol pot 1977. májusában, vietnami újságírók előtt elhangzott szavait: „a vietnami és a kambodzsai nép közötti barátságot, szolidaritást stratégiai kérdésnek és érzelmi tényezőnek tekintjük. „

- egyéb iránt úgy véljük - folytatja a hanoi kormányzóvivő -, február 5-i hárompontos javaslatunk jól kifejezte, hogy igazi barátságot és valódi rendezést akarunk.

a kormányzóvivő egyuttal sajnálattal állapította meg, hogy kambodzsai alakulatok folytatják vietnam területei elleni támadásaikat, újabb gyilkosságokat követnek el a határtérség polgári lakossága ellen. ezekben a támadásokban beszivárgó kis csoportok mellett zászlóalj szintű egységek is részt vesznek.

ngo dien a leghatározottabban visszautasította azokat az újkeletű kambodzsai próbálkozásokat, amelyek a határellentétet valamiképpen össze akarják kapcsolni a vietnamban élő khmer nemzetiségű kisebbség kérdésével. semmiféle ürüggyel nem teremthető összefüggés a kettő között - hangoztatta a szóvivő és rámutatott: az országunkban élő khmer nemzetiségűek vietnami állampolgárok, így olyan kísérletről van szó, hogy beavatkozzanak egy, vietnam szuverenitását érintő kérdésbe.

a vietnami kormányzóvivő közölte, hogy a diplomáciai viszony kambodzsai részéről történt egyoldalú megszakítása óta nincs semmilyen közvetlen kapcsolat a két fél között. - nyilatkozatban javasoltuk kambodzsának, találkozzanak velünk, hogy tárgyalások útján rendezzük a két ország viszonyát és a határok kérdését - mondotta ngo dien, s végezetül hangoztatta: vietnam kész bármilyen szinten haladéktalanul tárgyalni. ha a kambodzsai fél jóakarattal válaszol a vietnami indítványra, nincs akadálya a rendezésnek.

14.30/il

Nuu 14.50

-.-
- 52 -

kk 36. neutronfegyver

b-df/dm um csr pk

1978. április 7. /mti/

m o s z k v a

„a nato katonai vezetői, szorosán együttműködve az amerikai hadiipari komplexummal, a neutronfegyver gyártására vonatkozó döntést akarják kieroszakolni, - mutatott rá a taszsz kommentátora.

„a neutronfegyver hívei jelenleg például azt a változatos terjesztik a sajtóban, hogy bizonyos időre elhalasztják a neutronfegyver rendszerbe állításáról szóló döntést. emellett azonban tudatosan olyan feltételeket támasztanak, amelyek a szovjetunió számára elfogadhatatlanok. céljuk az, hogy a neutronfegyver gyártásával kapcsolatos döntést összekapcsolják más, a témához nem kapcsolódó kérdésekkel. a nato-propaganda azt is bizonyítani akarja, hogy e lépés a szovjetunióval tett engedmény, és valamiféle „nagylelkűségről, tanuskodik, - füzi hozzá a kommentátor, majd rámutat:

„logikátlanok és kilátástalanok azok a kísérletek, hogy a neutronfegyvert ütőkártyaként használják fel a szovjetunióval folytatott tárgyalásokon. ugyancsak kilátástalanok a zsarolás, a szovjetunióra gyakorolt nyomás kísérletei. a történelem meggyőzően bizonyítja ezt. a szovjetunió talán rákényszerülhet, hogy megfelelő választ adjon a neutronbomba lovagjainak kihívására, amennyiben ezt a szovjet népek és szövetségeseinek biztonsága megköveteli. a szovjetunió nem szeretne erre az utra térni, mert van alternatívája a fegyverkezési hajszának. „ /taszsz/

-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!!

a mai kk 15.sz. hírünk /szovjet-etiópiai közös közlemény/ 1.bek. 1.sorában a név:

mengisztu haile mariam alezredes elvtárs, az etiópiai....

/mti/

-.-

- 53 -

14.35/um
Nuu 14.55

ik 37. befejeződött az indiai kp kongresszusa

b-df/wné um csr pk u j - d e l h i , 1978. április 7./mti/

az indiai kommunista párt xi. kongresszusa pénteken befejezte munkáját a punjab szövetségi állambeli bhatindában. a kongresszus munkájában több mint 1500 küldött vett részt és 33 testvérpárt képviseltette magát.

a kongresszus ismételen kifejezésre juttatta az indiai kommunisták eltökéltségét, hogy-szövetségben az ország összes haladó erőivel - tovább folytatják a dolgozó nép jogaiért vívott harcot. a kongresszus küldöttei kritikusan elemezték a párt-nak az elmúlt három év alatt végzett munkáját, és kidolgozták az elkövetkezendő időszak munkájára vonatkozó, iránymutató dokumentumokat.

a kongresszus befejező, plenáris ülésén, utolsó alapdokumentumként, egyhangulag elfogadták a szervezeti munkáról szóló beszámolót. a küldöttek ezután megválasztották az országos tanács tagjait. a központi bizottságnak megfelelő vezető szervbe egyhangulag 125 tagot és 13 póttagot választottak. s.a. dange, az indiai kommunista párt országos tanácsának volt elnöke és radzsessvara rao, az ikp országos tanácsának főtitkára ismét a párt legfelsőbb szervének tagja, egyhangulag megválasztották az ikp országos tanácsa központi ellenőrző bizottságának 11 tagját is. **Let.**

radzsessvara rao valamennyi küldöttnek megköszönte a kongresszus munkájához való konstruktív hozzájárulását, és a kongresszus munkájában tanúsított kommunista fegyelmét.

s.a. dange záróbeszédében hangsúlyozta: „a kongresszus a jelenlegi bonyolult helyzetben tanúságot tett a több mint ötszázézer párttag ama szilárd elhatározásáról, hogy tovább erősíti a párt egységét és összeforrottságát. a kongresszus minden problémát nyílt vitákban tárgyalt meg, és szertefoszlatta az ellenséges köröknek a párton belüli szakadási tendenciákkal kapcsolatos spekulációit. az indiai kommunista párt továbbra is a kommunista világmozgalom erős, elszánt és megbízható osztaga, - hangoztatta végezetül dange. /adn/

-.-

- 54 -

14.40/um

Nm 15.00

kk.38. kékszakállu - moszkvai bemutató

ki/p no m o s z k v a , 1978. április 7.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

a hónap végén mutatja be kettős szereposztásban a világhírű moszkvai nagy színház bartók béla operáját, a kékszakállu herceg várát.

az előkészületeket magyar művészek irányítják: ferencsik jános, az állami operaház főzeneigazgatója az első zenei próbák után visszatért budapestre, de a bemutató előtt ismét átveszi a művet a zenekarral és a szereplőkkel és ő vezényli a két bemutatót is. a színpadra állítást mikó andrás, az operaház főrendezője vezeti. bartók műve az ő rendezésében és forray gábor színpadán kerül a szovjet közönség elé.

mikó andrás a következőket mondotta a bemutató előkészületeiről: „bár a szovjet közönség a magyar állami operaház moszkvai vendégszereplése során már láthatta a kékszakállu herceg várát, a jelenlegi feladat egészen más. a szöveg orosz nyelven szólal meg - így tulajdonképpen első találkozásról van szó. fő törekvésünk éppen ezért az, hogy elősegítsük ezt az első találkozót, a mű értelmének megragadását, „

„a moszkvai rendezés eltér attól, ami jelenleg a budapesti színpadon látható, valóságosabb, realisabb körülményeket teremt. a kékszakállu vára valóságos vár s ebben a környezetben kell feltárulnia a bartóki mondanivalónak. ez különleges feladatot jelent, de alig három héttel a bemutató előtt úgy gondolom, e közös munkával sikerül megoldanunk ezt a feladatot, „

a bartók-mű első szereposztásában két világhírű művész szerepel: obrazcova és nyesztyerenko. a második szereposztás szintén nagyképességű művészek segítségével viszi színpadra az operát: judit szerepét a moszkvában már jól ismert tyerentyeva, a kékszakálluát szeljeznev énekli.

bartók művét előreláthatólag egyfelvonásos balettekkel egy műsorban viszik színpadra a bolsoj tyeatr-ban. a bemutatóról a magyar televízió felvételt készít.

-.-

15.40/p

-55-

kk.39. hírek Lengyelországból

ba/p nc v a r s ó, 1978. április 7./mti/

pénteken ünnepelték Lengyelországban az egészségügyi dolgozók napját. az ünnep alkalmából Edward Gierek, a Lemp kb első titkára és Piotr Jaroszewicz miniszterelnök találkoztak az orvosok képviselőivel, akik tájékoztatták a vezetőket az egészségügy helyzetéről és az orvostudomány fejlődéséről. az egészségügy jelenleg 600 ezer embert foglalkoztat. 1946-ban az egész országban mindössze 7.700 orvos és 6.000 nővér volt, ezzel szemben ma 60 ezer orvos és 140 ezer szakképzett ápolónő dolgozik a lengyel egészségügyi intézményekben.

x x x

Katowicében pénteken megnyílt a lengyel írók szövetségének 20. országos kongresszusa. a két napos tanácskozáson az 1300 írőküldött mellett részt vesznek a lengyel kulturpolitika vezető személyiségei is.

x x x

minisztériumközi megállapodást írt alá Jan Mielkowski kulturális és művészeti miniszter, valamint Adam Glazur építés- és építőanyagipari miniszter a lengyelországi kulturális beruházások megvalósításáról. ezek közül a legjelentősebb az új nemzeti könyvtár felépítése. ennek első épületét 1980-ban, a teljes komplexumot, amely a hárommillió gyűjteménynek biztosít majd helyet, három évvel később adják át./barabás/

-.-

kk.40. magyar filmhét -szovjet lap

ki/p nc m o s z k v a, 1978. április 7.-/mti/

„a magyar filmhét bemutatói igazolják a magyar filmgyártás jó hírnevét, reputációját, -írja a szovjetszka kultura című lap legújabb számában a. trosin. a lap kritikusa röviden értékeli a filmhét bemutatóit. fábrizoltán az ötödik pecsét című filmjének értékeit már a tavalyi moszkvai filmfesztivál nagydíja is bizonyította. a filmhéten bemutatott másik alkotásról /magyarok/ a szovjet cikk megállapítja: fábrizoltán hű marad önmagához és most is az egyszerű ember sorsát ábrázolja a történelem súlyos időszakaiban.

/folyt. köv./
15.55/p ll 16.15

-56-

kk.40./magyar.....folyt/p

a szovjet kritikus ismerteti sándor pál herculesfürdői emlék és zsuzs éva a fekete város című alkotását, megállapítva, hogy a filmhét bemutatói közül mai témát, napjainkban játszó cselekményt csupán bacsó péter riasztólövés című műve dolgoz fel. ez a film trosin szerint nem egyéni problémát vet fel, hanem napjaink egyik bonyolult kérdését: az álmok és az árulás, a szellemi azonosság és az egoista létformálás problémáját./kis csaba/

-.-

kk.41. közös piac - csucsértekezlet

pd/mh/pg nc koppenhága, 1978. április 7.

polgár dénes, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

pénteken a koppenhágai amalienborg-palotában ii. margit dán királynő által adott ebédrel megkezdődött az európai közösségek csucsértekezlete. a kétnapos értekezlet során mindössze két, aránylag rövid plenáris ülést tartanak a francia köztársasági elnök, nyolc közös piaci miniszterelnök és kilenc külügyminiszter részvételével. az igazi megbeszélésekre ebédeken és főleg a péntek esti anker jörgensen dán miniszterelnök által adandó vacsorán kerül sor.

ez a tény, valamint az, hogy a csucsértekezletnek nincs hivatalos napirendje és - mint jörgensen dán miniszterelnök csütörtökön este bejelentette - formális határozatokat sem hoznak, megszabja az összejövetel jellegét. bár területekre kerülnek mindazok a problémák, amelyek a kilenceket foglalkoztatják és aggasztják, de nem akarják, hogy a véleménykülönbségek tulságosan ismertté váljanak, a közös piac legmagasabb szerve egységes képet kíván mutatni kifelé. ennek oka nemcsak az, hogy a nyugat-európai közvélemény egyre nagyobb része elégedetlen az európai közösségek működésével, hanem az is, hogy a koppenhágai csucsértekezletnek van két olyan részvevője, akik nincsenek ugyan jelen a dán fővárosban, de minden probléma megvitatásánál nagy szerepet játszanak. ez a két külső részvevő: az egyesült államok és japán. mindkettő komoly nehézségeket okoz a közös piacnak és nyugat-európa védekezni kénytelen. érthető, hogy a védekezés részleteiről a kilenc közös piaci kormány nem szeretné tulságosan informálni a nyilvánosságot.

/folyt. köv./
16.25/pg ll

-57-

a legfontosabb kérdés mindenestre a munknélkü-
liség, amelynek negfékezése mindeddig nem sikerült. a jelen-
legi több mint hat millió munknélküli rendkívül aggasz-
tó problémát jelent a kilencek számára. a tagállamok
között egyelőre erősen megoszlanak a vélemények ennek a
súlyos problémának a megoldásáról. a többség a gazda-
sági növekedés meggyorsításában látja a legjárhatóbb utat,
a közös piac legerősebb tagállama, az nszk azonban nem
hajlandó erre az utra térni. helmut schmidt nyugatnémet
kancellárt sem közös piacbéli partnerei, sem az amerikaiak
nem tudták meggyőzni arról, hogy fokoznia kell a gazda-
sági növekedés ütemét. az nszk-nak ugyanis sikerült arány-
lag alacsonyán, 4 százalék alatt tartani a múlt évben
az inflációs rátát, s a kancellár attól fél, hogy a
beruházások növelése az infláció újabb rohamát váltaná
ki. más tagállamok viszont mint például olaszország
és dánia, ahol az inflációs ráta 1977-ben erősen meghalad-
ta a tíz százalékot, a gazdasági növekedés meggyorsítása
mellett törnek lándzsát.

minden megfigyelő nagy érdeklődéssel várja, milyen
álláspontot fog elfoglalni ebben az ügyben giscard d'estaing
francia államfő, aki az eddiginél is nagyobb szerepet kíván
magának a közös piaci kérdések eldöntésénél.

a francia elnök állásfoglalását nagy érdeklődéssel várják
egy másik, ugyancsak kényes kérdésben. az amerikai
kongresszus a washington és az euratom között kötött és
még érvényben lévő szerződés felülbírálatát követeli, köve-
teli ezt a legutóbbi kongresszusi törvény alapján, amely
szerint fokozottabb ellenőrzést kell megvalósítani az uráni-
um külföldi feldolgozásánál. a francia elnök eddig ellenez-
te a szerződés felülvizsgálatát, amire az amerikaiak az
urániumszállítás megszüntetésével fenyegetőztek. a közös
piac tagállamai urániumszükségletük felét és dúsított
urániumszükségletüknek csaknem 100 százalékát amerikából
fedezik. a koppenhágai csucsértekezletnek tehát olyan meg-
oldást kell találnia, amely washingtont mind párizst
kielégíti.

/folyt. köv.//
16.30/pg

ll

a koppenhágai megbeszélések fontos témája
lesz a dollár körüli amerikai manipulációk kérdése is,
amely súlyos károkat okoz a közös piacnak. a pénzügyi
koordináció hiánya amugyis nagy zavarokat okozott
a legutólsó években az európai közösségekben, és ha
washington továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy kül-
kereskedelmi deficitjét a dollár árfolyamának rontásá-
val, és ezáltal exportjának olcsóbbá tételével csök-
kentse, a kilenc tagállamnak valamiféle védekező
manőverbe kell kezdenie. ez a a manőver nem lehet más,
mint az amerikából érkező import korlátozása, ez
pedig szöges ellentétben állna a közös piac állandó-
an hangoztatott elvi álláspontjával, amely szerint
semmiképpen sem óhajtanak a protekcionizmus veszélyes
utjára lépni.

a protekcionizmus veszélye árnyékolja
be a közös piac és japán viszonyát is, mert a japán kormány
mindeddig csak nagyon csekély mértékben volt hajlandó
a közös piaccal szemben fennálló több mint öt milliárd
dolláros bevételi többletét csökkentő intézkedéseket
hozni. ehelyett csak ködös ígéretek telt.

a koppenhágai csucsértekezlet részvevői még számos
időszerű problémáról folytatnak megbeszélést, a többi
között a három belépni kívánó ország, görögország, portu-
gália és spanyolország irányában folytatandó politikáról. a
közös piac bővítését politikai és katonai okokból minden
tagállam kívánja, de ez gazdasági áldozatokkal és a közös
piac nehézségeinek fokozásával járna.

a külügyminiszterek az ugynevezett politikai együtt-
működés keretében a többi között belgrádnól, a közel-
keleti helyzetéről dél-afrika és rhodesia ügyéről folytat-
nak megbeszélést, általános vélemény szerint ezekben a kérdé-
sekben nem várható az eddigi álláspont megváltozása.

..-
-59-

16.45/pg ll 16.58

kk.42. külpolitikai híreink jegyzéke 1978. április 7-én 16.00 óráig

il ng

1. várható
 2. heti várható
 3. egyesült államok
 4. bolgár egészségvédelem
 5. színes hírek a szocialista országokból
 6. japán egyesült államok
 7. neutronfegyver
 8. rövid hírek
 - párizs:nemzetgyűlés
 - párizs:esa-ülés
 - párizs:leszerelés
 9. udapest táncegyüttes
 10. olasz pártvezetők
 11. nicaragua
 12. olasz pártvezetők
 13. magyar-kubai művészcsere
 14. kissinger krasznoj zvezda
 15. szovjet-etiópiai közös közlemény
 16. spanyolország- parlamenti vita
 17. dél-libanon
 18. rhodesia
 19. hírek franciaországból
 20. szadat-begin
 21. karamanlisz -nyilatkozat
 22. carter-négerkérdés
 23. rövid hírek
 - ankara:pakisztáni külügyminiszter
 - ankara:jobboldali diákok áradása
 - kuala
 - umpur:kaloztámadások
 - dar es salaam: kolera
 24. moro - ktudósítói
 25. fülp-szigetek-választások
 26. brezsnyev-csendes-óceáni flotta
 27. brezsnyev beszéd
 28. rövid hírek
 - washington:kinevezés
 - york:mérgezés
 - párizs:népszerűség
 - washington:cento
 29. merénylet genovában
 30. oszszszk alkotmányvita
- /folyt. köv./
16,50/pg *14:00*

-60-

kk.42. /külpolitikai...folyt/pg

- c
31. jordánia diplomácia
 32. owen beszéd-visszhang
 33. észak-írország
 34. vietnam-kambodzsa
 35. hazaérkezett a kubai külügyminiszter
 36. neutronfegyver
 37. befejeződött az indiai kp kongresszusa
 38. kékszakállu - moszkvai bemutató
 39. hírek lengyelországból
 40. magyar filmhét - szovjet lap
 41. közös piac - csucsértekezlet
 42. hirjegyzék

/mti/

--

kk43. szovjet - amerikai kapcsolatok

kípg no m o s z kva,1978. április 7.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti!

moszkvában hivatalosan bejelentették, hogy a létrejött megállapodások alapján április második felében a szovjet fővárosba érkezik cyrus vance amerikai külügyminiszter. a látogatás során megbeszéléseket folytat a szovjetuniót és az egyesült államokat kölcsönösen érintő kérdésekről, beleértve a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról szóló egyezmény előkészítését.

a szovjetunió pozitív és egyértelmű döntéseket vár az egyesült államoktól a két ország kapcsolatait, és a nemzetközi helyzet alakulását alapvetően befolyásoló tárgyalásokon egyaránt. a szovjet vezetés kész azonnali megállapodásokra az alapvető fontosságú kérdésekben, feltéve, ha azok valóban kölcsönösen előnyös, egyik fél számára sem káros elveken alapulnak. ugyanakkor moszkvában úgy ítélik meg, hogy a halogatás a kérdések rendezésében nem tarthat a végtelenségig s - ahogyan ezt arbatov, az egyesült államokkal foglalkozó kutatóintézet igazgatója nemrég a pravdában megfogalmazta - elérkezett a felelős döntések ideje.

ilyen értelemben a szovjetunió most washingtontól vár egyértelmű választ: készek-e megállapodásra a legfontosabb kérdésekről, vagy nem. a magasszintű diplomáciai tárgyalások célja ez kell hogy legyen. a szovjet külpolitikában, mint ahogyan azt leonyid brezsnyev éppen vlagyivosztki beszédében állapította meg, a leszerelés kérdése áll az első helyen. leszerelés csak akkor lehet, ha arról mindenképp

ótt a szovjetunió és az egyesült államok állapodik meg, mégpedig a kulcsfontosságú kérdésekben, a hadászati fegyverrendszerek kérdésében. ezért ad a szovjet diplomácia prioritást a szovjet-amerikai kapcsolatoknak s elsősorban a salt

kk 43. / szovjet....folyt/pg

megfelelő politikai jószándékra a szovjet vezetés kész hasonló módon válaszolni - ennek hiánya viszont nemcsak a szovjet-amerikai kapcsolatokat, hanem az egész világ helyzetét kedvezőtlenül befolyásolja.

a szovjet-amerikai kapcsolatok alakulására hátrányosan hatottak ki más tényezők is. az egyesült államok kormánya például a múlt év októberében közös közleményt írt alá a szovjetunióval, majd haladéktalanul visszakozott attól és a közel-keleten az átfogó rendezést gátló manőverekbe kezdett. a hivatalos amerika fokozta a szovjetellenes propaganda-kampányt - ennek nyomán pedig a fegyverkezést, egyértelműen negatív magatartást tanúsított a fontosabb nemzetközi kérdések rendezésére vonatkozó szovjet javaslatokkal kapcsolatban, kihasználva a konszenzus elvét megakadályozta, hogy a belgrádi értekezleten szélesebb kihatású megállapodások jöjjenek létre olyan kérdésekben, amelyekben csaknem mindenki egyetértett. a kétoldalú kapcsolatok alakulására nagymértékben kiható kereskedelmi rendelkezésekben nem következett be változás. ennek egyik következménye, hogy tavaly a szovjet-amerikai kereskedelem visszaesett: a szovjetunió - részben a gabonaimport csökkenésével - csökkentette amerikai vásárlásait, mivel exportját a nehézségek miatt nem tudja növelni.

az egymással szorosan összefüggő kérdések rendszeréből a szovjet kormány mégis mindenekelőtt a legidősebbre koncentrált, abból kiindulva, hogy annak pozitív megoldása minden más probléma rendezését megkönnyíti. ezért várja most azt az egyesült államoktól, hogy felelősen és pozitív módon közelítse meg a hadászati fegyverrendszerek és fegyverek korlátozásának égetően időszerű kérdését.

-62-

17.05/pg *el 14.20*

kk.44. pakisztán - börtönbüntetések, letartóztatások

b-ág/pg mc L a h o r e, 1978. április 7./mti/

pakisztánban a sahiwali katonai bíróság börtönbüntetéssel sújtott 14 személyt, akik bhutto egykori miniszterelnök halálraítélése miatt tiltakoztak. a lahore közelében lévő katonai bíróság egy évig terjedő börtönbüntetést szabott ki a „Lázadókra”, azzal vádolva őket, hogy miután a lahorei bíróság halálra ítélte bhuttot, szabotázsakciót kíséreltek meg egy gyorsvonat ellen.

az afp lahorei rendőrségi forrásra hivatkozva jelentette pénteken, hogy a csütörtöki letartóztatások során több mint 30 személyt, köztük egykori vezető politikusokat vettek őrizetbe. mint már hírül adtuk, bhutto híveit állítólagos merényletkísérlés vádjával tartóztatták le./reuter, afp/

--

kk.45. Libanon

ku/pr/pg pi b e i r u t, 1978. április 7./mti/

izrael dél-libanoni agressziójának felszámolása ismét a távoli jövőbe tolódott. izrael ugyan bejelentette, hogy április 11. és 14. között részlegesen kivonja csapatait a megszállt déli országrész egyes területeiről, de az izraeli hadsereg egységei továbbra is megszállás alatt tartják majd mardzsajun várost, valamint dél-libanon középső és keleti részének más stratégiai fontosságú pontjait. izrael egyértelműen elutasítja azt, hogy csapatai elhagyják a nyugati szektort.

az an-nahar című beiruti lap pénteki számában hangsúlyozza, hogy az izraeli döntés teljesen ellentmond az ENSZ biztonsági tanácsa 425. számú határozatának, amely az izraeli csapatok azonnali visszavonását követeli. a beiruti lap tel aviv tervét taktikai cselfogásnak minősíti, amelynek célja a dél-libanoni fegyveres konfliktus időbeni elnyújtása.

az asz-szafir című beiruti lap szintén rámutat, hogy izrael halogató taktikát folytat, és arra figyelmeztet, hogy tel aviv azokban a térségekben ahonnan hajlandó kivonulni a libanoni jobboldali erőknek - elsősorban az ugynevezett dél-libanoni hadseregnek - akarja átadni az ellenőrzést. a libanoni hadseregből kivált jobboldali fegyveresek az utóbbi időben egyre aktívabban szerveződnek az izraeliek által megszállt területeken./taszsz/

/folyt. köv./
18.10/pg *el*

-63-

kk 45. / libanon...folyt/pg

a palesztinai felszabadítási szervezet képviselője pénteken reggel trükknek és blöffnek nevezte az izraeli kivonulás tervét, rámutatva arra, hogy tel aviv a politikája elleni nemzetközi tiltakozás erejének enyhülésében reménykedik s közben biztosítva érzik a legfontosabb stratégiai pontok területek ellenőrzését.

az ap számítása szerinti kivonási terv az izraeli csapatok által jelenleg megszállt 1250 négyzetkilométer nagyságu terület kevesebb, mint egynegyedét érinti.
/ap/

franciaország beiruti nagykövetsége csütörtökön határozottan cáfolta azokat a híreszteléseket amelyek szerint csütörtökön dél-libanonban, tyr város térségében egy fegyveres összeütközés során az ensz-erők három francia katonája életét vesztette. a haarec című izraeli napilap röppentette fel azt a hírt, hogy három francia katona meghalt, amikor egységük összeesapott palesztin fegyveresekkel. az ensz-erők szóvivője beirutban, valamint a francia hadügyminiszterium párizsban ugyancsak cáfolta a híresztelést.
/afp/

a dpa értesülése szerint az ensz libanonban ideiglenesen állomásozó erőinek előirányzott négyezer katonája közül hozzávetőleg kétezren már elfoglalták állásaikat dél-libanonban. a franciák kontingense a legnagyobb: 720 katona, őket követik a norvégek, 690-en, a többiek svédországból, kanadából és iránból jöttek.

a nemzetközi vöröskereszt jelentése szerint a márciusi izraeli támadás óta az országban több mint ezren - többségükben libanoni polgári személyek - vesztették életüket. nyolcvankét dél-libanoni falu teljesen lakhatatlan.
/dpa/

-.-
-64-

18.25/pg

kk.46. portugália - közös piac

b-ma/cn/p pi l i s s z a b o n , 1978.április 7./mti/

lorenzo natali, az európai közösségek bizottságának alelnöke pénteken a lisszaboni kormány képviselőjével folytatott tárgyalásokat portugália tervezett közös piaci belépésének részleteiről. portugál részről megerősítették, hogy a gazdasági közösséghez tartozás lisszabon számára elsődleges fontosságú külpolitikai célnak számít.

az európai közösségek bizottsága a megbeszélések alapján még ebben a hónapban az egk miniszteri tanácsa elé terjeszti a portugália belépésével kapcsolatos konkrét javaslatait. a belépési szerződésről folyó tárgyalásokra előreláthatólag ez év végén, illetve 1979. elején kerül sor.

az egk mértékadó gazdasági körei az elmúlt hónapokban értesre adták, hogy portugália belépéséhez való hozzájárulásukat bizonyos feltételek teljesítésétől teszik függővé. a közösséghez tartozó európai ipari szövetség/unice/az importkorlátozások megszüntetését, az alkalmazott exportőztönzökről való lemondást és a szabad tőke mozgás garanciáját követeli portugáliától.

nem meglepő, hogy a portugál közvéleményben, de bizonyos gazdasági körökben is sokasodnak azok a hangok, amelyek óva intik az országot az egk-hoz való csatlakozástól. hangsúlyozzák, hogy az ország egyik legkomolyabb gazdasági problémája, a kereskedelmi mérlegben mutatkozó óriási deficit, főképpen a közös piac tagországaival lebonyolított forgalomból ered. lisszaboni közgazdászok véleménye szerint a csatlakozás nem csökkentené az ország gazdasági strukturájának elmaradottságát, amely ösztönzi a nyugat-európai vállalatok portugáliába irányuló exportoffenzíváját.

a jelenlegi „kilencek”, portugáliát, görögországot és spanyolországot a belépés után a „szolgáltatási bázis”, szerepének betöltésére akarják kárhóztatni - írta a diario de noticias egy közös piaci bizottság jelentésére hivatkozva. a jelenleg portugáliában működő külföldi monopóliumok üzleti politikája alátámasztja, hogy létezik ilyen irányvonal: a monopóliumok majdnem mindegyik portugáliai leányvállalata csak az anya-vállalat termelésének előkészítője, illetve kiegészítője./adn/

-.-

18.10/pg

-65-

kk.47. román-bolgár együttműködés

olt/p kd b u k a r e s t , 1978.április 7./mti/

a scinteia, az rkp központi lapja nicolae ceausescu és todor zivkov hét elején tartott baráti találkozója kapcsán a lap rámutat: a dunán közösen megvalósítandó vízerőmű alapkövének letétele után a két állam vezetője egyezményt írt alá petrokémiai együttműködésről, ami további bizonyítéka annak, hogy a két szomszédos szocialista ország tovább fejleszti és szélesíti kapcsolatait.

a scinteia kiemeli ceausescu és zivkov megbeszéléseinek főbb mozzanatait is. a kétoldalu kapcsolatok kedvező alakulásáról megállapítja, hogy a fokozódó együttműködés megfelel a román és bolgár nép érdekeinek, hozzájárul a kgst-országok komplex programjának megvalósításához.

a román kommunista párt központi lapja elismerően ír arról, hogy a két állam vezetője a tárgyaláson megerősítette elhatározását, hogy a jövőben is erőfeszítéseket tesz az enyhülés megszilárdításáért. a belgrádi tanácskozással kapcsolatban kedvezően értékelték azt, hogy 1980-ban újabb összejövetelt tartanak madridban. ugyanakkor hangsúlyozták, további erőfeszítéseket kell tenni az európai biztonság megszilárdításáért, az együttműködés fejlesztéséért és az államok közötti kapcsolatok javításáért.
/oltványi/

-- *Vpönteken méltató cikket jelentetett meg a román-bolgár együttműködésről.*

kk.48. panama-szerződés - szenátusi vita

b-wa csr nc w a s h i n g t o n , 1978.április 7./mti/

az amerikai szenátus a panama-csatorna használatát szabályozó új szerződés vitáján csütörtökön elutasított két újabb módosító indítványt, amely széleskörű amerikai beavatkozást tett volna lehetővé a csatorna-övezetben, másrészt a csatorna-bizottság tagjainak kinevezését a szenátus jóváhagyásához kötötte volna. úgy tűnik azonban, hogy mire carter elnök kongresszusi ellenzékekével szemben győzelmet arat - külpolitikája próbakövének tekinti a csatornaszerződés elfogadtatását - már panama elutasításával kell számolnia. panama ugyanis - és erről washingtonban elfelejtkeznek - ma már partner a szerződéskötésben, nem pedig passzív szemlélője a megállapodásnak.

/folyt köv./
18.20/p *de 19.00*

-66-

kk.48./panama....folyt/p

deconcini szenátor indítványa szerint washington jogot formálhat katonai beavatkozásra, ha a csatorna használatát a panamai belpolitikai fejlemények veszélyeztetik. a megalázó feltételt panamában éles tiltakozással fogadták.

a liberális nemzeti párt csütörtöki nyilatkozatában leszögezi, hogy a módosítás sérti panama nemzeti méltóságát. az egyesült államok panamai nagykövetéhez ezzel egyidőben elküldött levelében pedig megállapítja, hogy a következményekért a washingtoni szenátust terheli a felelősség.

a panamai kormány, ugyancsak csütörtökön, levelet intézett az ENSZ-tagországaihoz, rámutatva arra, hogy a módosítás alapján az egyesült államok bármikor, a panamai kormány egyetértése nélkül katonai akciót hajthat végre panama földjén. a levélben panama a vele szolidáris országok támogatását kéri a csatorna-kérdés igazságos megoldásához, amelynek az ország teljes területi szuverenitásán kell alapulnia./reuter, upi, ap/

--

kk 49. chile

b/kf/csr/pg pi

1978. április 7./mti/

hivatalos santiago-i bejelentés szerint - mint már beszámoltunk róla - a chilei katonai junta 224 politikai fogoly börtönbüntetését száműzetésre változtatja át. a bejelentés annál figyelemreméltóbb, mivel nem is olyan régen maga Pinochet, a junta vezére hajtogatta rendületlenül, hogy Chilében „már réges-régen, nincsenek politikai foglyok.

a döntés oka nyilvánvaló: a fasiszta kormányzat mind külföldön, mind pedig saját országában teljesen elszigetelődött, s hogy valamelyest kedvezőbb színben tűntesse föl magát, most „liberalizálási, komédiába kezdett. gustavo leigh tábornok, Pinochet egyik helyettese a polgári kormányzat hívének adja ki magát, pablo rodriguez, a „haza és szabadság, nevű fasiszta szervezet vezetője pedig a junta „feloszlátása, mellett foglal állást, mondván, hogy a junta már „elvégezte küldetését, „.
/folyt. köv./
118.20/pg

-67-

de

kk 49. / chile....folyt/pg

a fasiszta rendszer természetének és szorongatott helyzetének ismeretében mindez nem más, mint arra irányuló kísérlet, hogy jelentéktelen külsőségek feladása árán a junta megtartsa uralmát./taszsz/

-. -

kk.50. atomenergia - szovjet-amerikai együttműködés

a-km/fp/br/pg pi w a s h i n g t o n, 1978. ápr. 7./mti/

washingtonban véget ért az atomenergia békés felhasználásával foglalkozó szovjet-amerikai együttműködési bizottság ötödik ülészsaka. a szovjet küldöttséget a. petroszjan a szovjet állami atomenergia bizottság elnöke, az amerikai delegációt r. thorn energiaügyi miniszterhelyettes vezette. a bizottságot a szovjetunió és az egyesült államok 1973. június 21-i megállapodása alapján hozták létre.

a felek megállapították, hogy az 1977. évi együttműködési programot sikerrel hajtották végre. az elmúlt évben több közös szemináriumot tartottak, amelyeken megvitatták a gyorsneutronu atomreaktorok építésével és üzemeltetésével kapcsolatos kérdéseket, ezenkívül közös kutatást folytattak a „tokamak„ típusu reaktorokon, a termonukleáris energia felhasználására. a szovjetunióban kidolgozott és létrehozott elektronikus és fizikai készülékek felhasználásával amerikai gyorsítón fontos kísérleteket folytattak az elemi részecskék fizikájának területén.

a bizottság ülésén szó volt a nukleáris fűtőanyag tárolásáról, továbbításáról és megvitatták a hőenergia elektromos energiává való átalakítását szolgáló berendezések kidolgozásával kapcsolatos problémákat.

a felek jóváhagyták az együttműködés további programját, és megállapodtak abban, hogy a bizottság következő ülészsakát 1979. derekán a szovjetunióban tartják, a bizottság munkájának befejeztével a szovjet küldöttség tagjai az egyesült államok nyugati partvidékén több tudományos kutatóközpontot és atomerőművet keresnek fel./taszsz/

-. -
-68-

18.30/pg *de 19.00*

kk.51. rövid hírek

tj/már/pg pi

1978. április 7./mti/

ne w y o r k: szennyeződés

az egyesült államok tiz déli államában fedezték fel nukleáris sugárzás nyomait. feltételezések szerint a nukleáris szennyeződést a kínában március 14-én végrehajtott légköri atomrobbantás idézte elő - jelentette csütörtökön az amerikai környezetvédelmi hivatal. a hivatal képviselője szerint a szennyeződés veszélyes lehet az emberre./taszsz, afp/

z o m b o r: ady emlékkiállítás

a budapesti petőfi irodalmi muzeum és a zombori „bjelicki károly„ könyvtár közös szervezésében csütörtök este ady emlékkiállítás nyílt zomborban, a költő születése 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepek keretében./mti/

s z ó f i a: kitüntetés

dr. szénási géza, hazánk szófiai nagykövete a magyar nagykövetség épületében rendezett ünnepségen 85. születésnapja alkalmából átnyújtotta vladimir sztojcsev bolgár vezérezredesnek, a második világháború idején magyarország felszabadításában is résztvevő első bolgár hadsereg parancsnokának özinege lajos honvédelmi miniszter ajándékát, egy diszkardot.

az ajándékot a hazánk felszabadításáért vívott harcokban szerzett érdemei elismeréseképpen kapta./mti/

b e l g r á d: mintoff

dominic mintoff máltai miniszterelnök háromnapos hivatalos baráti látogatásának befejeztével pénteken elutazott jugoszláviából. veszelin gyuranoviccsal, a szövetségi végrehajtó tanács /kormány/ elnökével a két ország kapcsolatainak fejlesztéséről, valamint időszerű nemzetközi kérdésekről, elsősorban a földközi-tengeri térség helyzetéről, az el nem kötelezett országok együttműködéséről tárgyalt. találkozott és megbeszélést folytatott tito köztársasági elnökkel is./mti/

-. -
-69-

18.40/pg *de*

kk.52. spanyolország

Leh/ve/p kd m a d r i d , 1978.április 7.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

az ideiglenes katalán generalitás elnöke pénteken megkezdte megbeszéléseit, hogy meghatározzák az autonóm katalán kormányának átadandó központi hatásköröket.

vasárnap óta madridban tartozkodó Josep Tarradellas csütörtökön fejezte be a spanyol állam vezetőivel folytatott tárgyalásainak első menetét, amelynek célja az volt, hogy megismerje az ország vezetőinek álláspontját spanyolország bel- és külpolitikai problémáiról, valamint katalóniáról. Ezeknek a megbeszéléseknek a sorozata az I. János Károly királynál történt egy órás kihallgatással ért véget.

x x x

a spanyol szocialista munkáspárt és az ugt szakszervezeti központ kezdeményezésére párizsból hazaszállították madridba Francisco Largo Caballero-nak, a második köztársaság volt szocialista miniszterelnökének, a harmincas évek tekintélyes spanyol szakszervezeti vezetőjének földi maradványait. Francisco Caballero 1946-ban 77 éves korában halt meg párizsi száműzetésben. Koporsóját az ugt madridi székházában ravatalozták fel, s innen szombaton nagy menet kíséri majd a madridi köztemetőbe.

a spanyol kommunista párt nyilatkozatban jelentette be, hogy részt vesz a Largo Caballero-nak szóló végső népi tisztelegésben. Mi kommunisták -hangzik a nyilatkozat, - együtt dolgoztunk Largo Caballero-val a szakszervezeti mozgalomban és spanyolország több évtizedének politikai harcaiban. Largo Caballeronak tisztelegve arra az emberre emlékezünk, aki sok évi harc tapasztalata alapján 1945-ben azt vallotta: „az egységes munkásosztállyal semmitől sem félek, a megbontott munkásosztállyal mindentől félek, „.

x x x

/folyt köv./

18.40/p *ll* 19.00

-70-

kk.52./spanyolország....folyt/p

formális szavazás nélkül ért véget csütörtökön este a spanyol képviselőház kétnapos vitája Adolfo Suárez miniszterelnök szerdai beszédéről, de ez felért a kormány melletti egyhangú bizalmi szavazással. A parlamentben képviselt politikai pártok vezetői különböző oldalról bírálták ugyan a kormány politikáját, de egyetértettek a miniszterelnök beszédének azzal a fő gondolatával, hogy a jelenlegi átmeneti időszakban a demokrácia megszilárdításához és az ország súlyos gazdasági problémáinak megoldásához - legalább is az új alkotmány életbeléptetéséig - valamennyi politikai erő egyetértésére, a konszenzus elvének fenntartására van szükség. Ezért a vita végén egyetlen politikai párt sem terjesztett elő határozati javaslatot.

kk.53. Eckhardt Sándor szovjet kitüntetése

a -ht/pr/p pi m o s z k v a , 1978.április 7./mti/

Eckhardt Sándor egyetemi tanárt, az országos onkológiai intézet főigazgatóját a Szovjet Orvostudományi Akadémia külföldi tagjává választotta, és a magyar-szovjet orvostudományi együttműködés fejlesztésében szerzett érdemeiért aranyéremmel tüntette ki.

a Szovjet Orvostudományi Akadémia pénteki közgyűlésén méltatta Eckhardt Sándor klinikai és kísérleti onkológiai munkásságát, a magyar, orosz, angol és német nyelven megjelent tudományos publikációit. /taszsz/

..-

kk.54. Carter - neutronfegyver

ha-/pg kd w a s h i n g t o n , 1978.április 7./

Heltsai András, az mti tudósítója jelenti:

James Carter amerikai elnök pénteken írásos nyilatkozatban jelentette be: úgy döntött, hogy meghatározatlan időre elhalasztják a neutronbomba gyártását.

/folyt. köv./
18.50/pg *ll*

-71-

az elnök szerint azonban a végső döntést arról, hogy az egyesült államok korszerűsített harcászati erőit felszereljük-e neutronrobbanófejekkel, csak később hozzák majd meg. e döntést, hangoztatta carter nyilatkozata, befolyásolja majd, „hogyan alakul a szovjetunió hadászati és harcászati erőinek fejlesztése,,.

a hadügyminisztérium utasítást kapott: korszerűsítsék a „lance,, típusu nukleáris robbanófejes harcászati rakétát és azokat a tüzéségi lövegeket, amelyeket - a „lance,, -hez hasonlóan - adott esetben neutron robbanófejjel láthatnak el. a nyilatkozat megismétli a carter-kormány korábbi elhatározását, hogy - szövetségeseikkel együttműködve korszerűsítik és erősítik a nato hagyományos fegyverzetű és nukleáris egységeit, „minden szükségéset megtesznek,, a kollektív biztonság és „európa előretolt védelme,, érdekében. az egyesült államok tanácskozik szövetségeseivel a neutronbombára vonatkozó döntésről, valamint arról, milyen fegyverzetkorlátozási intézkedésekre célszerű törekedni a szovjetunióval - állapítja meg carter rövid nyilatkozata.

az amerikai elnök döntése, még ha hivatalosan átmenetinek is tekintik, mindenképpen győzelme azoknak az erőknek, amelyek Európában csakugy, mint az egyesült államokban az új, különösen veszélyes, tömegpusztító amerikai fegyver ellen küzdenek - mutatnak rá megfigyelők.

jóllehet carter elnöki programjában kiemelt helyet adott a fegyverzetkorlátozásnak, a neutronbombával kapcsolatos döntése aligha tekinthető egyoldalú engedménynek, egyfajta „példamutatásnak,, amint az amerikai kormánypropaganda most beállítja. carter - eredeti ígéreteivel ellentétben - jelentősen emelte az ország katonai költségvetését, ugyanezt igényli a nato-szövetségeseiktől. bár carter lefélézte több új amerikai hadászati fegyver, így a b-1-es bombázó, s most a neutronbomba fejlesztését, más, korszerű fegyverrendszereket gyorsabb ütemben fejlesztenek fegyverrendszereket gyorsabb ütemben fejlesztenek. ugyanakkor a fehérház egyfajta nyomásra próbálja felhasználni a halasztásról szóló döntéseket a szovjetunióval szemben.

/folyt. köv./
19.00/pg

carternek nem kellett vagy-vagy alapon döntenie a neutronfegyver kérdésében - mutatott rá pénteken james reston a new york timesben. a neutronbombák gyártásának, rendszerbe állításának sok lépcsője van, sok a különböző lehetőség, mikor és hol helyezték el őket. így carternek lehetősége van a kompromisszumra, nem kell sem eltüntetnie a neutronfegyvert, sem előreszaladnia a gyártás kérdésében. az ismert publicista szerint a nyilatkozat bonnak is jelzés: a neutronfegyver a nato kérdése, ha a nyugat-németek végülis nem akarják, hogy a bombát területükön elhelyezzék, az egyesült államok nem fogja gyártani. más értesülések is arra utaltak: carter korábbi és nyíltabb támogatást várt volna a kérdésben bonntól.

reston véleménye szerint carter pénteki döntésétől támogatást remél a szovjet-amerikai tárgyalásokon, amelyek várhatóan vance amerikai és gromiko szovjet külügyminiszter között kerülnek sorra két hét múlva moszkvában. reston is hangot ad annak a fehér ház által sugallmazott tervnek, hogy carter elnök szeretne személyesen tárgyalni leonyid breznyevecével a fegyverkorlátozásról csakugy, mint a közel-kelettel és afrikával kapcsolatos kérdésekről.

bizonyos jelek arra mutatnak, hogy még carter felemás döntése is összeecsapásokra vezethet a fehér ház és a törvényhozás között. nemcsak a republikánusok szándékoznak bírálni az elnök „engedékenységét,, hanem a demokraták jelentékeny része sem ért egyet carterrel: azt hangoztatják, hogy a lépés több hátrányt, mint előnyt hoz washingtonnak a szovjetunió vonatkozásában csakugy, mint a nato tekintetében. carter és a kongresszus élesedő ellentétei - hangzik a taktikus fenyegetés - végső soron tovább nehezíthetnek minden, a szovjetunióval adott esetben születő megállapodást,,.

kk.55. közel-kelet

b/ku/ve/hf/pg pi

1978. április 7./mti/

a m m a n

mudar badran jordániai miniszterelnök befejezte háromnapos libiai látogatását és visszatért ammanba. a jordániai kormányfő látogatása idején átadta országa uralkodója, husszein király üzenetét kadhafi libiai államfőnek. az üzenet a közel-keleti problémák megoldásával kapcsolatos közös lépésekkel foglalkozik. badran tripoliban vendéglátóival az arab szolidaritás erősítéséről és a kétoldalu kapcsolatok bővítéséről tárgyalt. a felek két egyezményt - egy gazdaságit és egy kulturális - irtak alá.

m o s z k v a

alekszej koszigin szovjet kormányfő táviratban fejezte ki jókívánságát mohammed ali halabinak abból az alkalomból, hogy kinevezték szíria miniszterelnökévé. az új szíriai kormányfő válasz-táviratában megköszönte a gratulációt s a maga részéről jókívánságait tolmácsolta a baráti, szovjet népnek./taszsz/

d a m a s z k u s z

- az igazságos és tartós közel-keleti rendezésért vívott harcában szíria kiemelt hangsúlyt helyez a palesztinai nép elidegeníthetetlen jogainak érvényesítésére - jelentette ki mohammed dzsabir badzsbudzs a szíriai baath-párt főtitkárhelyettese. a baath-párt megalakulásának 31. évfordulója alkalmából csütörtökön damaszkuszban megtartott tömeggyűlésén a szíriai politikus hangoztatta: a tartós és igazságos közel-keleti rendezés csak úgy érhető el, ha az izraeli agresszor kivonul az összes megszállt arab területekről, s ha érvényre jutnak a palesztinai arab nép törvényes jogai, beleértve a saját önálló állam alapítására való jogát is. badzsbudzs felszólította az összes arab államokat, vessék latba minden politikai, gazdasági és katonai befolyásukat a palesztinai nép igazságos ügye érdekében./adn/

/folyt. köv./

19.15/pg

-74-

kk.55./közel-kelet folyt/pg

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

b e i r u t / u p i /

pénteken libanon délkeleti területén - most első ízben - komolyabb fegyveres összetűzés történt palesztinai harcosok és az ensz erők katonái között - jelentette az upi beiruti ensz forrásokra hivatkozva. pénteken reggel a palesztinok tüzéségi tüzet nyitottak ensz erők állásaira kaukaba város közelében, az izraeli határtól 14 kilométerre északra, a palesztinai és az izraeli állások közötti területen. az ensz erők norvég katonái, akik kaukaba városban állomásoznak, géppisztolytűzzel válaszoltak - közölték ottani palesztin forrásokból./mti/

--

kk.56. bolgár kp

rj/pg kd

s z ó f i a, 1978. április 7./

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

a bolgár kommunista párt április 20-án kezdődő országos értekezletére való felkészülés jegyében szófiában pénteken vezetőségválasztó és beszámoló küldöttgyűlést tartott a bkp szófiái szervezete. a tanácskozás munkájában részt vett és felszólalt todor zsvikov, a bkp kb első titkára, az államtanács elnöke.

a küldöttgyűlés beszámoló jelentését georgi jordanov, a bkp szófiái bizottságának első titkára, a bkp kb titkár-ságának tagja terjesztette elő. a beszámoló hangsúlyozta, hogy a bkp szófiái szervezetének és bizottságának vezető szerepe a bolgár főváros életében a beszámolási időszakban tovább növekedett. a hetedik bolgár öt éves terv első két esztendejében a szófiái ipar újabb komoly sikereket ért el, ennek egyik legékezebb bizonyítéka, hogy az első két évre szóló népgazdasági tervet 15 nappal határidő előtt teljesítette. a gazdaság megővekedett teljesítőképességére alapozva egyre több lehetőség kínálkozik a lakásépítés, az általános városrendezés meggyorsítására, a kulturális célokra fordított eszközök növelésére.

/folyt. köv./

19.30/pg

19.30

-75.-

kk.56. / bolgár...folyt/pg

todor zsirovkóv felszólalásában bulgária időszerű társadalmi gazdasági kérdéseivel, valamint a nemzetközi helyzet egyes problémáival foglalkozott.

-. -

kk.57. nszk: ss-tömeggyilkos

b/fkj/hf/pg pi d ü s s e l d o r f, 1978. ápr. 7. /mti/

féléves vizsgálati fogság után a nyugatnémet stadi /alsó-szászország/ alsófoku bíróság szabadlábra helyezte eckart laske egykori ss-tizedest, akit az államügyészség legalább 30 ember meggyilkolásával vádol.

a vádirat szerint az egykori ss-tizedes 1943-44-ben észország három koncentrációs táborában bestiális módon agyonverte, leszurta, illetve mérgezett injekcióval megölte áldozatait. felelősségre vonására eddig azért nem kerülhetett sor, mert az 1968-ban kiadott elfogatási parancs elől külföldre szökött.

a bíró azzal indokolta döntését, hogy időközben a vád koronatanuja elhunyt, s mivel a vádlott tagadta az ellene felhozott vádakát, a bíróság „kénytelen volt”, azonos értékűnek tekinteni az életben maradt tanúk és a vádlott ellentmondásos vallomását. /ppa, adn/

-. -

kk.58. ndk tiltakozás

ko/p kd b e r l i n , 1978. április 7.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

a német demokratikus köztársaság kormánya pénteken teljes határozottsággal visszautasította a nyugat-berlini szenátus kísérletét, hogy beavatkozzék az ndk belügyeibe. erre annak kapcsán került sor, hogy az ndk-ban államellenes tevékenység miatt őrizetben tartják a többszörösen büntetett előéletű niko hübner ndk állampolgárt, aki tevékenységével összefüggésben kapcsolatokat tartott fenn nyugat-berlini intézményekkel is. a nyugat-berlini képviselőház csütörtöki ülésén - a cdu kezdeményezésére - sikraszállt a 22 éves hübner szabadonbocsátása mellett, s ez a provokatív lépés támogatásra talált a szenátus részéről is. az ügy kapcsán újabb izgató kampányt kezdtek az ndk ellen, amit határprovokációk is kísérnek.

/folyt köv./
19.50/p

-76-

kk.58./ndk ,.....folyt/p

dr. joachim mitdank, az ndk kormányának megbízottja közölte a szenátus képviselőjével, hogy a legújabb események terhelik az ndk-és nyugat-berlin viszonyát. az ndk belügyeibe való durva beavatkozás, a provokációk támogatása kizárólag a politikai légkör mérgeződéséhez vezethet, ami egyaránt ellenkezik a nyugat-berlini polgárok és az európai enyhülés érdekeivel, az ndk kormánytiltakozásában felszólította a nyugat-berlini szenátust, hogy jón fel mindenfajta cselekedettel, ami az ndk szuverenitása ellen irányul, s ellenkezik a megkötött szerződésekkel és egyezményekkel, köztük az 1971 szeptember 3-án megkötött, nyugat-berlinre vonatkozó négyoldalu egyezmény szellemével és betűjével.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

niko hübner egész berlin un. „négyhatalmi státuszára,, , illetve „kelet-berlinnek nyugat-berlinnel azonos demilitarizált státuszára,, hivatkozva berlini lakosként megtagadta a katonai szolgálatot az ndk nemzeti néphadseregében, s erről illegális csatornákon anyagokat juttatott ki nyugat-berlinbe. a csütörtöki nyugat-berlini képviselőházi ülés mellett az ügyben már carter elnökhöz is fordultak nyugat-berlinből, a berliner morgenpost - a nyugat-berlini jobboldali springer lap- pedig múlt vasárnap egy állítólag hübner által írt kolumnás cikket is közölt. a csütörtöki képviselőházi állásfoglalást még jobban kiélezte, hogy az ülésen dietrich stobbe kormányzó-polgármester hivatalos minőségben követelte hübner szabadonbocsátását, azon a címen, hogy, kelet-berlin részéről megsértették a város demilitarizált státuszát,,.

-. -

kk.59. brezsnyev-beszéd nemzetközi visszhangja

a ht/pr/p pi m o s z k v a , 1978. április 7. /mti/

világszerte nagy érdeklődést keltett az a beszéd, amelyet leonyid brezsnyev, az szkp központi bizottságának főtájtára, a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke tartott csütörtökön a szovjet csendes-óceáni flotta „admiral szenyavin,, cirkálóján.

/folyt köv./

19.45/p

-77-

kk.59. /brezsnyev....folyt/p

az öt világrész számottevő hírügynökségei, rádió-és televíziós állomásai részletesen ismertették a szovjet párt-és állami vezető beszédét. a testvéri szocialista országok vezető külpolitikai kommentátorai rámutattak, hogy a beszédet a béke iránti gondoskodás hatotta át, és leonyid brezsnyev ismételt tanubizonyosságot tett arról, hogy a szovjetunió külpolitikájának fő célja a nemzetközi feszültség enyhítése. a polgári tömegtájékoztatási eszközök visszhangyagaikban aláhúzták, hogy - mint brezsnyev említette - egyes nyugati vezetők komolyan vennének már, hogy a béke sorsáért felelősséggel tartoznak saját néplüknek éppugy, mint a világ minden népének, és mutassanak készséget a fegyverkezési hajszát fékező gyakorlati lépésekre.

a dpa nyugatnémet hírügynökség kiemelte a beszédből, hogy brezsnyev korunk legfontosabb napirendi kérdésének minősítette a termonukleáris katasztrófa veszélyének elhárítását.

- a szovjet vezető vlagyivosztoki beszédéből - írta a upi amerikai hírügynökség tudósítója - kiérzódött a szovjetunió növekvő elégedetlensége, amiért nincs gyors előrehaladás a salt-tárgyalásokon. a szovjetunió világosan értésre adta - írja a tudósító - hogy véleménye szerint most már washingtonnak kell lépnie.

az ap amerikai hírügynökség azt írta, hogy brezsnyev vlagyivosztoki beszédében a genfi tárgyalásokon tanusított határozatlan és következetlen magatartásáért bírálta az egyesült államok kormányzatát. a hírügynökség hozzáfűzte: a szovjet vezető ebben a beszédében megismételte, hogy a szovjetunió határozottan ellenzi a neutronfegyver létrehozásának és európai elhelyezésének amerikai terveit. elutasította az egyesült államok érvelését, hogy ez a fegyver védelmi fegyver, s kijelentette, hogy a neutronfegyver nukleáris támadó eszköz.

a neuter hírügynökség brezsnyevnek azt az utalását idézi, hogy az amerikai fél a genfi tárgyalásokon többször is megkísérelte, hogy a saját érdekében „kijavítsa”, vagy egyáltalán megkérdőjelezze mindazt, amiben már egyetértés született, a hatékony vitát pedig a legkülönbözőbb olyan kérdések felvetésével helyettesítse, amelyek mögött csupán a gyakorlati megoldások felkutatására való készség hiányzik.

/folyt. köv./
19.50/p

-78-

kk.59./ brezsnyev2.folyt/p

az afp kommentárja szerint a szovjet vezető élesen bírálta néhány olyan nato-országot is, amelyek - meggyőződése szerint - azt a látszatot keltik, mintha hajlandóak lennének tárgyalni az adott kérdésekről a szovjetunióval. a francia hírügynökség hozzáfűzi, hogy leonyid brezsnyev újból megismételte a neutronfegyver gyártásáról való kölcsönös lemondás szovjet javaslatát.
/taszsz/

kk.60. rövid hírek

ag/in/fh/pg pi 1978. április 7./mti/

o t t a w a : kanadai munkás kongresszus

a kanadai munkás kongresszus /cnc/ a legnagyobb kanadai szakszervezeti egyesülés, kongresszusán határozatot fogadtak el, amely követeli, hogy az ország vonuljon ki az észak-amerikai légvédelmi parancsnokságból /norad/. a határozat követeli továbbá, hogy kanada csökkentse részvételét a nato katonai szervezetében s emellett csökkentse katonai kiadásait is, mivel azok elősegítik az infláció és a munkanélküliség növekedését./taszsz/

l o n d o n : atomtengeralattjáró

„spartan”, elnevezéssel vizre bocsátották pénteken anglia északnyugati partjainál az angol haditengerészeti flotta legújabb atomtengeralattjáróját. az angol hadiflottának ez a 11. atommeghajtású hadihajója./taszsz, reuter, afp/

a l g i r : merénylet

ismeretlen tettes csütörtökön éjjel merényletet követett el az algerban élő antonio cubillo, a kanári szigetek önrendelkezéséért és függetlenségéért küzdő mozgalom /mpaiac/ főtitkára ellen - jelentette be pénteken a mozgalom hivatalának egyik szóvivője. cubillót, aki a térdén súlyosan megsérült, még az éjszaka folyamán megoperálták. a mozgalom követeli az 1494 óta spanyol fennhatóság alatt lévő szigetek függetlenségét. a mozgalom követelését az afrikai egységsszervezet tavaly márciusban tripoliban tartott ülése támogatta./ap, efe, afp, upi/

v e l e n c e : hegedük elrablása

egy stradivarit, két guarnierit, egy steinert, egy ruggierit és egy értékes német hegedüt raboltak el csütörtökön éjjel a velencei „benedetto marcello”, konzervatórium muzeumából.

/folyt. köv./
20.00/pg

-79-

kk 60. /rövid....folyt/pg

a felbecsülhetetlen értékű hegedük abból a konzervatoriumból származnak, ahol maga vivaldi tanított hosszú időn át. a hegedüket a mester születésének 300. évfordulója alkalmából rendezett kiállításon mutatták be. a rendőrség szerint a betörők megbízásból cselekedtek és minden valószínűség szerint a rablásban megzavarták őket, mert a helyszínen hagytak még az előbbieknél is értékesebb hegedüket.
/afp, upi/

b e r l i n: ndk-írán

berlinben pénteken hivatalosan bejelentették, hogy oskar fischer ndk külügyminiszter a következő napokban hivatalos látogatást tesz iránban./mti/

kk.62. cunhal interju

L b / p g k d L o n d o n, 1978. április 7./mti/

„portugáliának rövid időn belül új kormányra és politikára lesz szüksége, - nyilatkozta alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára a brit testvérpárt lapjának, a morning starnak az ország helyzetéről. cunhal véleménye szerint a választások előrehozása segítheti a szükséges politikai kibontakozást, a demokratikus alternatíva érvényesülését.

a pkp megítélése szerint a szocialista párt vezetői nem annyira a súlyos gazdasági válság megoldásán munkálkodnak, mint a monopolista csoportok restaurálását készítgetik. dühöng az infláció, növekszik a fizetési mérleg hiánya, amit a kormány a nemzetközi valutaalap kölcsöneivel próbál betömködni. e kölcsönök feltételei viszont megfojtják portugália termelő kapacitását és semmi beveszik nemzeti érdekeinek elsőbbségét.

a pkp hangsúlyozza, hogy a súlyos válságból csak a jelentős állami szektor talpraállításával, a belső erőforrások mozgósításával, a termelés fokozásával lehet kilábalni.

/folyt. köv./
20.00/pg

-80-

kk. 62. / cunhal...folyt/pg

portugálián nem segít az egk-hoz való csatlakozás sem, hiszen az elmaradott szerkezetű kis gazdaságot csak tönkretelheti a sokkal fejlettebb közösség. a párt ebben a helyzetben a demokratikus erők összefogásának politikáját követi. tudja, hogy a szocialista tömegek nagy része nem támogatja a reakciós cds-szel kötött természetellenes koalíciót és számos területen inkább a kommunistákkal működik együtt. az egységes szakszervezeti mozgalom, a szövetkezeti parasztság szervezetei és más haladó tömegszervezetek képesek megvédeni az 1974-es forradalom vívmányait. „a fasizmus nem fog visszatérni, bizunk benne, hogy a demokrácia képes lesz megvédeni magát, - hangoztatta a morning starnak adott interjújában alvaro cunhal./lászló

-.-

kk.61. ámokfutó bécsben

s z / p k d b é c s , 1 1978. április 7./mti/

rövid rendőri nyomozás fényt derített a bécs favoritén nevű kerületében csütörtökön történt véres lövöldözés hátterére. fényes nappal egy lakásból leadott lövésekkel megöltek egy 23 éves lengyel turistát és egy 63 éves asszonyt, súlyosan megsebesítettek egy 15 éves diáklányt. a rendőrség 15 órai nyomozás után letartóztatta a 34 éves peter pistora bécsi lakost, aki nem sokkal később beismerő vallomást tett.

a férfi csütörtökön reggeltől kezdve ivott, majd kábitó-szer hatású tablettát is bevett. mámoros hangulatában úgy döntött, hogy alkalmi vásáron szerzett fegyverét, mozgó célponton, próbálja ki. a gyilkos lövések leadása után pistora előbb értesítette a mentőket és a rendőrséget, majd leszaladt az utcára és a bémészködők közé állt. tanúnak jelentkezett és igyekezett hamis irányba terelni a nyomozást. a rendőrök akkor kezdték csak gyanakodni rá, amikor - órákkal később - a ballisztikai szakemberek megállapították a behatolt lövedékek irányát, és az ellentétes volt a tanuvallomásban elhangzottakkal. pénteken pistora lakásán megtalálták a gyilkos fegyvert is./szabó./

-.-

20.08/p

-81-

kk.63. brit konzervatív bevándorlási politika

Lb/pg kd

L o n d o n, 1978. április 7.

László Balázs az mti tudósítója jekenti:

az angol konzervatív párt, ha kormányra kerül, erősen csökkenteni fogja a bevándorlást, akár a már letelepedettek családtagjainak kizárása árán is. a konzervatívok fenyegető bevándorlási politikáját, amely elsősorban a nemzetközösség színesbőrű polgárai ellen irányul, William Whitelaw helyettes pártvezér ismertette Leicesteri beszédében. ebből kitűnt, hogy a toryk a következő választásokon feltétlenül politikai tőkét akarnak kovácsolni a terjedő fajgyűlöletből, amit fasiszta szervezetek nyíltan is színtanak.

egy nappal előbb a kormány fehérkönyvben mutatta ki, hogy az elmúlt tíz évben a bevándorlás felére csökkent, s tavaly mindössze 35 ezer főt tett ki. ennél többen vándorolnak ki, és az egyesült királyság lakossága a születések számának visszaesése következtében egyébként is csökken. Merlyn Rees belügyminiszter ezért a parlamentben leszögezte, hogy a fennálló helyzet nem igényel beavatkozást, s a kormány elutasítja az alsóházi vegyesbizottság jelentésének legtöbb ajánlását, amelyek az emberi jogok kirívó megsértésével, Anglia nemzetközi kötelezettségeinek felrugasával akarják tovább csökkenteni a színesbőrűek bevándorlását.

a toryk azonban a valós helyzetre fittyet hányva követelik a bevándorlás csökkentését, amit immár hónapok óta igyekeznek az országos politikai vita előterébe tolni.

a faji türelmetlenséggel, a fasiszta szervezetekkel szemben ugyanakkor országszerte erősödik a demokratikus ellenállás. a 800 ezer tagságú országos diákszövetség, amely a napokban választott először fekete elnököt Trevor Phillips személyében, Blackpooli kongresszusán úgy döntött, hogy az egyetemeken és a főiskolákon nem kaphatnak fórumot a faji nézetek hirdetői.

-82-

20.15/pgll

kk.64. spanyol külpolitika

b-vz/ph f pi

m a d r i d ,

1978. április 7./mti/

Marcelino Oreja Aguirre spanyol külügyminiszter pénteken Madridban az AFP hírügynökségnek adott nyilatkozatában vázolta a spanyol külpolitika fő vonalait. Mint mondotta, spanyolország „szilárdan belilleszkedik az atlanti rendszerbe, és a kormány „kedvezően viszonyul, a mielőbbi NATO csatlakozás lehetőségéhez. Hozzátette azonban, hogy a belépésről szóló végleges döntés „csak egy országos vita után születethet meg, erre a vitára pedig csak az alkotmány elfogadása után kerülhet sor, „.

Oreja kijelentette, hogy Spanyolország a lehető leghamarabb csatlakozni szeretne a közös piacához, „nem csupán gazdasági és kereskedelmi megfontolásokból, hanem azért is, mert valódi országos politikai választásról van szó, „, az egk-csatlakozással kapcsolatos tárgyalási szándékunk igen szilárd és egyértelmű - mondotta. - a tárgyalások 1981-ben fejeződhetnek be, „.

hangsúlyozta ugyanakkor, hogy Spanyolország normalizálni kívánja kapcsolatait a szocialista országokkal, „főként a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése céljából, „.

Oreja véleménye szerint az, hogy egyhangulag Madridot választották az 1980. évi európai biztonsági találkozó színhelyéül, „az enyhülés ügyét szolgáló szilárd spanyol politika „eredménye. Hozzátette, hogy Madrid kiválasztása „semmiféle változást nem von maga után a spanyol külpolitikában, „. a külügyminiszter alaptalannak nevezte azokat a megállapításokat, hogy „ellentmondás vagy összeférhetetlenség van a konferencia Madridban való megtartása és a NATO-csatlakozásról hozandó esetleges spanyol döntés között, „.

a külügyminiszter kijelentette, hogy Spanyolország közelmúltbeli történelmében először kíván aktívabb szerepet játszani Afrikában. „Spanyolország azonosul az afrikai országok összes fő elvével, harcol az apartheid, a faji megkülönböztetés ellen, támogatja a népek önrendelkezési jogát, és azt, hogy a többség által választott kormányuk legyen, „ - mondotta az AFP tudósítójának Oreja, mindössze néhány órával azelőtt, hogy elindult volna többnapos afrikai látogatására.

/folyt köv./
20.20/pgll

-83-

kk.64./spanyol....folyt/p

a nato-csatlakozással kapcsolatban a külügyminiszter elutasította annak gondolatát, hogy a kanári-szigeteken külföldi támaszpontokat létesítsenek. oreja kilátásba helyezte, hogy országának algiri nagykövete „rövidesen visszatér, az algériai fővárosba. spanyolország decemberben azután hívta vissza nagykövetét, hogy az algériai kormány támogatásáról biztosítsa a kanári-szigeteknek spanyolországtól való elszakadásért küzdő mozgalmat. a külügyminiszter reményét fejezte ki, hogy algéria és spanyolország között helyreáll a megértés légköre.

a spanyol diplomácia vezetője szólt arról is, hogy mindaddig nem várható változás az izraelhez fűződő kapcsolatokban, amíg „nem körvonalazódik egy elfogadható megoldás lehetősége a közel-keleti konfliktusban, „mint mondotta, spanyolország továbbra is támogatja a palesztin nép igazságos ügyét./afp/

kk.65. vance - gromiko - amerikai szóvivő

k/pg kd wa s h i n g t o n, 1978. április 7./mti/

cyrus vance amerikai és andrej gromiko szovjet külügyminiszter április 20-21-én moszkvában tanácskozik - jelentették be pénteken washingtonban. a bejelentés szerint a kölcsönös megállapodás alapján rendezett találkozón a hadászati fegyverzetkorlátozási egyezményről, valamint más, közös érdekű kérdésekről tárgyalnak.

az amerikai külügyi szóvivő szerint vance és gromiko megbeszélésein a salt kérdései állnak majd előtérben, de várhatóan napirendre kerülnek más nemzetközi kérdések is. a szóvivő elzárkózott a kérdések elől: visz-e magával vance moszkvába új amerikai elgondolásokat, illetve vár-e az egyesült államok és milyen „viszonyt, „carter elnöknek a neutronfegyverrel kapcsolatos pénteki döntésére. az amerikai kormány előzetesen nem tanácskozott a szovjetunióval a neutronbomba kérdésében, mondotta. a szóvivő mindenesetre megismételte carter aznapi - enyhén zsaroló - nyilatkozatát: a neutronfegyver kérdésében a jövőben elfoglalandó amerikai álláspont nagymértékben függ majd attól is, milyen „mérsékletet, „tanúsít a szovjetunió katonai erőinek fejlesztésében.

/folyt. köv./
20.35/pg *ll*

-84-

kk 65. / vance...folyt/pg

a külügyi szóvivő egyébként nem volt hajlandó meg erősíteni szenátorok egy csoportjának a neutronbomba körüli vitában bedobott legutóbbi „értesülését, „arról, hogy amerikai légifelvételek szerint „valami gyanus, „tapasztalható a szovjet fegyveres erők vonatkozásában. a bizarr vád a legujabb azok sorában, amellyel az amerikai katonai-ipari komplexum tényezői tovább próbálják nehezíteni a fegyverkorlátozási tárgyalásokat./heltai/

-.-

kk.66. a szerkesztőségek tájékoztatására!

szovjet-amerikai viszony
/a pap lengyel hírügynökség közli „belső használatra, :/

fkj/pr/pg pi

washington, 1978. ápr. 7.

a carter-kormányzat, s vele együtt a washingtoni politikai körök súlyos és feszült napokat élnek át. két olyan probléma került előtérbe, amely éles viták tárgyát képezi. a neutronfegyverről és a szovjetunió afrikai politikájára való reagálásról van szó. ezzel kapcsolatban néhány, egymással részben szembenálló álláspont és koncepció alakult ki.

a neutronfegyverrel kapcsolatban két irányzat létezik. az elsőnek a képviselői, vance, wranke és az amerikai külügyminisztérium, abból a feltevésből indulnak ki, hogy amennyiben megszületne a döntés a neutronfegyver gyártására, az meg hiúsítaná a további leszerelési tárgyalások lehetőségét, aláásná az egész enyhülési légkört, a vádlott szerepébe állítani az egyesült államokat a nemzetközi közvélemény előtt és rendkívül kedvezőtlen helyzetet teremtené számára az ensz közgyűlésének küszöbönálló különleges leszerelési ülészakán.

a második irányzat, amelynek képviselői a pentagon vezetése, a tőkésök egy része, a köztársasági párt vezetősége és részben maga brzezinski, azt az álláspontot képviseli, hogy semmi szín alatt sem szabad véglegesen elodáznia a döntést. taktikai okokból inkább csak bizonyos időre kellene elhalasztani azt. de az egyesült államok helyzete, biztonsága és a szovjetunióhoz fűződő viszonya megköveteli, hogy az ország rendelkezzen a neutronfegyverrel.

/folyt. köv./
20.45/pg *ll*

-85-

kk 66. / szovjet-amerikai...szerk.táj. folyt/pg

az elnök, azt lehet mondani a két irányzat képviselői-
nek elkeseredett vitájában közbülső álláspontot foglal
el.

nem kevésbé bonyolult helyzetet teremtett a szovjet-
unió afrikai politikájára való reagálás. washington
egyértelműen úgy értékelte, hogy a szovjetunió támadást hajtott végre
afrikában, ami keresztelte a carter-kormányzat afrikai
célkitűzéseit. az egyesült államok fővárosában erősödik
az a meggyőződés, hogy egy ilyen helyzetet nem szabad válasz-
 nélkül hagyni.

e kérdéssel kapcsolatban két, egymástól szögesen
eltérő megközelítési módról beszélhetünk. az egyik
abból a feltételezésből indul ki, hogy az afrikai politi-
kát nem kell összekapcsolni a leszerelési tár-
gyalásokkal, s ha lehetséges, az enyhülés kérdésével
sem. ez lehetővé tenné az egyesült államok számára, hogy
folytassa a leszerelési tárgyalásokat,

részvegyen egy legmagasabb szintű
amerikai-szovjet találkozón, ami viszont alkalmat adna
arra, hogy befolyást gyakoroljon moszkvára,
beleértve annak afrikai politikáját is.

a másik megközelítési mód képviselői viszont
abból indulnak ki, hogy határozottan össze kell kapcsolni
az amerikai-szovjet kapcsolatok egészét a leszerelési
tárgyalásokkal és a szovjetunió afrikai kezdeményezéseivel.
ez azt jelenti, hogy a szovjetunió további afrikai
sikerei hátrányosan befolyásolnák a salt-tárgyalások jövő-
jét. ennek az álláspontnak a képviselői úgy vélik,
a szovjet vezetők így rákényszeríthetők arra, hogy lemondjanak
céljaikról és afrikai taktikájukról.

az a vélemény alakult ki, hogy vance közelgő
moszkvai látogatása nem a leszerelés, hanem afrika jegyé-
ben fog zajlani. mindenesetre washingtonban így látják
/mti/

-.-
-86-

21.00/pg

kk.67. rövid hírek

tó/kcs/sa/p pi

1978.április 7./mti/

s a n g h a j : svéd külügyminiszter

karin söder svéd külügyminiszter háromnapos sanghaji látó-
gatását befejezve pénteken kíséretével csengtuba utazott./uj ki-
na/

m o s z k v a : megemlékezés

a moszkvai helyőrség képviselői pénteken megemlékeztek a
szovjet légierők napjáról. az ünnepségen alekszandr koldunov,
repülő marsall, a légvédelmi erők főparancsnokának helyettese
mondott beszédet./taszsz/

o s l o : ndk parlamenti küldöttség

knut frydenlund külügyminiszter pénteken oslóban fogad-
ta az ndk norvégiában tartózkodó parlamenti küldöttségét,
amelyet horst sindermann, az ndk népi kamarájának elnöke ve-
zet. a baráti beszélgetésen a nemzetközi politika időszerű kér-
déseiről és a kétoldali kapcsolatok fejlesztéséről volt szó.
/adn/

b u k a r e s t : olasz küldöttség

manea manescu román miniszterelnök pénteken bukarestben
fogadta luchiano radi-t, az olasz külügyminisztérium államtit-
kárának helyettesét, aki a román-olasz gazdasági, ipari és mű-
szaki együttműködési kormánybizottság 7. ülésén részt ve-
vő olasz küldöttséget vezeti. a találkozón a miniszterelnök
és vendége a két ország közötti gazdasági, ipari és műszaki
együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeiről tárgyalt.
/agerpres/

--

kk.68. carter bejelentés - taszsz

b-fg/hf/p pi w a s h i n g t o n , 1978.április 7./mti/

james carter, az egyesült államok elnöke pénteken bejelen-
tette: úgy döntött, hogy elhalasztja a neutronfegyver -vagy
amint ő nevezte - „fokozott rádióaktivitással ható fegyver”,
gyártását.

ez a döntés nem jelenti általában a neutronfegyver gyár-
tásáról történő lemondást. a nyilatkozatból kiderül, hogy
az elnök utasította a hadügyminisztériumot : folytassa a
lance rakéta és a 8-hüvelykes lövedékek robbanófejeinek kor-
szerűsítését, s ezzel egyelőre nyitva hagyta a kérdést, hogy
felszerelik-e ezeket „fokozott rádióaktivitással ható ele-
mekkel...
/folyt köv./

20.50/pg

-87-

kk.68. /carter....folyt/p

az elnök ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az egyesült államok és szövetségesei folytatják katonai potenciáljuk korszerűsítését és megerősítését mind a hagyományos, mind a nukleáris fegyverzet területén./taszsz/

--

kk.69. szovjet-etióp kapcsolatok - apn

a ht/p pr pi m o s z k v a , 1978.április 7./mti/

vlagyimir szimonov, az apn politikai kommentátora írja:

mengisztu hailé mariam etióp vezető moszkvai látogatásának eredményeként a megértés és az összhang tekintetében újabb szintre emelkedtek a szovjet főváros és addisz abeba kapcsolatai. moszkvai megfigyelők szerint a látogatás nem hatott a váratlanság erejével, inkább szervesen illeszkedik a kapcsolatok 1974. utáni szüntelen javulásának összképébe, amikor is etiópia a kizsákmányolás nélküli társadalom építésének útját választotta.

a szomáliai agresszió elleni tizhónapos erőfeszítés után - ami, részben a sokoldalú szovjet támogatás eredményeként, sikerrel végződött, - a felek szükségét érezték annak, hogy összegezzék az addisz abeba számára sok mindenben kritikus időszak eredményeit.

ugy tűnik, hogy a nyugati megfigyelők több váratlan elemet találnak a szovjet-etióp közös közleményben, mint magában a látogatás tényében. a dokumentum vezérmotívuma moszkva és addisz abeba határozott felhívása a jószomszédságra és a be nem avatkozásra mind az afrika szarva térségében miind pedig az egész afrikai kontinensen.

moszkva és addisz abeba nyilvánvaló törekvése a békés

megoldásokra, szöges ellentétben áll a nyugati tájékoztató szervek provokációs koholmányaival, amelyek szerint az afrika szarva térségében tapasztalható események csupán egy jóval szélesebb szovjet-kubai afrikai jelenlét előjátékát jelentik. világos, hogy etiópiának - amikor külső segítségre kényszerült támaszkodni - nem volt más célkitűzése, mint területi épségének megvédése. moszkvának nem áll szándékában továbbmenni annál a tételnél, hogy agresszió, vagy bármilyen más durva külső beavatkozás esetén egy fejlődő országnak jogában áll a szovjetunió önzetlen internacionalista segítségére

támaszkodni.

/folyt köv./

200/p

-88-

kk.69./szovjetfolyt/p

mint ismeretes, akadnak olyanok, akik különféle spekulációkba bocsátkoznak, moszkvának ama baljós hajlama, körül, hogy, beavatkozzon regionális konfliktusokba, ezeknek sem szolgál öröme a közös közleménynek az a része, amelyben a szovjetunió és etiópia hitet tesz az erőszak elutasításának elve mellett. a feleknek az a véleményük, hogy ez az elv legyen a nemzetközi élet megingathatatlan törvénye, és jogi megerősítést kapjon az erőszak elutasításáról szóló nemzetközi szerződésben.

a szovjet-etiópiái közös közlemény komolyan aggódik a „fekete kontinens,„ érzékeny térségeinek stabilitása miatt, mivel azok továbbra is a nyugati imperialista erők cselszövéseinek célpontjai./apn/

--

kk.70. két hír romániából

oltö/pg kd b u k a r est, 1978.április 7./mti/

nicolae ceausescu köztársasági elnök pénteken bukarestben a romániában tartózkodó algériai parlamenti küldöttséget fogadta. a megbeszélésen meglepéssel állapították meg, hogy a két ország kapcsolatai jól fejlődnek nemcsak gazdasági hanem más téren is. hangsúlyozták a kölcsönösen előnyös kooperációk sokrétű fejlesztését, és elhatározták, hogy a két ország nemzetközi vonatkozásban is minél szorosabban együttműködik. az algériai küldöttség pénteken délután elutazott bukarestből.

x x x

nicolae ceausescu köztársasági elnök pénteken délután bukarestben fogadta david landau-t, a „jerusalem post,„ diplomáciai tudósítóját. Ceausescu interjút adott a „Jerusalem Post“ részére. -89-

21.00/pg

kk.71. repülő koporsók

b/fg/pg pi w a s h i n g t o n, 1978. április 7./mti/

az amerikai légierők minisztériuma pénteken elrendelte az f-111-es vadászbombázó repülőutjainak ideiglenes felfüggesztését, miután egy brit támaszpontonról felszállt gép lezuhant és két pilótája életét veszítette.

az 1960-as évek végén rendszeresített f-111-eseknek ez volt az 51. katasztrófája. a katasztrófa oka az amerikai pilóták által „repülő koporsónak”, nevezett harci gépnél legtöbb esetben a hajtómű hibája volt.
/taszsz/

-. -

kk 74. waldheim nyilatkozata

b/fg/hf/pg pi n e w y o r k, 1978. áprilisi 7./mti/

az izraeli csapatok libanonból való kivonásának „előzetes”, terve nem felel meg a biztonsági tanács 425. számú határozata rendelkezéseinek, amelyek az izraeli csapatoknak libanoni területről való teljes visszavonását sürgetik - nyilatkozta pénteken kurt waldheim, az ENSZ főtitkára.

az „előzetes” csapatvisszavonási tervet - mint ismeretes - mordechai gur izraeli vezérkari főnök terjesztette ENSZ-szilasvuo, a közel-keleten állomásozó ENSZ-erők főkoordinátora elé.

az ENSZ szóvivője waldheim nevében kijelentette: a „főtitkár meglepéssel vette tudomásul, hogy a biztonsági tanács 425. számú határozatában foglalt és az izraeli csapatok visszavonását sürgető rendelkezések végrehajtását célzó tervek kimunkálása megkezdődött: ugyanakkor úgy véli, hogy az eddig előterjesztett tervek nem megfelelőek; tekintve, hogy az említett határozat az izraeli csapatoknak a libanoni területekről történő teljes visszavonását sürgeti, .

/folyt. köym/
21.10/p

-90-

kk.74. /waldheim...folyt/pg

az ENSZ székhelyén közölték, hogy a biztonsági tanács hétfőn zárt ülést tart, amelyen megvizsgálja a 425. számú határozat alkalmazásának kérdését. az ülésre az arab országok kérésére kerül sor./afp, reuter/

-. -

kk.72. rövid hírek

a/sa/pg pi 1978. április 7./mti/

a l g i r s l i c s o n m o k

Li cson mok, a koreai népi demokratikus köztársaság külügyminiszter-helyettese pénteken, befejezte ötnapos hivatalos látogatását algériában. ott-tartózkodása alatt fogadta őt buteflika külügyminiszter, akinek átadta ho dam külügyminiszter üzenetét./tap/

b u k a r e s t : egyenlitői guinea

nguema esono nchama, egyenlitői guinea alelnöke és külügyminisztere, aki csütörtök óta tartózkodik hivatalos látogatáson romániaiában, pénteken találkozott stefan andrei román külügyminiszterrel. megbeszélésükön áttekintették a kétoldalú kapcsolatokat és az időszaki nemzetközi kérdéseket./agerpres/

g e n f : űrkutatás

az ENSZ világűr jogi albizottsága pénteken genfben befejezte 16. ülészetét, amelyen a világűr békés felhasználásáról volt szó. a tanácskozás a világűr kutatás több konkrét lépéséről folytattak eszmecsere a résztvevők.
/taszsz/

p a l e r m o s : magyar vendégjáték

házánk is képviselteti magát az április elején megnyílt nemzetközi amatőr színházi fesztiválon palermóban. a gyulai várjátékok produkciójaként kosztolányi dezső a szörny című egyfelvonásos kerül színre az elte universitatis együttesének előadásában. szilcilia székhelyén kívül a társulat enna városában is többször fellép./mti/

-. -

-91-

21.25/pg

kk.73. közös piac -csucsértekezlet - 2

pd/ve/p kd k o p p e n h á g a , 1978.április 7.

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

a közös piac csucsértekezletének péntek délutáni ülésén megállapodás született az európai parlament közvetlen szavazással történő megválasztásának időpontjáról, amelyet a brit kormány ellenkezése miatt többször el kellett halasztani. most azonban callaghan miniszterelnök beleegyezett abba, hogy a választásokat 1979 június 7-e és 10-e között tartsák meg.

a csucsértekezlet nyilatkozatot fogadott el az úgynevezett pluralista képviselői demokráciáról. ez a nyilatkozat szépenhangzó szövegeket tartalmaz a politikai, jogi és erkölcsi értékek, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásáról. a nyilatkozatnak az a célja, hogy politikailag megindokolja, miért hajlandók kedvezően fogadni három olyan ország -spanyolország, görögország és portugália -csatlakozási kérelmét a közös piacba, amelyek a diktatura útjáról a polgári demokrácia útjára tértek. megállapodás született egy európai kulturális alap létrehozásáról is, és franciaország felajánlotta, hogy a terrorizmust, külön megemlítve aldo moro elrablásának ügyét, konkrét határozatot azonban nem hozott.

a közös piac általános gazdasági és pénzügyi helyzetéről később tárgyalnak. giscard d, estaing francia köztársasági elnök azonban a délutáni ülés befejezése után újságíróknak kifejtette: véleménye szerint a közvetlen tennivalók közé elsősorban a szilárd, egyenletes gazdasági növekedés megvalósítása és a valutáris ingadozások kiküszöbölése tartozik. ez némileg ellentétben áll helmut schmidt nyugatnémet kancellár álláspontjával, aki attól tart, hogy a gazdasági növekedés meggyorsítása az infláció újabb hullámát indítaná el.
/folyt köv./

21.25/p *el*

*Vax alap stékelye Pa -
-92- nikeban legyen. A közös
értekezlet ülésen elítélte*

kk.73./ közös piacfolyt/p

koraeste megkezdődött az a vacsora, amelyet anker jörgensen dán miniszterelnök ad kollégái tiszteletére. ezen a vacsorán, amelyen csak az állam-és kormányfők vesznek részt, a kényesebb kérdéseket vitatják meg. ezek közé tartozik az egyesült államokkal és japánnal szemben fennálló gazdasági ellentétek ügye, valamint - mint illetékes helyen mondották - carter elnöknek a neutronfegyver problémájáról tett legújabb nyilatkozata nyomán előállott helyzet.

-.-

kk.77. szkp - kongói munkapárt

a-sa/p pi m o s z k v a , 1978. április 7./mti/

mihail zimjanyin, az szkp kb titkára pénteken moszkvában megbeszélést folytatott a kongói munkapárt küldöttségével, amely pierre andának, a párt katonai bizottsága tagjának vezetésével tartozkodik a szovjetunióban. a két párt képviselői megerősítették azt a szándékukat, hogy tovább szilárdítják a két párt, valamint a szovjetunió és a kongói népi köztársaság barátságát és szolidaritását.

a kongói küldöttség tagjai hangsúlyozták, hogy a két ország, a két párt egyre fejlődő együttműködése nagy szerepet játszik az afrikai ország nemzeti és társadalmi haladásában.

a kongói küldöttség vezetője tolmácsolta a kongói munkapárt katonai bizottsága elnökének, a kongói népi köztársaság államfőjének, yhombi-opango tábornoknak leonyid brezsnyevhez, az szkp kb főtítkárához, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökéhez intézett szóbeli üzenetét. /taszsz/

-.-

21.30/p *el*

-93-

kk.75. hírek latin-amerikából

b-fg/hf/a/pi

1978. április 7./mti/

s a n j o s é

Le a somoza-rezsimmel!,, - ilyen feliratok jelentek meg a nicaraguai főváros, managua, valamint león és még több város utcáin. nicaraguában nem gyengül a gyűlölt diktátor elleni megmozdulások ereje. a tüntetők az utcákon barrikádokat emelnek, követelik az elnyomó intézkedések megszüntetését, a demokratikus szabadságjogok visszaállítását és felszólítást intéznek a nicaraguai néphez, hogy fokozza harcát az amerikai barát somoza diktatúrája, az országban ténylegesen vezető szerepet játszó monopóliumok ellen.

a lakosság egy része éhségsztrájkkal követeli a politikai foglyok szabadonbocsátását. hozzájuk csatlakoztak a haladó szakszervezetek és társadalmi szervezetek képviselői is.

a nicaraguai szocialista párt managuában illegálisan terjesztett nyilatkozata hangsúlyozza: a nicaraguai nép képes arra, hogy az országban helyreállítsa a demokratikus szabadságjogokat, arra törekszik, hogy kieszközölje somoza távozását és eltörölje az oligarchia és az imperializmus hatalmát.
/taszsz/

c a r a c a s

venezuela kormánya úgy döntött, hogy a somoza reakciós rendszere által elkövetett bűnök elleni tiltakozása jeleül hazarendeli nagykövetét nicaraguából - közölte a mundo című lap a venezuelai külügyminisztérium képviselőjének bejelentésére hivatkozva. a lap szerint a venezuelai kormány a nicaraguával fenntartott diplomáciai kapcsolatok megszakításának kérdését fontolgatja./taszsz/

/folyt.köv./
21.20/a

- 94 -

kk.75./ hírek.....folyt./-a

l i m a

a perui szakszervezetek április 13-át a tiltakozás napjává nyilvánították és tüntetésre szólították fel az ország dolgozóit. a szakszervezetek lépésére azt követően került sor, hogy a gyártulajdonosok az üzemek bezárásával fenyegetőztek, ha a kormány kötelezi őket a tavaly júliusi általános sztrájkban résztvevő és ezért elbocsátott munkások újbóli alkalmazására.

két héttel ezelőtt a perui kormány úgy döntött, hogy a munkaadóknak vissza kell venniük az elbocsátott munkásokat. miután erre eddig nem került sor, 78 elbocsátott munkás éhségsztrájkot kezdett. egyelőre bizonytalan további 2000, ugyan csak általános sztrájk után elbocsátott munkás sorsa./ips/

p á r i z s

az argentin városi gerillák/montonerok/ fegyverszünetet ajánlottak fel az argentin katonai kormánynak a labdarúgó világbajnokság idejére - erről nyilatkozott párizsban a L'express hasábjain a ,, montonerók, egyik vezetője, rodolfo galimberti.

galimberti kijelentette, hogy a,, montonerok,, júniusban semmilyen olyan akciót nem kezdeményeznek, amely veszélyeztetheti a játékosokat és az ujságírókat,,.

,, választ várunk erre a javaslatra és már felvettük az érintkezést megfelelő személyekkel. ha nincs válasz, akkor fenntartjuk cselekvési szabadságunkat,, - jelentette ki galimberti./afp, reuter/

21.25/a

--

- 95 -

kk. 76. jugoszláv államelnökség

a/ht/pr/ny pi b e l g r á d , 1978 április 7 /mti/

joszip broz tito jugoszláv állam-és pártelnök vezetésével pénteken belgrádban ülést tartott a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság államelnöksége.

az ülésen megvitatták jugoszlávia külpolitikai tevékenységét és az időszerű nemzetközi problémákat.

a többi között megállapították, hogy tito leonyid breznyevhez intézett üzenete és milos minics miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter ezzel kapcsolatos moszkvai megbeszélései igazolták a jugoszláv-szovjet kapcsolatok rendkívül eredményes fejlődését. kedvező előfeltételek vannak ahhoz, hogy a kölcsönösen előnyös baráti együttműködés a közösen elfogadott elvek alapján a jövőben is sokoldalúan fejlődik.

az államelnökség megvitatta a tito elnök amerikai és angliai látogatásáról szóló jelentést.

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság államelnöksége az alkotmány értelmében, valamint a társadalmi-politikai szervezetekkel, a köztársasági és tartományi vezetőkkel folytatott konzultációk után jóváhagyta veszelin gyuranovics miniszterelnöki újabb jelöltetését./taszsz/

--

kk. 81. tüntetés koppenhágában / kieg. a kk 73. hirhez/.

b-vz/hf ny pi koppenhága, 1978 április 7 /mti/

többezren tiltakoztak pénteken a dán parlament épülete előtt az ország közöspiaci tagsága ellen, miközben az egk vezetői odabenn megkezdték kétnapos csucsértekezletüket. a rendőrség becslése szerint mintegy ötezer fős tüntető menet vonult a parlament elé.

dánia - nagy-britanniával és észak-írországgal együtt - 1973-ban csatlakozott a közös piacához, de azóta a dánok körében jelentősen csökkent az egk népszerűsége./reuter/

21.40/ny *hl*

-96-

kk 78. portugália - esti vegyes

b-vz/pg hf pi l i s s z a b o n, 1978. április 7. /mti/

a portugál kormány pénteken jónéhány alapvető élelmiszer-árának emelését jelentette be. basilio horta kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter sajtóértekezleten közölte, hogy 12 és 38 százalék közötti mértékben emelik a kenyér, a liszt, a hal, a disznó- és csirkehus, a rizs, a tojás, a cukor, a tej és a sajtféleségek árát. az állam idén a tavalyinál 25 százalékkal kisebb összeggel támogatja az alapvető élelmiszerek árait.

horta az áremeléseket az escudo múlt februári leértékelésével és a világpiaci árak növekedésével próbálta indokolni./adn/, reuter/

a portugál parlamentben eközben megkezdődött a 1978. évi költségvetési tervezet vitája, s ennek során vitor constancio pénzügy- és tervezési miniszter terjesztette elő a költségvetési expozét.

veiga de oliveira kommunista képviselő felszólalásában hangsúlyozta, hogy a tervezetben vannak ugyan pozitív változások, de egészében véve az új költségvetési terv is csak megismétli az előző kabinet hibás gazdaságpolitikáját. a portugál nép nincs meggyőződve arról - mondotta - hogy újabb áldozatai révén a válság megoldhatóvá válna. a kormány, éppugy, a dolgozók reálbérének csökkentésére helyezi a hangsúlyt - mutatott rá a kommunista képviselő. /taszsz/

Tmint korábban, most is az escudo leértékelésére, az azok növelésére.

csütörtökön egyébként a portugál parlament olyan határozatot fogadott el, amely tiltakozik az antonio ramalho eanes államfő elleni támadások miatt. a határozat mellett szavaztak a szocialista párt, a demokrata szociális centrum és a kommunista párt képviselői a szociáldemokraták viszont ellene foglaltak állást. az eanes elleni támadások élén francisco sá carneiro, a szociáldemokrata párt volt elnöke és a párt körülötte csoportosuló tagjai álltak. az afp szerint a párt vezetésen belül ugyan nem mindenki értett egyet carneiroval, de a psd vezetői - a párton belüli ellentétek kiéleződését elkerülendő - egységesen a tiltakozó határozat ellen szavaztak./afp/

--
-97-

21.35/pg *hl*

kk.79. afrika - vegyes

b/lp/fh/pg pi

1978. április 7./mti/

m a p u t o

John Graham brit külügyi államtitkár és Stephen Low, az egyesült államok zambiai nagykövete pénteken a mozambiki fővárosba érkeztek, hogy a zimbabwe hazafias front két társelnökével, Joshua Nkomoval és Robert Mugabevál a rhodesiai helyzetről tárgyaljanak. Hírygynökségi jelentés szerint Nkomo már Maputóban van, Mugabe pedig feltehetően Szombaton érkezik meg a mozambiki fővárosba. Mint ismeretes, Graham és Low az angol-amerikai „rendezési tervek”ről, valamint arról, hogy a jövő héten Dar es Salaamban megrendezendő találkozóról kíván tárgyalni, melyen Owen Brit és Vance amerikai külügyminiszterek, a hazafias front társelnökei és az úgynevezett frontállamok képviselői valamint az ENSZ megbízottjai vennének részt. /reuter, afp/

p r e t o r i a

A dél-afrikai fajúldözö Vorster-rezsim legfelsőbb bírósága pénteken Pretóriában ítéletet hozott afrikai nemzeti kongresszus /ANC/ vezetői ellen egy éve indított perben. A „Pretóriai tizenketek”, -ként ismert vádlottak közül hatot 7-18 évig terjedő börtönbüntetésre ítélték. A most elítélt dél-afrikai hazafiakat azzal vádolta a Pretóriai Rezsim bírósága, hogy a felszabadítási mozgalom illegális hálózatát hozták létre az országban, együttműködtek az ANC külföldi vezetőségével és a Vorster-rezsim elleni fegyveres akciókban vettek részt. /adn, afp, reuter/

n, d j a m e n a

Felix Malloum ngakoutou bey-ndi a közép-afrikai csád köztársaság elnöke csütörtökön kétnapos szudáni látogatása befejeztével hazaérkezett Ndjaménába. Malloum elnök Khartoumban Gaafar Nimeri szudáni államfővel a csád köztársaság kormánya és az ellene 12 éve harcoló csád nemzeti felszabadítási front /FROLINAT/ között a múlt hónapban megkötött tűzszünetről tárgyalt. /ina/

-98-

21.50/pg

kk.80. waiyaki nyilatkozata

a-to/jp/sa/p pi

nairobi,

1978. április 7./mti/

Munyua waiyaki kenyai külügyminiszter a kenyai hírygynökségnek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a területi követelésekről való lemondás alapján helyre kell állítani a békét Afrika szarvának térségében. A térség valamennyi államának nyilatkozatában kell biztosítani és tettekkel kell igazolnia, hogy magáévá teszi a más államok belügyeibe való be nem avatkozás elvét.

A külügyminiszter nyilatkozatában utalt a NATO-országok felelősségére, amelyek fegyverszállítmányaikkal hathatós segítséget nyújtottak Szomáliának az Etiópia elleni fegyveres agresszió felszításában. Kijelentette, hogy Kenya ezentúl csak magára fog támaszkodni, ha meg kell védenie az országot egy esetleges támadás esetén, és nem kéri azoknak az országoknak a segítségét, amelyekkel védelmi szerződést kötött. /Kenyanak nagy-britanniával van ilyen jellegű szerződése./taszsz/

A kenyai delegáció etiópiai látogatásával kapcsolatban megjegyezte, hogy annak tagjai saját szemükkel győződtek meg a szomáliai agresszió okozta pusztítás nagyságáról. /taszsz/

kk.83. üzemzavar az amerikai űrállomáson

b-bl/hf pi

w a s h i n g t o n , 1978. április 7./mti/

Súlyos üzemzavarok keletkeztek a Jupiter és a Szaturnusz felé repülő „Voyager-2”, amerikai űrállomás fedélzetén. Mint a Washington Star című újság az országos űrhajózási hivatalra /NASA/ hivatkozva jelentette: az űrállomáson üzemképtelenné vált a rádióvevő készülék és emiatt nem válaszol a földről érkező jelekre. Beszüntette működését az a készülék is, amelynek feladata a rádiójelek vételére szolgáló tartalékberendezésre való automatikus átkapcsolás lenne. Az üzemzavarok oka mind- eddig ismeretlen.

A földtől jelenleg 286 millió mérföldre tartózkodó „Voyager-2”, a múlt év nyarán indították. Az űrállomás feladata a Jupiter és a Szaturnusz, valamint holdjaik tanulmányozása. /taszsz/

22.00/pvl

-99-

kk.82. magyar-amerikai

na/p pi w a s h i n g t o n , 1978. április 7.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

James Carter amerikai elnök pénteken jóváhagyásra a kongresszus elé terjesztette a közelmúltban aláírt új magyar-amerikai kereskedelmi egyezményt. A március 17-én Budapesten aláírt megállapodás legfontosabb vonása, hogy a korábbi kölcsönös megkülönböztetéseket kiküszöbölve, biztosítja az ugynevezett legnagyobb kedvezményes elbánást a két ország kereskedelmi kapcsolataiban.

az egyezményt, mint minden nemzetközi megállapodást, az amerikai törvényhozásnak jóvá kell hagynia. Terv szerint mind a képviselőház, mind a szenátus illetékes bizottságai már a közeli jövőben napirendre tűzik a kérdést. Amerikai források szerint valószínű, hogy a jóváhagyási eljárás még a kongresszus nyári szünete előtt befejeződik, így az egyezmény az év derekán érvénybe léphet. Mindkét ország gazdasági köreiből úgy látják, hogy a megkülönböztető vámtarifák eltűnésével, a hitelfeltételek javulásával a következő években többszörösére növekedhet a magyar-amerikai kereskedelem és tovább bővíülhet az ipari együttműködés is.

-.-

kk.84. olasz kommunista párt vezetőségének ülése

b-fkj hf/p pi ró m a , 1978. április 7./mti/

pénteken Rómában az olasz kommunista párt vezetősége ülést tartott, amelyen részt vett Luigi Longo, a párt elnöke és Enrico Berlinguer, a párt főtitkára is.

Paolo Bufalini, az okp vezetőségének tagja, a párt titkára tartott beszámolót Olaszország jelenlegi politikai helyzetéről és a párt előtt álló feladatokról.

A résztvevők megvitatták Aldo Moronak, a kereszténydemokrata párt országos tanácsa elnökének elrablásával kapcsolatos kérdéseket is.

A vezetőség úgy döntött, hogy az olasz kommunista párt központi bizottsága április 17-én, hétfőn tartja legközelebbi ülését./taszsz/

-.-

22.10/p *de*

-100-

kk.85. görögország - egyesült államok

b/lp/hf/pg pi athén, nicosia, 1978. április 7./mti/

Konstantin Karamanlisz görög miniszterelnök pénteken Athénben nyilatkozatban ítélte el, hogy az Egyesült Államok a Törökország ellen 1974-ben elrendelt amerikai fegyverszállítási tilalom feloldását tervezi, s rámutatott, hogy ez a lépés sértené Görögország és Ciprus érdekeit, s tovább bonyolítaná a ciprusi problémát.

A görög kormányfő hangsúlyozta: az Egyesült Államoknak ugyan joga van arra, hogy kívánsága szerint szabályozza Törökországhoz fűződő kapcsolatait, de ez nem történhet olyan módon, hogy sértse Ciprus és Görögország érdekeit. Mivel Washingtonnak nincs biztos és következetes ciprus-politikája, ez ahelyett hogy elősegítené csak tovább bonyolítja a ciprusi kérdés megoldását. Görögországnak eltökélt szándéka, hogy megvédi nemzeti érdekeit és képes is erre - jelentette ki a görög miniszterelnök. /upi, dpa, afp/

Több mint kétszáz görög ciprusi tüntetett pénteken az Egyesült Államok nicosiai nagykövetsége előtt az ellen, hogy a Carter-kormányzat a Törökország elleni fegyverszállítási tilalom feloldását kérte az amerikai kongresszustól./ap/

-.-

kk 86. külpolitikai hireink jegyzéke 1978. április 7-én, 1600 órától zárásig

pg pi 1978. április 7.

43. szovjet-amerikai kapcsolatok
44. Pakisztán - börtönbüntetések, letartóztatások
45. Libanon
46. Portugália - közös piac
47. román-bolgár együttműködés
48. panama-szerződés - szenátusi via
49. Chile
50. atomenergia - szovjet-amerikai együttműködés /folyt. köv.

-101-

de

kk 86. /külpolitikai...folyt/pg

51. rövid hírek
new york: szennyeződés
zombor: emlékkiállítás
szófia: kitüntetés
belgrád: mintoff
52. spanyolország
53. eckhardt sándor szovjet kitüntetése
54. carter - neutronfegyver
55. közel-kelet
56. bolgár kp
57. nszk:ss-tömeggyilkos
58. ndk tiltakozás
59. brezsnyev beszéd nemzetközi visszhangja
60. rövid hírek

ottawa: kanadai munkás kongresszus
london: atomtengeralattjáró
algír: merénylet
velence: hegged:k elrablása
berlin: ndk-írán

61. ámokfutó bécsben
62. cunhal interju
63. brit konzervatív bevándolársi politika
64. spanyol külpolitika
65. vance - gromiko - amerikai szóvivő
66. szovjet-amerikai viszony /szerk. táj./
67. rövid hírek

sanghaj: svéd külügyminiszter
moszkva: megemlékezés
oslo: ndk parlamenti küldöttség
bukarest: olasz küldöttség

68. carter bejelentés - taszsz
69. szovjet-etióp kapcsolatok-apn
70. két hír romániából
71. repülő koporsók
72. rövid hírek
algír: li csong mok
bukarest: egyenlítői guinea
genf: úrkutatás
palermo: magyarvendégjáték
73. közös piac -csucsértekezlet -2
/folyt. köv.
22.25/pg

-102-

kk 86 /külpolitikai...folyt/pg

74. waldheim nyilatkozata
75. hírek latin-amerikából
76. jugoszláv államelnökség
77. szkp kongói munkapárt
78. portugália - esti vegyes
79. afrika - vegyes
80. waiyaki nyilatkozata
81. tüntetés koppenhágában / kieg a kk 73-hoz/
82. magyar-amerikai
83. üzemzavar az amerikai úrállomáson
84. olasz kommunista párt vezetőségének ülése
85. görögország- egyesült államok
86. hírjegyzék

-.-
-v é g e -
-103-

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: németh gyula
patak károly
kopreda dezső
pirityi sándor

60.010X

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

s z o m b a t

kk. 1. várható

gr/rj ng

1978. április 8./mti/

k o p p e n h á g a : közöségi csucsértekezlet

b e i r u t : dél-libanoni helyzet

r ó m a : moro-ügy

-.-

7.15 rj

-1 -

7:35